

EUROOPA KOMISJON

ERASMUS MUNDUS 2009–2013

Programmijuhend

tulevastele taotlejatele ja toetusesaajatele

Käesolevat programmijuhendit tuleb kasutada koos asjakohase iga-aastase konkursikutsega ja meetme 2 konkursikutse suunistega, mis sisaldavad üksikasjalikku teavet konkreetse toetuse taotlemise korra kohta.

NB! Õiguslikult siduv on üksnes Erasmus Munduse programmijuhendi 2009–2013 ingliskeelne versioon. Kõik muud keeleversioonid esitatakse üksnes teadmiseks.

1	SISSEJUHATUS	4
1.1	TAUST JA PROGRAMMIJUHENDI EESMÄRK	4
1.2	PROGRAMMI EESMÄRGID	5
1.3	PROGRAMMI STRUKTUUR JA EELARVE	5
1.4	KUIDAS OSALEDA, KUI TE OLETE	8
1.4.1	EUROOPA KÕRGHARIDUSASUTUS	8
1.4.2	KOLMANDA RIIGI KÕRGHARIDUSASUTUS	8
1.4.3	ÜKSIKISIK	8
1.4.4	TEADUSORGANISATSIION	9
1.4.5	KÕRGHARIDUSE VALDKONNAS TEGUTSEV ORGANISATSIION	9
2	KASUTATUD MÕISTETE SÕNASTIK	11
3	KÕIGI MEETMETE PUHUL KOHALDATAVAD ÜHISED ELEMENDID	16
3.1	TAOTLUS- JA VALIKUMENETLUS	16
3.2	VÄLISTAMISKRITEERIUMID	17
3.3	VALIKUKRITEERIUMID	18
3.4	FINANTSTINGIMUSED	19
3.5	LEPINGUTINGIMUSED	19
4	MEEDE 1A: ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED	22
4.1	SISSEJUHATUS	22
4.2	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ABIKÕLBIKKUSE KRITEERIUMID	23
4.2.1	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	23
4.2.2	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	25
4.3	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID	27
4.4	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – FINANTSTINGIMUSED	28
4.5	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – LEPINGUTINGIMUSED	31
4.6	ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	33
4.7	ERASMUS MUNDUSE MARGINIME KASUTAMISE TINGIMUSED	34
5	MEEDE 1B: ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD	35
5.1	SISSEJUHATUS	35
5.2	ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD – ABIKÕLBIKKUSE KRITEERIUMID	36
5.2.1	ABIKÕLBIKKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	36
5.2.2	ABIKÕLBIKKUD TEGEVUSED	38
5.3	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID	40
5.4	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – FINANTSTINGIMUSED	41
5.5	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – LEPINGUTINGIMUSED	43
5.6	ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	45
6	MEEDE 2: ERASMUS MUNDUSE PARTNERLUSSUHTED	46
6.1	MEETME 2 ALAMEEDE 1: PARTNERLUSSUHTED ENPI, DCI, EDF JA IPA INSTRUMENTIDEGA HÕLMATUD RIIKIDEGA	46
6.1.1	ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED	47
6.1.2	ABIKÕLBIKKUSE KRITEERIUMID	47

6.1.2.a	PARTNERLUSE KOOSSEIS JA ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD	47
6.1.2.b	ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED	51
6.1.3	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITÈERIUMID	55
6.2	MEETME 2 ALAMEEDE 2: PARTNERLUSSUHTED TÕÕSTUSRIIKIDE RAHASTAMISVAHENDIGA (ICI) HÕLMATUD RIIKIDE JA TERRITOOORIUMIDEGA	56
6.2.1	ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED	58
6.2.2	ABIKÕLBLIKKUSE KRITÈERIUMID	58
6.2.2.a	ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS	58
6.2.2.b	ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED	60
6.2.3	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITÈERIUMID	63
6.3	RAHASTAMISTINGIMUSED	64
6.4	LEPINGUTINGIMUSED	67
6.5	VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	68
7	MEEDE 3: ERASMUS MUNDUSE EDENDUSPROJEKTID	69
7.1	SISSEJUHATUS	69
7.2	ABIKÕLBLIKKUSE KRITÈERIUMID	70
7.2.1	ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD	70
7.2.2	ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED	70
7.3	VALIKUKRITÈERIUMID	72
7.4	TOETUSE MÄÄRAMISE KRITÈERIUMID	73
7.5	FINANTSTINGIMUSED	74
7.6	LEPINGUTINGIMUSED	76
7.7	VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA	77
8	LISAD	78
8.1	ERASMUS MUNDUSE RIIKLIKE STRUKTUURIDE LOETELU	78
8.2	EUROOPA KOMISJONI DELEGATSIOONIDE LOETELU	78
8.3	KASULIKUD INTERNETI-AADRESSID JA DOKUMENDID	78

1 SISSEJUHATUS

1.1 TAUST JA PROGRAMMIJUHENDI EESMÄRK

Erasmus Mundus on kõrghariduse valdkonna koostöö ja liikuvuse programm, mille eesmärk on:

- ✓ tõsta Euroopa kõrghariduse kvaliteeti;
- ✓ edendada Euroopa Liitu õppimise tippkeskusena kogu maailmas;
- ✓ edendada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu ning kolmandate riikide arendamise eesmärgil kõrghariduse vallas.

Erasmus Mundus pakub lahendust üleilmastumisega kaasnevale probleemidele tänapäeva Euroopa kõrghariduses ja aitab eelkõige kohandada haridussüsteeme teadmispõhise ühiskonna nõuetega, suurendada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust ja nähtavust kogu maailmas ning soodustada kogu Euroopa ülikoolide akadeemiliste kraadide struktuuride lähendamise protsessi. Need teemad on kesksel kohal praegu liikmesriikides toimuvates riigisisestest kõrghariduse reformimise protsessides. Lisaks on Erasmus Mundus oluline vahend kultuuridevahelise dialoogi edendamisel Euroopa Liidu ja ülejäänud maailma vahel.

Programmi elluviimine jätkub ja esimese etapi ajal (2004–2008) käivitunud tegevuste ulatus laieneb ning see hõlmab Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammi, mis käivitati 2006. aastal esialgse programmi täiendusena.

Euroopa Parlament ja nõukogu võtsid Erasmus Munduse teise etapi kehtestamist käsitleva otsuse (otsus nr 1298/2008/EÜ)¹ vastu 16. detsembril 2008. aastal. Programm hõlmab ajavahemikku 2009–2013, selle meetmete 1 ja 3 kogueelarve on 470 miljonit eurot ning meetme 2 soovituslik eelarve 460 miljonit eurot.

Euroopa Komisjon (edaspidi „komisjon”) on usaldanud Erasmus Munduse programmi (2009–2013) rakendamise Hariduse, Audiovisuaalvaldkonna ja Kultuuri Täitevasutusele (edaspidi „täitevasutus”). Seega vastutab täitevasutus programmi juhtimisega seotud aspektide eest, sealhulgas konkursikutsete koostamise, projektide valimise ja toetuslepingute sõlmimise, finantsjuhtimise, projektide üle tehtava järelevalve (vahe- ja lõpparuannete hindamise), toetusasajatega suhtlemise ja kohapealsete kontrollide eest. Meetmete 1 ja 3 puhul toimub see hariduse ja kultuuri peadirektoraadi järelevalve all, meetme 2 alameetme 1 puhul koostöötalituse EuropeAid järelevalve all ning meetme 2 alameetme 2 puhul välissuhete peadirektoraadi järelevalve all. Täitevasutus vastutab ka rohkem kui 15 Euroopa Liidu poolt rahastatava meetme rakendamise eest hariduse ja koolituse, kodanikuaktiivsuse, noorsoo, audiovisuaalküsimuste ja kultuuri valdkonnas.

Käesolev programmijuhend kehtib Erasmus Munduse kõigi projektide² suhtes ja selle eesmärk on aidata kõiki, kes on huvitatud koostöö tegemisest või individuaalstipendiumide saamisest Erasmus Munduse programmi (2009–2013) raames. See peaks aitama neil mõista eesmärke ja programmi eri meetmeid, seda, milliseid tegevusi saab (või ei saa) toetada, ning toetuse määramise ja määratud toetuse kasutamise tingimusi.

Kuigi käesolev juhend, nagu juba eespool märgitud, kehtib kogu programmi kestuse ajal, peaksid tulevased taotlejad seda kasutama koos konkreetse konkursikutsega, mille raames nad kavatsevad taotluse esitada. Konkursikutsed avaldatakse kooskõlas komisjoni iga-aastastes tööprogrammides kavandatud tegevustega ja need sisaldavad lisateavet ettenähtud eelarveeraldiste kohta ning muud asjakohast teavet ja/või andmeid konkreetse projektikonkursiga seotud dokumentide kohta.

¹ ELT L 340, 19.12.2008, lk 83–98.

² Sealhulgas need Erasmus Munduse programmi esimese etapi ajal valitud projektid, mis jätkuvad programmi teises etapis aastatel 2009–2013.

Kõik rahastamise taotlemiseks vajalikud vormid ja dokumendid on Erasmus Munduse programmi veebilehtedel (vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php).

1.2 PROGRAMMI EESMÄRGID

Programmi eesmärk on edendada Euroopa kõrgharidust, avardada ja parandada üliõpilaste karjääriväljavaateid ning soodustada kultuuridevahelist mõistmist kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu kooskõlas liidu välispoliitiliste eesmärkidega, et aidata kaasa nende riikide jätkusuutlikule arengule kõrghariduse vallas.

Programmi erieesmärgid on järgmised:

- soodustada struktuurset koostööd kõrgharidusasutuste vahel ja pakkuda paremat kvaliteeti kõrghariduse valdkonnas, mis esindab vaid Euroopale omast lisaväärtust ja mõjub atraktiivselt nii Euroopa Liidus kui ka väljaspool seda, eesmärgiga luua tippkeskused;
- aidata kaasa ühiskondade vastastikusele rikastumisele, arendades naiste ja meeste kvalifikatsiooni nii, et nad omavad tööturu nõudmistele vastavaid oskusi, laia silmaringi ja rahvusvahelisi kogemusi sel viisil, et soodustatakse kolmandate riikide kõige andekamate üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust, et nad omandaksid kvalifikatsiooni ja/või kogemusi Euroopa Liidus, ning kõige andekamate Euroopa üliõpilaste ja õppejõudude liikuvust kolmandate riikide suunas;
- aidata kaasa kolmandate riikide kõrgharidusasutuste inimressursside arengule ja rahvusvahelisele koostööle suurenenud liikuvusvoogude kaudu Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel;
- parandada Euroopa kõrghariduse ligipääsetavust, profiili ja nähtavust kogu maailmas ning suurendada selle atraktiivsust kolmandate riikide ja Euroopa Liidu kodanike hulgas.

Komisjon tagab, et ükski Euroopa Liidu kodanike või kolmandate riikide kodanike rühm ei jääks programmist välja ega oleks ebasoodsas olukorras.

1.3 PROGRAMMI STRUKTUUR JA EELARVE

Erasmus Munduse programm hõlmab kolme meetet:

- **meede 1:** ühiste õppekavade rakendamine magistri- (meede 1A) ja doktoriõppes (meede 1B) ning individuaalstipendiumide andmine nendes kavades osalemiseks;
- **meede 2:** Erasmus Munduse partnerlussuhted;
- **meede 3:** Euroopa kõrghariduse edendamine.

Meede 1: Erasmus Munduse ühised õppekavad (sealhulgas stipendiumid)

Meede 1 pakub:

- ✓ toetust kvaliteetsetele ühistele magistrikursustele (meede 1A) ja doktoriõppekavadele (meede 1B), mida pakub Euroopa ja võimalusel kolmandate riikide kõrgharidusasutuste konsortsium. Konsortsiumis võivad osaleda ka muud liiki organisatsioonid, mis on huvitatud ühise õppekava sisust ja tulemustest;
- ✓ kolmandate riikide ja Euroopa üliõpilastele/doktorantidele stipendiume, et osaleda mainitud Erasmus Munduse ühistel magistrikursustel ja doktoriõppekavades;

- ✓ kolmandate riikide ja Euroopa õppejõududele lühiajalisi stipendiume teaduslikuks tegevuseks või õppetöö läbiviimiseks ühiste magistriõppekavade raames.

See meede edendab koostööd Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste ja õppejõudude vahel eesmärgiga luua kõrghariduse tippkeskused ja koolitada kõrge kvalifikatsiooniga tööjõudu. Ühised õppekavad peavad sisaldama konsortsiumi kuuluvate asutuste vahelist liikuvust ja andma edukatele üliõpilastele/doktorantidele tunnustatud ühis-, topelt- või mitmekordse kraadi.

Eelarvehendite soovituslik jaotus ja meetmega 1 hõlmatud eri tegevuste prognoositud väljundite arv ajavahemikul 2009–2013 on järgmine:³

	Oodatav väljundite arv 2013. aastaks	Hinnanguline kogueelarve (miljonit eurot)
Ühised õppekavad		
Erasmus Munduse magistrkursused	150	19
Erasmus Munduse doktoriõppekavad	35	6
Ühised õppekavad kokku	185	25
Individaalstipendiumid		
A-kategooria stipendiumid magistrantidele ⁴	5 300	245
B-kategooria stipendiumid magistrantidele	3 400	63
A-kategooria stipendiumid doktorantidele	440	35
B-kategooria stipendiumid doktorantidele	330	30
Stipendiumid Erasmus Munduse magistrkursustel osalevatele kolmandate riikide õppejõududele	1 900	28
Stipendiumid Erasmus Munduse magistrkursustel osalevatele Euroopa õppejõududele	1 900	28
Stipendiumid kokku	13 270	429
Soovituslik eelarve kokku		454

Meede 2 – Erasmus Munduse partnerlussuhted

Erasmus Munduse partnerlussuhte eesmärk on edendada koostööd ja liikuvust Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vahel. See meede tugineb ELi varasemale väliskoostöö alaprogrammile (2006–2008), kuid sellel on laiem geograafiline ja sisuline ulatus ning mitmekesised eesmärgid.

Meede 2 on jagatud kaheks alameetmeks:

- ° meetme 2 alameede 1: Partnerlussuhted ENPI, DCI, EDF ja IPA instrumentidega⁵ hõlmatud riikidega (endine väliskoostöö alaprogramm);

³ See jaotus on esitatud üksnes teadmiseks ja võib programmi kestel muutuda.

⁴ A- ja B-kategooria määratlus: vt allpool punktides 4.2.1 ja 5.2.1.

⁵ ENPI – Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument

DCI – Arengukoostöö rahastamisvahend

IPA – Ühinemiseelse abi rahastamisvahend

- meetme 2 alameede 2: Partnerlussuhted tööstusriikide rahastamisvahendiga hõlmatud riikidega (ICI)⁶

Meede 2 pakub:

- ✓ toetust koostööpartnerluste loomiseks Euroopa kõrgharidusasutuste ja kolmandate sihtriikide/-territooriumide kõrgharidusasutuste vahel, et korraldada ja rakendada üksikisikute struktureeritud liikuvust Euroopa ja kolmandate riikide partnerite vahel;
- ✓ eri kestusega stipendiume – olenevalt asjaomase kolmanda riigi/territooriumi jaoks kindlaksmääratud prioriteetidest, haridusastmest või partnerluse raames sõlmitud konkreetsetest kokkulepetest – Euroopa⁷ ja kolmandate riikide/territooriumide üksikisikutele (üliõpilased, õppejõud, teadlased, spetsialistid).

Nagu meetme 1 korral, hõlmavad ka meetme 2 mõlemad alameetmed tipptaseme saavutamise eesmärki. Lisaks sellele on meetme 2 alameetmel 1 konkreetne arengueesmärgid.

Erinevalt meetmetest 1 ja 3, mida rahastatakse Euroopa Liidu eelarvest haridusalasteks tegevusteks eraldatavatest vahenditest, rahastatakse meetme 2 tegevusi mitmesugustest rahastamisvahenditest, mis on kättesaadavad Euroopa Liidu välissuhete kontekstis (s.o Euroopa naabruspoliitika ja partnerluse rahastamisvahend, ühinemiseelse abi rahastamisvahend, arengukoostöö rahastamisvahend, Euroopa Arengufond ja tööstusriikide rahastamisvahend).⁸ Nende rahastamisvahenditega hõlmatud poliitiliste eesmärkide mitmekesisuse, aga ka asjaomaste kolmandate riikide eri vajaduste ja prioriteetide tõttu võivad meetme 2 rakenduseeskirjad aastate jooksul ja partnerriigiti märkimisväärselt erineda.

Seepärast kirjeldatakse käesoleva programmijuhendi meedet 2 käsitlevas peatükis üksnes neid aspekte, mis on viie programmiaasta jooksul samad ja muutumatud. Täpsem teave asjaomase kolmanda riigi ja tema suhtes kohaldatavate koostööeeskirjade kohta määratakse kindlaks Erasmus Munduse meetme 2 raames väljakuulutatavas iga-aastasest konkursikutses.

Meetme 2 raames elluviidavate projektide rahastamiseks kavandatud soovituslik kogusumma on 460 miljonit eurot. See eelarve peaks võimaldama välja valida ligikaudu 100 koostööpartnerlust, mida rahastatakse asjakohaste välispoliitika vahendite pakettidest.

Meede 3 – edendamiskirjeldused

Meetmega 3 toetatakse riikidevahelisi algatusi, uuringuid, projekte, üritusi ja muid tegevusi, mille eesmärk on suurendada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust, profiili, mainet, nähtavust ja ligipääsetavust maailmas.

Meetme 3 tegevused on seotud kõrghariduse rahvusvahelise mõõtmekõikide aspektidega, nagu edendamine, ligipääsetavus, kvaliteedi tagamine, ainepunktide tunnustamine, Euroopa kvalifikatsioonide tunnustamine välismaal ja kvalifikatsioonide vastastikune tunnustamine kolmandate riikidega, õppekavade arendamine, liikuvus, teenuste kvaliteet jms.

Tegevused võivad hõlmata Erasmus Munduse programmi ja selle tulemuste edendamist ning neid võivad ellu viia kõrghariduse valdkonnas tegutsevate Euroopa ja kolmandate riikide organisatsioonide segavõrgustikud.

EDF – [Euroopa Arengufond](#) on ELI peamine vahend arenguabi andmiseks Cotonou lepingu alusel, mis on „koostööleping ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel”.

⁶ Tööstusriikide rahastamisvahendi (ICI) kohta vt täpsemalt http://eeas.europa.eu/ici/index_en.htm

⁷ Euroopa üksikisikutele stipendiumide andmise võimalus sõltub rahastamisvahendist, mida asjaomase kolmanda riigiga tehtava koostöö rahastamiseks kasutatakse. Taotlejail tuleb vaadata täpsemat teavet meetme 2 raames kolmandate riikidega tehtava koostöö kohta iga-aastasest konkursikutses.

⁸ Nimetatud instrumentide kohta vt täpsemalt http://ec.europa.eu/europeaid/index_en.htm

Meetme 3 tegevusi võib ellu viia mitmesuguses vormis (konverentsid, seminarid, õpikojad, uuringud, analüüsid, katseprojektid, auhinnad, rahvusvahelised võrgustikud, avaldatavate materjalide ettevalmistamine, info- ja sidetehnoloogiahendite arendamine) ning need võivad toimuda kõikjal maailmas.

Meetme 3 tegevustega püütakse luua sidemed Euroopa ja kolmandate riikide kõrghariduse ja teadusuuringute ning kõrghariduse ja erasektori vahel ning ära kasutada võimalikku sünergiaid.

Meetme 3 eelarve kogu programmi kestuse ajaks on 16 miljonit eurot ja sellest peaks rahastatama ligikaudu 50 projekti.

1.4 KUIDAS OSALEDA, KUI TE OLETE ...

1.4.1 EUROOPA⁹ KÕRGHARIDUSASUTUS¹⁰

Euroopa kõrgharidusasutus võib esitada:

- ✓ **meetme 1 kohase taotluse**, pakkudes ühist magistri- või doktoriõppekava, mis on valminud Euroopa ja vajaduse korral kolmandate riikide partnerülikoolide koostöös. Kui taotlus osutub valituks, antakse Teile viiel järjestikusel aastal (tingimusel et programmi jätkatakse pärast 2013. aastat) Erasmus Munduse toetust, et:
 - toetada ühise õppekava rakendamise ja juhtimise kulude katmist;
 - pakkuda ühise õppekava alusel õppivate Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele/doktorantidele stipendiume;
 - (ainult magistriõppekavade raames) pakkuda Euroopa ja kolmandate riikide õppejõududele lühiajalisi stipendiume õppetöö läbiviimiseks ja teadustöö tegemiseks ühise õppekava raames.
- ✓ **meetme 2 kohase taotluse** stuktureeritud koostööpartnerluse kohta, mis on suunatud konkreetsetele Euroopa-välistele riikidele/piirkondadele ning kuhu kuuluvad Euroopa ja asjaomase geograafilise piirkonna kolmandate riikide kõrgharidusasutused ning mille eesmärk on pakkuda asjaomaste kolmandate riikide ja Euroopa riikide (kui need on abikõlblikud) üliõpilastele, õppejõududele ja spetsialistidele täis- ja lühiajalisi stipendiume.
- ✓ **meetme 3 kohase taotluse** Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste või kõrghariduse valdkonnas tegutsevate organisatsioonide konsortsiumi või võrgustiku nimel, eesmärgiga suurendada Euroopa kõrgharidussektori atraktiivsust ja soodustada selle koostööd ülejäänud maailmaga.

1.4.2 KOLMANDA RIIGI KÕRGHARIDUSASUTUS¹¹

Kuigi kolmandate riikide kõrgharidusasutused võivad osaleda konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku aktiivse liikmena täpselt samade meetmete rakendamises nagu Euroopa kõrgharidusasutused, **ei saa nad esitada toetusetaotlust** terve konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel. Sellise taotluse peavad esitama Euroopa organisatsioonid.

1.4.3 ÜKSIKISIK

Kõnealuse programmi meetmetest 1 ja 2 antakse Euroopa ja kolmandate riikide üksikisikutele rahalist toetust, et nad saaksid väljavalitud konsortsiumi või partnerluse raames tegeleda õppimis-, õpetamis- või teadustööga.

⁹ Euroopa asutuse määratlus: vt pkt 2.

¹⁰ Meetme 1B (ühised doktoriõppekavad) puhul hõlmab kõrgharidusasutuse mõiste ka doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ning doktoriõpet ja teadustööd ning tunnustatud doktorikraade pakkuvaid teadusorganisatsioone; vt määratlus 2. pkt.

¹¹ Kolmanda riigi asutuse määratlus: vt 2. pkt.

Euroopa ja kolmandate riikide üksikisikud	Ühised õppekavad		Partnerlussuhted	
	Meede 1A – magistrikursused	Meede 1B – doktoriõppeprogrammid	Meetme 2 alameede 1	Meetme 2 alameede 2
• Bakalaureuseõppe üliõpilased			X	
• Magistrandid	X		X	X
• Doktorandid		X	X	X
• Järeldoktorid			X	X
• Teadurid / õppejõud	X		X	X
• Kõrgharidusasutuste haldustöötajad			X	X

NB!

- ✓ Meetme 2 raames võib üksikisikutest toetusesaajate liik varieeruda olenevalt asjaomase kolmanda riigi konkreetsetest vajadustest ja eesmärkidest ning stipendiumide rahastamiseks kasutatavatest rahastamisvahenditest.
- ✓ Euroopa õppejõududele meetme 1A raames individuaalstipendiumi andmine sõltub kolmanda riigi organisatsiooni osalemisest asjaomases konsortsiumis.
- ✓ Euroopa ja kolmanda riigi üksikisiku määratlus oleneb sellest, kas tegemist on meetmega 1 või meetmega 2 (täpsemat teave on meetmete 1A ja 1B ning meetme 2 peatükkides).

Erasmus Munduse stipendiumist huvitatud üksikisikud peavad esitama otsetaotluse meetme 1 raames väljavalitud konsortsiumile või meetme 2 raames väljavalitud partnerlusele, mida nad eelistavad, ja läbima asjaomaste partnerite korraldatud konkursipõhise valikumenetluse. Valikumenetlus korraldatakse konsortsiumi/partnerluse poolt väljatöötatud ja täitevasutuse poolt eelnevalt heakskiidetud korra ja kriteeriumide kohaselt. Konsortsiumide ja partnerluste nimekirjad (mida valikumenetluse järel ajakohastatakse) on järgmisel veebilehel:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_en.php

1.4.4 TEADUSORGANISATSIOON

Kuigi Erasmus Munduse otsene eesmärk ei ole toetada Euroopas tehtavat teadustööd, on programm avatud igale avalik-õiguslikule või eraõiguslikule teadusorganisatsioonile, kes võib kaasa aidata programmi eesmärkide saavutamisele, eriti seoses kõrghariduse kvaliteedi parandamise ning kõrghariduse, teadusuuringute ja arendustegevuse vastastikuse täiendavuse edendamisega.

Need organisatsioonid saavad osaleda kõnealuse programmi kõigis kolmes meetmes, kuid saavad projekte esitada ja koordineerida üksnes meetme 1B (kui neil on õigus anda doktorikraade) ja meetme 3 raames.

1.4.5 KÕRGHARIDUSE VALDKONNAS TEGUTSEV ORGANISATSIOON

Kui enamik Erasmus Munduse tegevusi on suunatud kõrgharidusasutustele ja nendega seotud isikutele, on programm avatud kõigile maailma organisatsioonidele, kelle tegevus on otseselt või kaudselt seotud kõrgharidusega. Need võivad olla riigiasutused, valitsusvälised organisatsioonid, tööturu osapooled, kutseorganisatsioonid, kaubandus- või tööstuskogud, ettevõtted jms.

Need organisatsioonid saavad partneritena osaleda programmi kõigis kolmes meetmes. Meetmes 3 tegutsevad nad täisliikmetena ning saavad esitada ja koordineerida projekte, kui nad asuvad programmi raames abikõlblikus riigis.

2 KASUTATUD MÕISTETE SÕNASTIK

- **ainepunktide ülekandmise süsteem (ECTS)** – üliõpilasekeskne Euroopa ainepunktide ülekandmise süsteem, mille eesmärk on hõlbustada üliõpilaste liikuvust kõrgharidusasutuste vahel ja mille aluseks on üliõpilase töökoormus, mis on vajalik õppekava eesmärkide (mis on eelistatavalt kindlaks määratud õpitulemuste ja omandatavate pädevustena) saavutamiseks. Täpsem teave: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc48_en.htm;
- **assotsieerunud partner** – iga organisatsioon, kes võib kaasa aidata meetmete 1, 2 või 3 konsortsiumi/partnerluse edendamisele, rakendamisele, järelevalvele ja hindamisele ja/või jätkusuutlikule arengule. See kehtib eelkõige sotsiaal-majanduslike partnerite (nt äriühingud, avalik-õiguslikud asutused või organisatsioonid, mittetulundus- või heategevusorganisatsioonid jms), rahvusvaheliste organisatsioonide või teatud juhtudel kolmandate riikide kõrgharidusasutuste kohta. Erinevalt „täispartneritest” (vt määratlus allpool), ei ole assotsieerunud partneril õigust toetusest otseselt kasu saada;
- **bakalaureuseõppe üliõpilane (kõrghariduse esimese astme üliõpilane)** – isik, kes on asunud õppima kõrghariduse esimese astme õppekava alusel ja kellele antakse pärast programmi lõpetamist esimene akadeemiline kraad;
- **diplomilisa** – Euroopa Komisjoni, Euroopa Nõukogu ja UNESCO-CEPESi väljatöötatud diplomilisa. Diplomilisa eesmärk on pakkuda piisavalt sõltumatuid andmeid, et parandada kvalifikatsioonide (diplomid, kraadid, tunnistused jms) rahvusvahelist läbipaistvust ning õiglast akadeemilist ja kutsealast tunnustamist. Diplomilisa on ette nähtud kvalifikatsiooni tõendavas algdokumendis nimetatud isiku poolt läbitud ja edukalt lõpetatud õpingute laadi, taseme, tausta, sisu ja seisundi kirjeldamiseks. See ei tohi sisaldada väärtushinnanguid, väiteid vastavuse kohta ega soovitusi tunnustamise kohta (http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc1239_en.htm);
- **doktorandi leping** – konsortsiumi ja ühise doktoriõppekava nimekirja kantud doktorandi vaheline leping, milles on selgelt kindlaks määratud doktorandiõppekavas osalemisega seotud akadeemilised, teadusalased, finants- ja haldusvõimalused ning vajaduse korral stipendiumi andmine ja kasutamine;
- **doktorant (kõrghariduse kolmanda astme üliõpilane)** – teadlane oma teadlasekarjääri alguses, alates kuupäevast, mil ta omandab kraadi, mis annab talle formaalse õiguse alustada doktoriõpet;
- **doktoriõppeasutus** – teaduslik ja pedagoogiline struktuur, mis koondab ja koordineerib mitmeid uurimisrühmi ühtse teadusprojekti raames ning korraldab ja/või pakub doktorantidele õppetegevust ja valmistab neid ette erialaseks karjääriks;
- **doktoriõppekava (kolmas aste)** – kõrgharidusõpingute teadusuuringutega seotud õppekava, mis järgneb akadeemilise kraadi omandamisele ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuste või, kui see on kooskõlas siseriikliku õiguse ja tavaga, teadusorganisatsiooni antud ja täielikult tunnustatud doktorikraad;
- **edendamine ja teadlikkuse tõstmine** – teabe avaldamine peamiselt programmide ja algatuste olemasolu, eesmärkide ja tegevuste ning selleks otstarbeks kasutatavate vahendite kohta;
- **Erasmus Munduse riiklikud struktuurid** – iga osaleva Euroopa riigi määratud kontakt- ja teabepunktid; nad teavitavad üldsust programmist, abistavad ja nõustavad potentsiaalseid taotlejaid ning tegelikke osalejaid, annavad komisjonile ja täitevasutusele programmi rakendamise kohta tagasisidet; neilt saab kasulikku teavet riikide haridussüsteemide eripärade, viisanõuete, ainepunktide ülekandmise ja muude abivahendite kohta; nendega konsulteeritakse kraadide tunnustamise, asutuste abikõlblikkuse ja

muudes programmiga seotud kvaliteediküsimustes. Vt Erasmus Munduse riiklike struktuuride loetelu (ptk 8);

- **Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi leping** – kõigi konsortsiumis osalevate täispartnerite (ja vajaduse korral assotsieerunud partnerite) vaheline leping, milles on selgelt sätestatud ühise doktoriõppekava akadeemilised, teadus-, haldus- ja finantseeskirjad ja -menetlused kooskõlas Erasmus Munduse programmis kindlaksmääratud eeskirjade ja nõuetega;
- **Erasmus Munduse ühise magistrkursuse konsortsiumi leping** – kõigi konsortsiumis osalevate täispartnerite (ja vajaduse korral assotsieerunud partnerite) vaheline leping, milles on selgelt sätestatud ühise magistrkursuse akadeemilised, haldus- ja finantseeskirjad ja -menetlused kooskõlas Erasmus Munduse programmis kindlaksmääratud eeskirjade ja nõuetega;
- **ettevõtte** – ettevõtja, kes on seotud majandustegevusega avalikus või erasektoris, olenemata selle suurusest, õiguslikust seisundist või majandussektorist, sh sotsiaalmajandusest;
- **EURAXESS** – Interneti-portaal, mis sisaldab kasulikku teavet teadustöö korraldamise ja teadlaste värbamise kohta; täpsem teave: <http://ec.europa.eu/euraxess>;
- **Euroopa asutus** – asutus, mis asub allpool määratletud Euroopa riigis;
- **Euroopa kvalifikatsiooniraamistik (EQF)** – riiklike kvalifikatsioonide tõlgendamise vahend, mis aitab neid muuta kergemini mõistetavaks kogu Euroopas, edendades töötajate ja õppijate riikidevahelist liikuvust ning nende elukestvat õpet; lisateave aadressil: http://ec.europa.eu/education/lifelong-learning-policy/doc44_en.htm;
- **Euroopa riik** – riik, mis on Euroopa Liidu liikmesriik või muu riik, mis osaleb programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmi elluviimises (st EMP riigid, ühinemiseelse strateegiaga kandidaatriigid, Lääne-Balkani võimalikud kandidaatriigid ja Šveitsi Konföderatsioon, kui valikuotsuse tegemise kuupäevaks on jõustunud leping, millega sätestatakse nende osalemine Erasmus Munduse programmis). Vastasel juhul loetakse asjaomase riigi kõrgharidusasutus kolmanda riigi asutuseks, mis võib projektides osaleda partnerina, kuid millel pole õigust projekte esitada või koordineerida, ning tema kodanikke kolmanda riigi kodanikeks.¹²

Järgmises tabelis on programmi kõigi kolme meetme puhul esitatud Euroopa riikide nimekiri programmijuhendi käesoleva versiooni koostamise ajal:

¹² Kolmanda riigi asutuste ja/või kodanike osalemine meetmes 2 on otseselt seotud asjaomaste alaprogrammide geograafilise ulatusega.

Euroopa riigid		
programmi kehtestava otsuse artikli 9 kohaselt programmijuhendi käesoleva versiooni koostamise ajal		
Riigid	Meetmed 1 ja 3	Meede 2
27 ELi liikmesriiki	jah	jah
EMP riigid		
Island	jah	ei
Liechtenstein	jah	ei
Norra	jah	ei
Šveits	ei	ei
Lääne-Balkani riikidest	ei	ei
[Albaania, Bosnia ja Hertsegoviina, Horvaatia, Endine Jugoslaavia Vabariik Makedoonia (FYROM), Kosovo (vastavalt ÜRO resolutsioonile 1244/1999), Montenegro, Serbia]		

- **Euroopa üksikisik** – isik, kes on eespool määratletud Euroopa riigi kodanik või alaline elanik;
- **hindamiskomisjon** – ametliku toetuse määramise otsuse aluseks oleva valikuettepaneku koostamise eest vastutav komisjon; hindamiskomisjoni koosseis võib meetmeti erineda, kuid sinna peab kuuluma vähemalt kolm inimest, kes esindavad kahte eri organisatsiooniüksust, mis ei ole omavahel hierarhiliselt seotud. Erasmus Munduse puhul kuuluvad sinna täitevasutuse ja Euroopa Komisjoni asjaomaste talituste esindajad; meetme 1 puhul abistab hindamiskomisjoni *valimiskomisjon*, kuhu kuuluvad Euroopa akadeemiliste ringkondade juhtisikud, kelle on esitanud ELi liikmesriigid ja valinud komisjon;
- **järeldoktor** – kogemustega teadlane, kellel on doktorikraad või vähemalt kolm aastat samaväärset täistööajaga uurimistöökogemust, sealhulgas uurimistöö juhendamise periood, siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud teadusorganisatsioonis pärast kraadi omandamist, mis andis talle ametliku õiguse asuda õppima kõrgharidusasutuse doktoriõppekava alusel;
- **järeldoktoriõppekava** – doktorikraadi omandamisele järgnevad kõrgharidusõpingud või teadusuuringud, mida pakub siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud kõrgharidusasutus või teadusorganisatsioon;
- **kaasjuhendamine** – kahe eri riigi ülikooli ühine järelevalve doktoriõppe üle; edukatele doktorantidele antakse kahe asutuse ühis- või topeltdoktorikraad;
- **kolmanda riigi asutus** – asutus, mis ei asu üheski eespool määratletud Euroopa riigis. Elukestva õppe programmis¹³ osalevaid riike ei käsitata meetme 2 rakendamisel kolmandate riikidena.
- **kolmanda riigi üksikisik** – isik, kes ei ole ühegi eespool määratletud Euroopa riigi kodanik ega alaline elanik;
- **kolmas riik** – riik, mis ei kuulu eespool määratletud Euroopa riikide hulka;
- **koordineerija / koordineeriv organisatsioon** – koordineerija on projekti juht koordineerivas organisatsioonis. Ta tegutseb täitevasutuse jaoks kontaktisikuna kõigis konsortsiumi, partnerluse või projekti juhtimisega seotud küsimustes. Koordineeriv organisatsioon vastutab partnerluse, konsortsiumi või võrgustiku raames projekti üldise juhtimise eest. Lepingulistest ja rahalistes suhetes konsortsiumi, partnerluse, võrgustiku ning täitevasutuse vahel on koordineeriv organisatsioon tavaliselt toetusesaaja (või peamine kaastoetusesaaja) (vt allpool);

¹³ ELT L 327, 24.11.2006, lk 45.

- **kursusekord** (ühiste magistrkursuste/doktoriõppekavade puhul) – ühise kursuse/õppekava täiskestus alates üliõpilaste/doktorantide nimekirja kandmisest kuni neile magistri- või doktorkraadi andmiseni; väljavalitud magistrkursuste/doktoriõppekavade kohta sõlmitakse raampartnerlusleping (vt punkt 4.5 või 5.5), mis hõlmab ühise kursuse/õppekava viit järjestikust kursusekorda; iga kursusekord algab õppeaasta alguses ja lõpeb üks aasta või kaks, kolm või neli aastat hiljem sõltuvalt ühise kursuse/õppekava kestusest;
- **kõrgharidus** – keskkharidusjärgse taseme kõik õppekursuste või õppekursuste kogumite, koolituse või uurimistööks koolitamise liigid, mida osaleva riigi asjakohane riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist;
- **kõrgharidusasutus** – kõrgharidust pakkuv asutus, mida osaleva riigi pädev riiklik asutus tunnustab osana kõrgharidussüsteemist; meetme 1B (ühised doktoriõppekavad) puhul hõlmab kõrgharidusasutuse mõiste ka doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ning doktoriõpet ja teadustööd pakkuvaid teadusorganisatsioone, mis annavad asjaomase riigi pädeva riikliku asutuse poolt tunnustatud doktorkraade;
- **kõrghariduse valdkonna töötajad** – isikud, kes on oma tööülesannete tõttu otseselt seotud kõrgharidusega seotud õppe- ja/või haldusprotsessiga;
- **levitamine** – kavakindel teabe levitamine võtmeosalejatele ja sihtrühmadele programmide ja projektide tegevuste, väljundite ja tulemuste kohta. Teavet levitatakse, kui programmide ja projektide tulemused saavad teatavaks;
- **liikuvus** – füüsiliselt teise riiki kolimine õppimise, töökogemuse saamise, uurimistöö või mõne muu õppimise, õpetamise või teadustegevuse või nendega seotud haldustegevuse eesmärgil, mida toetab vajaduse korral võõrustajariigis kõneldava keele algõpe;
- **magistrant (kõrghariduse teise astme üliõpilane)** – isik, kes on asunud õppima kõrghariduse teise astme õppekava alusel ja kes on juba omandanud esimese akadeemilise kraadi või kellel on siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärne haridustase;
- **magistriõppekava (teine aste)** – kõrghariduse teise astme õppekava, mis järgneb esimesele akadeemilisele kraadile või samaväärsele haridustasemele ja mille tulemuseks on kõrgharidusasutuse antud magistrikraad, mida tunnustavad sellisena asjaomased asutused riigis, kus magistrikraad välja antakse;
- **Marie Curie nimeline esmase koolituse võrgustik** – Euroopa Komisjoni rahastatud programm, mille eesmärk on parandada oma karjääri alustavate teadlaste väljavaateid nii avalikus kui ka erasektoris, muutes sel viisil teadlasekarjääri noorte jaoks atraktiivsemaks; lisateave on aadressil http://cordis.europa.eu/fp7/people/initial-training_en.html;
- **taotleja / koordineeriv organisatsioon** – organisatsioon, kes esitab osalevate organisatsioonide konsortsiumi, partnerluse või võrgustiku nimel toetusetaotluse. Taotleja / koordineeriv organisatsioon esindab osalevate organisatsioonide rühma täitevasutusega suhtlemisel ja tegutseb selle nimel. Kui toetusetaotlus osutub valituks, saab taotleja peamiseks toetusesaajaks (vt toetusesaaja määratlust allpool) ja allkirjastab osalevate organisatsioonide nimel toetuslepingu;
- **toetusesaaja ja kaastoetusesaaja¹⁴** – toetusesaaja (keda nimetatakse ka „peamiseks toetusesaajaks” või „koordineerivaks organisatsiooniks”) on organisatsioon, kes on sõlminud osalevate organisatsioonide konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel täitevasutusega lepingu. Toetusesaaja kannab täitevasutuse ees juriidilist esmavastutust lepingu nõuetekohase täitmise eest; ta vastutab ka partnerluse, konsortsiumi

¹⁴ Kaastoetusesaaja korraldust kohaldatakse meetme 3 projektide puhul.

või võrgustiku raames projekti üldise ja igapäevase koordineerimise ja juhtimise ning projekti jaoks eraldatud ELi vahendite kasutamise eest. Täispartnereid saab kaastootesaaajatena käsitada ja nende kulusid projekti lõppeelarves kajastada üksnes mitme toetusesaajaga toetuslepingu puhul. Kõigil muudel juhtudel saab abikõlblikuks pidada üksnes peamise toetusesaaja kulusid, mida on tema raamatupidamises nõuetekohaselt kajastatud vastavalt tema asukohariigis kehtivatele raamatupidamispõhimõtetele;

- **topelt- või mitmekordne kraad** – kaks või enam riiklikku diplomit, mille on välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust ning mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad;
- **tulemuste kasutamine** – hõlmab süvalaiendamist ja mitmekordistamist. Süvalaiendamine on programmide ja algatuste edukate tulemuste kavakindel edasiandmine asjakohastele otsusetegijatele reguleeritud kohalikes, piirkondlikes, riiklikes ja Euroopa süsteemides. Mitmekordistamine on üksikute lõppkasutajate kavakindel veenmine programmide ja algatuste tulemusi vastu võtma ja/või kohaldama;
- **täispartner** – organisatsioon, mis täidab asjaomase meetme abikõlblikuskriteeriume ja on konsortsiumi, partnerluse või projektivõrgustiku täisliige. Erinevalt assotsieerunud partneritest (vt määratlust eespool) võivad täispartnerid ühenduse toetusest kasu saada – tihedas koostöös toetusesaajaga – ning mängida otsustavat rolli koostöö haldamisel ja rakendamisel;
- **töölepingud** – Erasmus Munduse meetme 1B – „Ühised doktoriõppekavad” raames viitab mõiste tööleping doktorantide värbamismeetoditele, mis tagavad piisava ja õiglase sotsiaalkindlustuse (sh haigus- ja lapsehooldushüvitised, tervise- ja tööõnnetuskindlustus, pensioniõigused ja töötuskindlustus), mis on kooskõlas kehtivate siseriiklike õigusaktidega ning riigi või sektori tasandi kollektiivlepingutega. Kui need tingimused on täidetud, võib Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsium valida kõige sobivama värbamisraamistikku;
- **vastastikuse mõistmise memorandum** – dokument, mis kirjeldab kõiki kokkuleppeid, milleni partnerid on jõudnud seoses partnerluse juhtimise ja liikuvuse korraldamise aspektidega. Selles sätestatakse partnerite roll ja ülesanded korraldustegevuses seoses liikuvusega, kandidaatide valimise menetluse ja kriteeriumidega ning meetmetega, mis on ette nähtud teatavate programmi eesmärkide saavutamiseks, nagu tunnustamine, kvaliteedi tagamine, ajude äravoolu vältimine ning jätkusuutlikkus. See peab sisaldama ka toetuse finantsjuhtimist käsitlevad erisätteid;
- **õppejõud** – silmapaistva akadeemilise ja/või erialase kogemusega isik, kes peab loenguid või teeb uurimistööd kõrgharidusasutuses või siseriikliku õiguse ja tava kohaselt asutatud teadusorganisatsioonis;
- **ühiskraad** – diplom, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava, ja mida tunnustatakse ametlikult neis riikides, kus teaduskraadi andnud asutused paiknevad; Erasmus Munduse programmi kehtestava otsuse kohaselt „edendatakse programme, mis annavad ühiskraade”;
- **üliõpilase leping** – konsortsiumi ja ühisel magistrikursusel osaleva üliõpilase vaheline leping, milles on selgelt kindlaks määratud üliõpilase ühiskursusel osalemisega seotud akadeemilised, finants- ja haldusvõimalused ning vajaduse korral stipendiumi andmine ja kasutamine.

3 KÕIGI MEETMETE PUHUL KOHALDATAVAD ÜHISED ELEMENDID

Alljärgnev osa kehtib programmijuhendi kõigi kolme meetme kohta.

Kõik taotlejad ja osalejad peavad seepärast järgima selles kirjeldatud korda ja kriteeriume, olenemata sellest, mis meetme raames nad taotluse esitavad või milles osalevad. Neid täiendavad konkreetsed elemendid, mida kohaldatakse iga meetme suhtes, mida kirjeldatakse täpsemalt juhendi vastavates peatükkides.

Toetusetaotlused valitakse välja nelja eri liiki kriteeriumide põhjal, s.o abikõlblikkuse, välistamis-, valiku- ja toetuse määramise kriteeriumide alusel. Samal ajal kui punktides 3.2 ja 3.3 kirjeldatud välistamis- ja valikukriteeriumid on kõigi Erasmus Munduse meetmete puhul ühesugused, erinevad teised kriteeriumid meetmeti ja neid kirjeldatakse täpsemalt juhendi asjakohastes osades.

3.1 TAOTLUS- JA VALIKUMENETLUS

- a) Taotlejail tuleb esitada projektitaotlus selle Erasmus Munduse meetme abikõlblikkuse, valiku- ja toetuse määramise kriteeriumide kohaselt, mille raames nad kavatsevad oma taotluse esitada.
- b) Taotluse peab osalevate organisatsioonide konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku nimel esitama üks koordineeriv/taotlev organisatsioon.
- c) Koordineeriv/taotlev asutus on kontaktpunktiks suhetes täitevasutusega taotluse küsimustes. Kui tema taotlus osutub valituks, võtab ta endale täitevasutuse ees õiguslikud kohustused ning on konsortsiumi/partnerluse/võrgustiku ametlikuks esindajaks ja selle nimel aruannete esitajaks.
- d) Taotlused tuleb esitada täitevasutusele taotlusvormil osutatud korras.¹⁵
- e) Taotluse esitamise tähtaeg võib oleneda asjaomasest meetmest. Tähtaeg on märgitud asjakohasel taotlusvormil ja konkursikutses.
- f) Toetusetaotlused tuleb koostada ühes taotlusvormil nimetatud Euroopa Liidu keeles, kasutades selleks ette nähtud vormi.
- g) Vastu võetakse üksnes need taotlused, mis esitatakse tähtajaks ja vormil kindlaksmääratud nõuete kohaselt.
- h) Pärast taotluse esitamist ei saa seda muuta. Kui teatud asjaolusid on vaja selgitada, võidakse taotlejaga sel eesmärgil siiski ühendust võtta.
- i) Valikumenetluse käigus ei tohi anda teavet üksiktaotluste seisu kohta.
- j) Täitevasutus teavitab taotlejaid nende taotluse kättesaamisest 15 tööpäeva jooksul.
- k) Toetuse määramisel võetakse arvesse üksnes neid taotlusi, mis järgivad üldisi välistamiskriteeriume (vt allpool punkt 3.2) ning meetmele eriomaseid valiku- ja abikõlblikkuse kriteeriume. Kui taotlust peetakse abikõlbmatuks, saadetakse taotlejale selle põhjustele viitav kiri.
- l) Projektid valitakse välja vastavalt asjaomase meetme jaoks ette nähtud eelarvele ja esitatud projektiettepaneku kvaliteedile.
- m) Kõiki taotlejaid teavitatakse valikutulemustest kirjalikult.

Erasmus Munduse programmi raames esitatavate taotluste suhtes kohaldatava valikumenetluse kokkuvõte

- (1) Täitevasutus registreerib taotluse ja kinnitab selle kättesaamist.

¹⁵ Elektrooniliste taotluste puhul kirjeldatakse kohaldatavat korda asjaomastel elektroonilistel vormidel ja juhistes.

- (2) Täitevasutus kontrollib taotluse vastavust abikõlblikkuse ja valikukriteeriumidele.
- (3) Akadeemilistesse ringkondadesse kuuluvad rahvusvahelised asjaomaste erialade eksperdid, kellel on kogemusi kõrghariduse valdkonnas elluviidavate rahvusvaheliste koostööprojektidega, hindavad taotlusi.
- (4) Toimub hindamiskomisjoni koosolek, kus esitatakse soovitusi valikuettepanekute kohta. Meetme 1 puhul aitab hindamiskomisjoni valimiskomisjon, kuhu kuuluvad Euroopa akadeemiliste ringkondade juhtisikud, kelle on esitanud liikmesriigid ja nimetanud komisjon.
- (5) Paralleelselt 3. ja 4. etapiga peetakse vajaduse korral riiklike struktuuride ja/või Euroopa Liidu delegatsioonidega nõu kõrgharidusasutuste abikõlblikkuse küsimuses.
- (6) Täitevasutus koostab toetusettepanekute kavandi, arvestades eelkirjeldatud 3., 4. ja 5. etapi käigus esitatud arvamusi.
- (7) Täitevasutus võtab vastu toetusotsuse.¹⁶
- (8) Täitevasutus teavitab abikõlblikke taotlejaid toetusotsusest. Kõikidele taotlejatele esitatakse ekspertide hinnang.

Taotluse esitamise tähtajad

Järgmised tähtajad on esitatud üksnes teavitamise eesmärgil. Taotlejatel tuleb taotluse esitamise tähtaeg järele vaadata asjakohasest konkursikutsest.

Meede	Tähtajad
Meede 1A – ühised magistrikursused Meede 1B – ühised doktoriõppekavad	30. aprill ¹⁷
Meede 2 – partnerlussuhted	30. aprill ¹⁷
Meede 3 – Euroopa kõrghariduse edendamine	30. aprill ¹⁷

Kõik iga-aastase konkursi kolme meetme taotlemiskorda puudutavad küsimused või lisateabetaotlused tuleb esitada aadressil EACEA-Erasmus-Mundus@ec.europa.eu.

3.2 VÄLISTAMISKRITEERIUMID

Taotlejad ja (kaas-)toetusesaajad peavad kinnitama, et nad ei ole üheski Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatava finantsmääruse¹⁸ artiklites 93 ja 94 kirjeldatud ja allpool loetletud olukorras.

Nad ei saa Erasmus Munduse projektikonkurssidel osaleda, kui:

- a) nad on pankrotis või likvideerimisel, neile on kohus määranud halduri, nad on sõlminud kokkuleppe võlausaldajatega, nad on peatanud oma äritegevuse, nende suhtes kohaldatakse nimetatud küsimustega seotud menetlust või nad on samalaadses olukorras, mis tuleneb siseriiklike õigusnormidega ettenähtud samasugusest menetlusest;

¹⁶ Paralleelselt ning üksnes meetmete 1 ja 3 puhul edastab komisjon valikuettepaneku programmikomiteele ja Euroopa Parlamendile teadmiseks.

¹⁷ Kui 30. aprill satub nädalavahetusele, on taotluste esitamise tähtaeg aprilli viimane tööpäev.

¹⁸ Nõukogu 17. detsembri 2007. aasta määrus (EÜ) nr 1525/2007, millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 1605/2002, mis käsitleb Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust (ELT L 390/2006, 30.12.2006); komisjoni 23. aprilli 2007. aasta määrus (EÜ, Euratom) nr 478/2007, millega muudetakse määrust (EÜ, Euratom) nr 2342/2002, millega kehtestatakse Euroopa ühenduste üldeelarve suhtes kohaldatavat finantsmäärust käsitleva nõukogu määruse (EÜ, Euratom) nr 1605/2002 üksikasjalikud rakenduseeskirjad.

- b) nad on *res judicata* jõudu omava kohtotsusega mõistetud süüdi ametialaste käitumisega seotud süüteo;
- c) nad on raskelt eksinud ametialaste käitumisreeglite vastu ja tellija suudab seda mis tahes viisil tõendada;
- d) nad ei ole täitnud kohustusi, mis on seotud sotsiaalkindlustusmaksete või maksude tasumisega ja mis tulenevad nende asukohariigi või tellija riigi või lepingu täitmise kohaks oleva riigi õigusnormidest;
- e) nad on *res judicata* jõudu omava kohtuotsusega süüdi mõistetud pettuses, korrupsioonis, kuritegelikus ühenduses osalemises või mõnes muus ebaseaduslikus tegevuses, mis kahjustab ühenduste finantshuve;
- f) nende suhtes kehtib finantsmääruse (nõukogu 25. juuni 2002. aasta määrus nr 1605/2002 koos hilisemate muudatustega) artikli 96 lõikes 1 osutatud halduskaristus.

Taotlejatele, (kaas-)toetusesaajatele ja stipendiumikandidaatidele ei saa rahalist toetust anda, kui nad on toetuse määramise otsuse kuupäeva seisuga:

- a) olukorras, kus neil on huvide konflikt;
- b) toetuse andmise menetluses osalemiseks vajalike, tellija nõutavate andmetena esitanud valeandmeid või on nõutavad andmed esitamata jättnud;
- c) asjaomase toetuse määramise menetluse korral ühes finantsmääruse artikli 93 lõikes 1 osutatud olukordadest, mis tingib menetlusest väljajätmise;
- d) saanud karistuse, mille alusel on neil kuni kümneks aastaks keelatud osalemine eelarvega rahastatavates hankemenetlustes ja toetuste määramise menetlustes.

Finantsmääruse artiklite 93–96 kohaselt võib toetusesaajatele, kes on süüdi valeandmete esitamises või jättnud eelmises lepingu sõlmimise menetluses oma lepingulised kohustused olulisel määral täitmata, määrata haldus- ja rahalisi karistusi.

Nende sätete täitmiseks peavad taotlejad ja partnerid¹⁹ allkirjastama vandega kinnitatud avalduse, mis tõendab, et nad ei ole üheski finantsmääruse artiklis 93 ja 94 nimetatud olukorras.

3.3 VALIKUKRITEERIUMID

TEHNILINE SUUTLIKKUS

Taotlejatel ja (kaas-)toetusesaajatel peab olema kavandatud projekti elluviimiseks vajalik ametialane pädevus ja kvalifikatsioon. Pädevuse tõendamiseks tuleb toetusetaotlusesse lisada iga partnerasutuse heaks töötavate projekti rakendamise ja juhtimise eest vastutavate isikute elulookirjeldused.²⁰

Vajaduse korral võetakse taotleja tehnilise suutlikkuse hindamisel arvesse teisi sama organisatsiooni/osakonna poolt sama konkursikutsesse raames esitatud taotlusi.

FINANTSSUUTLIKKUS

Taotlejatel ja (kaas-)toetusesaajatel peavad olema stabiilsed ja piisavad rahastamisallikad, et tagada tegevuse jätkumine kogu meetme elluviimise ajal. Taotlejad peavad oma finantssuutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama kas koos taotlusega või enne lepingu sõlmimist (kohaldatav menetlus määratakse kindlaks asjaomasele konkursikutsesele lisatud taotlusvormil):

¹⁹ Meetmetega 1 ja 2 seotud taotluste puhul kirjutab sellisele avaldusele konsortsiumi partnerite nimel alla ainult taotlev asutus.

²⁰ Esitatavate elulookirjelduste arv ja laad määratakse kindlaks asjaomasele konkursikutsesele lisatud taotlusvormil.

- vandega kinnitatud, täidetud ja nõuetekohaselt allkirjastatud avalduse, mis tõendab nende seisundit juriidilise isikuna ning kavandatud projekti elluviimiseks vajalikku tegevus- ja finantssuutlikkust ja/või
- taotleva organisatsiooni täidetud ja panga tõendatud finantsteabe vormi²¹ (nõutavad on originaalallkirjad).

Finantssuutlikkuse kontrolli ei kohaldata stipendiumi saavate füüsiliste isikute ning avalik-õiguslike asutuste ja rahvusvaheliste organisatsioonide suhtes.

3.4 FINANTSTINGIMUSED

ELi toetuste suhtes kohaldatavad üldtingimused

Teave taotlejatele ja tulevastele toetusesaajatele:

- ✓ ELi toetused stimuleerivad nende projektide elluviimist, mis ei oleks ELi rahalise toetuseta teostatavad ja põhinevad kaasrahastamisel. Ühenduse toetused täiendavad taotleja omaosalust ja/või riiklikku, piirkondlikku või erasektori abi, mis on saadud mujalt;
- ✓ iga projekti puhul võib ühele ja samale toetusesaajale anda ainult ühe ELi toetuse. Toetuste suhtes kohaldatakse läbipaistvuse ja võrdse kohtlemise põhimõtteid;
- ✓ toetused ei või kumuleeruda ja neid ei tohi anda tagasiulatuvalt; juba alanud projektile võib siiski toetust anda, kuid üksnes juhul, kui taotleja tõestab vajadust alustada projekti enne lepingu sõlmimist. Sellistel juhtudel ei tohi rahastamiskõlblikud kulud olla tehtud enne toetusetaotluse esitamise kuupäeva;
- ✓ toetusetaotluse vastuvõtmine ei loo kohustust anda rahalist toetust toetusesaaja poolt taotletud summas. Kuigi eraldatav summa ei tohi ületada taotletud summat, võib anda toetust väiksemas summas kui taotleja on soovinud;
- ✓ toetuse määramine ei anna õigust saada toetust ka järgnevatel aastatel;
- ✓ ELi toetuse eesmärgiks ega tagajärjeks ei tohi olla toetusesaajale kasumi tootmine. Kasum on määratletud kui summa, mille võrra tulud ületavad kulusid. Välja arvatud juhul, kui toetus põhineb ainult ühekordsetel või kindlasummalistel maksetel või ühikuhinnal – sel juhul on kasumi taotlemist keelavat eeskirja ühekordse või kindlasummalise makse või ühikuhinna määramisel juba arvesse võetud – vähendatakse toetussummat projekti lõpparuandes esitatud finantsdeklaratsioonis kajastatud võimaliku ülejäägi võrra;
- ✓ toetusesaaja märgitud arvelduskonto või allkonto peab võimaldama täitevasutuselt saadud maksete kindlakstegemist. Kui sellele kontole kantud summadel saadakse konto asukohariigi seaduste alusel intressi või muud samaväärset tulu, nõutakse selline tulu või intress tagasi, kui seda saadakse eelmakselt;
- ✓ juhtimis- ja finantsriskide analüüsi põhjal (vt eespool punkt 3.3 ja meetme 3 projektidega seoses punkt 7.3.2) võidakse eelmakse tingimuseks seada raamatupidamise välisauditi aruanne, mille on koostanud tunnustatud audiitor.

3.5 LEPINGUTINGIMUSED

Juriidiline isik

²¹ http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm

Erasmus Munduse raames saab lepingu sõlmimise ettepaneku teha üksnes siis, kui dokumendid, mis võimaldavad kindlaks määrata toetusesaaja **juridilise isiku** (avalik-õiguslik asutus, eraõiguslik äriühing, mittetulundusorganisatsioon jms), tunnistatakse vastuvõetavaks.

Selleks palutakse toetusesaajal kooskõlas asjaomasel taotlusvormil kirjeldatud nõuetega esitada osa või kõik järgmistest dokumentidest:

Eraõiguslikud organisatsioonid:

- nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud finantsteabe vorm;
- väljavõte riigi ametlikust väljaandest / äriregistrist ja käibemaksukohustuslasena registreerimise tõend (kui äriregistri kood ja käibemaksukohustuslase number on identsed, nagu need teatavates riikides on, on nõutav vaid üks nimetatud dokumentidest).

Avalik-õiguslik isik:

- nõuetekohaselt täidetud ja allkirjastatud finantsteabe vorm;
- avalik-õigusliku isiku asutamise otsus või muu avalik-õigusliku isiku asutamist tõendav ametlik dokument.

Määratud toetuste teave

Teave majandusaasta jooksul määratud toetuste kohta tuleb avaldada ELi institutsiooni veebilehel toetuse määramise majandusaastale järgneva aasta esimesel poolel. Teavet võidakse avaldada ka muu asjakohase meedia kaudu, sealhulgas Euroopa Liidu Teatajas.

Toetusesaaja nõusolekul (võttes arvesse seda, kas teave võib ohustada tema turvalisust või kahjustada tema finantshuve) avaldab täitevasutus järgmise teabe:

- toetusesaaja nimi ja aadress;
- toetuse teema;
- eraldatud summa ja rahastamise määr.

Avalikustamine

Kui projekti nähtavuse tagamiseks ning projekti tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks ettenähtud meetmed (mis on toetuse määramise kriteeriumid) välja arvata, kehtib kõigi toetust saavate projektide suhtes minimaalse avalikustamise kohustus.

Toetusesaajad peavad teatama Euroopa Liidult saadud toetuse saamisest kõigis edastatavates teadaannetes ja avaldatavates publikatsioonides, olenemata nende vormist või meediast, sealhulgas Internet, või tegema seda nende tegevuste läbiviimisel, milleks seda toetust kasutatakse (kasutatavate logode teave: vt http://eacea.ec.europa.eu/about/eacea_logos_en.php). Kui seda nõuet ei järgita, võidakse toetusesaajale antud toetust vähendada.

Taotlejad peaksid arvestama, et Erasmus Munduse programmile on lubatud viidata ja sellega seotud marginimesid, nagu Erasmus Munduse magistrkursus, Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava, Erasmus Munduse partnerlussuhted või Erasmus Munduse projektid, on lubatud kasutada oma tegevuste ja tulemuste edendamiseks ning levitamiseks ainult väljavalitud taotluste puhul.

Sellest olenemata võivad Erasmus Munduse magistrkursused, mida on rahastatud vähemalt viis järjestikust korda (üliõpilaste vastuvõttu), kuid mille rahastamine on katkestatud kas eelarvepiirangute tõttu või sellepärast, et on leitud muu jätkusuutlik rahastamisallikas, jätkata oma edendamise- ja levitamistegevuses viitamist Erasmus Munduse marginimele allpool punktis 4.7 kindlaks määratud tingimustel.

Euroopa Komisjon on avanud projektide tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks tasuta avaliku mitmekeelse elektroonilise platvormi. Selle platvormi nimetus on EVE (*Espace Virtuel d'Echange*) ja selle eesmärk on parandada ELi programmide ja haridus-, koolitus- ja noorsooalgatuste tulemuste ligipääsetavust ning suurendada samal ajal nende nähtavust. Erasmus Munduse väljavalitud projektide elluviijaid võidakse paluda laadida EVEsse üles teavet oma tegevuse, edusammude ja saavutatud tulemuste kohta (nt tooted, pildid, lingid, esitlused jms).

Auditeerimine ja kontroll

Toetust saavat projekti võidakse auditeerida ja/või kohapeal kontrollida. Toetuselepingule alla kirjutades kohustub toetusesaaja tõendama, et toetust on kasutatud nõuetekohaselt. Täitevasutus, Euroopa Komisjon ja/või Euroopa Kontrollikoda või nende volitatud asutus võib igal ajal lepingu kestel ning auditite puhul viie aasta jooksul pärast lepingu lõppemist kontrollida tegevuste elluviimise nõuetekohasust (vastavust programmi nõuetele ja esialgsele taotlusele) ja toetuse kasutamist.

Andmekaitse

Kõiki toetuselepingus sisalduvaid isikuandmeid töödeldakse vastavalt:

- Euroopa Parlamendi ja nõukogu määrusele (EÜ) nr 45/2001 üksikisikute kaitse kohta isikuandmete töötlemisel ELi institutsioonides ja asutustes ning selliste andmete vaba liikumise kohta;
- vajaduse korral selle riigi siseriiklikule õigusele, kus taotlus välja valiti.

Isikuandmeid töödeldakse üksnes seoses programmi rakendamise ja hindamisega, ilma et see piiraks selliste andmete edastamist asutustele, kes vastutavad ELi õiguse kohaselt kontrolli ja auditeerimise eest (sisekontrollitalitused, Euroopa Kontrollikoda, finantsrikkumiste uurimise toimkond ja Euroopa Pettustevastane Amet). Soovi korral saadetakse Teile Teile isikuandmed, et saaksite neid parandada või täiendada. Isikuandmetega seotud küsimustes pöörduge täitevasutuse poole. Toetusesaajad võivad igal ajal esitada [Euroopa andmekaitseinspektorile](#) kaebuse oma isikuandmete töötlemise kohta.

Taotlejatele ja, kui tegemist on juriidiliste isikutega, siis isikutele, kellel on volitused esindada taotlejat, teha tema eest otsuseid või teda kontrollida, antakse teada, et kui nad on olukorras, mida on mainitud järgmistes dokumentides:

- komisjoni otsus, 16. detsember 2008, mis käsitleb varajase hoiatamise süsteemi komisjoni eelarvevahendite käsutajatele ja rakendusametitele (ELT L 344, 20.12.2008, lk 125), või
- komisjoni määrus, 17. detsember 2008, menetlusest kõrvalejätamise keskandmekogu kohta (ELT L 344, 20.12.2008, lk 12),

siis nende isikuandmed (füüsilise isiku perekonna- ja eesnimi, juriidilise isiku nimi, aadress, õiguslik vorm ning esindus-, otsustus või kontrollivolitustega isiku perekonna- ja eesnimi) võidakse registreerida kas ainult varajase hoiatamise süsteemis või ka menetlusest kõrvalejätamise andmekogus ning edastada nimetatud otsuses ja määramises loetletud isikutele ja üksustele seoses hankelepingu või toetuslepingu või -otsuse tegemise või täitmisega.

4 MEEDE 1A: ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED

4.1 SISSEJUHATUS

Erasmus Munduse magistrkursused käivitati programmi esimesel etapil (2004–2008), et toetada tippkvaliteediga kraadiõppekavasid, mis võiksid suurendada Euroopa kõrgharidussektori nähtavust ja atraktiivsust.

Erasmus Munduse magistrkursused peavad:

- kestma üks kuni kaks aastat (60–120 ECTS-ainepunkti),
- toimuma Euroopa ja vajaduse korral kolmandate riikide kõrgharidusasutustes,
- pakkuma Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele kvaliteetset haridust ja reserveerima mitu kohta Erasmus Munduse stipendiumi saajatele,
- hõlmama üliõpilaste kohustuslikku õppeperioodi vähemalt kahes Euroopa riigis,
- hõlmama õppejõudude kohustuslikku liikuvust konsortsiumisse kuuluvate kõrgharidusasutuste vahel,
- viima tunnustatud ühis-, topelt- või mitmekordsete kraadide (mis hõlmavad kogu õppekava) andmiseni edukatele üliõpilastele.

Programmi esimesel etapil sõlmiti iga Erasmus Munduse magistrkursust rakendava kõrgharidusasutuste konsortsiumiga viieaastane raampartnerlusleping, mis pakkus rahalise toetuse tagatist kursuse korraldamiseks viis korda järjest ning stipendiume kolmandate riikide üliõpilaste ja õppejõudude osalemiseks Erasmus Munduse magistrkursusel. Programmi esimese etapi lõpuks oli välja valitud 103 Erasmus Munduse magistrkursust ning kolmandate riikide üliõpilastele ja õppejõududele oli eraldatud ligikaudu 7300 stipendiumi.

Kõnealune meede – programmi esimese etapi kõige olulisem osa – jätkub programmi teisel etapil ja seda tugevdavad järgmised elemendid:

- stipendiumide andmine väljavalitud Erasmus Munduse magistrkursustel osalevatele Euroopa üliõpilastele;
- kolmandate riikide kõrgharidusasutustele antud võimalus saada Erasmus Munduse magistrkursuste konsortsiumide täisliikmeks; kuigi nende uute partnerite roll ja kaasatuse tase võib Erasmus Munduse magistrkursuste kaupa erineda (vastavalt konsortsiumi vajadustele ja valmisolekule ning asjaomasele kolmanda riigi partnerile), võivad nad samuti anda kraade ning osaleda aktiivselt Erasmus Munduse magistrkursuste kavandamisel, läbiviimisel ja hindamisel,²²
- suurema tähelepanu pööramine Erasmus Munduse magistrkursuste jätkusuutlikkuse strateegiatele, et tagada koostöö jätkumine ka pärast Euroopa Komisjoni poolse rahastamise lõpetamist; sellele aspektile pööratakse erilist tähelepanu uute Erasmus Munduse magistrkursuse taotluste hindamisel ja valimisel; lisaks sellele vähendatakse alates viiendast kursusekorrast järk-järgult Erasmus Munduse magistrkursuste raames pakutavate Erasmus Munduse stipendiumide arvu.

4. peatüki järgmistes punktides on esitatud kogu Erasmus Munduse magistrkursust rakendada soovivatele Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutustele vajalik teave. Lisaks on neis esitatud individuaalstipendiumide suhtes kohaldatavad abikõlblikkuse ja finantstingimused. Et

²² Valituks osutunud Erasmus Munduse magistrkursuste konsortsiumid, kellel ei ole kolmandate riikide täis-/assotsieerunud partnereid, võivad taotleda oma konsortsiumi koosseisu laiendamist selliste partnerite võrra (täpsem teave: vt Erasmus Munduse „Rahastamise ja haldamise käsiraamat”
http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

individuaalstipendiumide saajate valimine, töölevõtmine ja edasine kontroll on Erasmus Munduse magistrkursuste konsortsiumi ülesanne, kutsutakse taotlemaid kõrgharidusasutusi pöörama neile abikõlblikkuse tingimustele erilist tähelepanu.

4.2 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ABIKÕLBLIKKUSE KRITEERIUMID

Järgida tuleb taotluse esitamise tähtaega ja kõiki teisi ametlikke abikõlblikkuse kriteeriume, mis on kindlaks määratud asjakohases konkursikutses ja selle lisades (eelkõige taotlusvormil).

4.2.1 ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE KONSORTSIUMI KOOSSEIS

- Erasmus Munduse magistrkursuse rakendamise eest vastutavasse konsortsiumi kuuluvad taotleja / koordineeriv asutus ja tema partnerid. Lepinguliste ja finantsjuhtimisalaste küsimustega seoses ei käsitata assotsieerunud partnereid konsortsiumi osana.
- **Väikseimasse abikõlblikusse konsortsiumi** kuuluvad täispartneritest kõrgharidusasutused kolmest Euroopa riigist²³, kellest vähemalt üks peab olema Euroopa Liidu liikmesriik.

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE TAOTLEJA / KOORDINEERIV ASUTUS

- Taotlejad peavad **Euroopa riigis**²⁴ asuvad kõrgharidusasutused, keda sellena tunnustab asukohariigi pädev ametiasutus²⁵.
- NB! Abikõlblikes taotlejariikides asuvaid kolmandate riikide kõrgharidusasutuste filiaale või kolmandates riikides asuvaid Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale ei peeta abikõlblikeks taotlejateks.

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE TÄISPARTNERID

- Erasmus Munduse magistrkursust rakendava konsortsiumi täieõiguslikuks partneriks võib olla iga kõrgharidusasutus, keda asukohariigi pädev ametiasutus sellena tunnustab.²⁶

ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSTE ASSOTSIEERUNUD PARTNERID

- Konsortsiumi assotsieerunud partneriks saab pidada iga organisatsiooni, kes võib kaasa aidata Erasmus Munduse magistrkursuse edendamisele, rakendamisele, hindamisele ja jätkusuutlikule arengule.

Neilt organisatsioonidelt eeldatakse Erasmus Munduse magistrkursuse raames väljatöötatud strateegiatele kaasaaitamist eelkõige kursuse jätkusuutlikkuse aspektist (konsortsiumi toetamine kursuse rakendamisel, korraldamisel ja edendamisel, täiendava tuluga/lisavahenditega, nagu lisastipendiumid tulevastele üliõpilastele jt) ja üliõpilaste tööalase konkurentsivõime seisukohast (kursuse akadeemilise sisu vastavuse tagamine asjakohaste erialaste vajadustega, teadmiste ja oskuste edasiandmisele kaasaaitamine, täiendavaid oskusi arendavate kursuste ja/või lähetus-/töölesuunamisvõimaluste pakkumine jms).

²³ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

²⁴ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

²⁵ Erasmus Munduse programmi ja asjaomaste taotlejariikide puhul käsitatakse kõrgharidusasutust tunnustatuna, kui sellele on elukestva õppe programmi raames antud Erasmuse ülikooli harta. Kui taotlejale ei ole Erasmuse ülikooli hartat antud, uurib täitevasutus asjaomaselt Erasmus Munduse riiklikult struktuurilt, kas kõnealune asutus vastab programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

²⁶ Kuigi elukestva õppe programmi raames antud Erasmuse ülikooli harta on kehtiv tõend Euroopa kõrgharidusasutuste tunnustamise kohta, palub täitevasutus Euroopa Liidu delegatsioonidel teha koostööd asjaomase riigi pädeva ametiasutusega, et tagada konsortsiumi kuuluvate kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vastavus programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

ÜLIÕPILASED, KES VÕIVAD KANDIDEERIDA ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSE STIPENDIUMILE

- Stipendiumi võivad saada üksnes need kandidaadid, kes on esitanud Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumile üliõpilaste taotlus- ja valikukriteeriumidele vastava taotluse, mis on rahuldatud.
- Üliõpilased võivad esitada Erasmus Munduse stipendiumi taotluse nende endi poolt valitud Erasmus Munduse meetme 1 ühisel magistrkursusel või ühisel doktoriõppekavas õppimiseks, kuid taotlusi tohib esitada kõige rohkem kolmele ühisele õppekavale.
- Iga projekti puhul võib ühele ja samale üliõpilasele seoses ühe ühise kursusega selle kestuse jooksul anda ainult ühe ELi toetuse.
- Et muuta programm kolmandate riikide kodanike jaoks atraktiivsemaks, on täisõppestipendiumide summa kolmandate riikide magistrantidele (A-kategooria stipendiumid) suurem kui Euroopa magistrantidele (B-kategooria stipendiumid).
 - **A-kategooria stipendiume** antakse Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumi valitud magistrantidele, kes on pärit mujalt kui Euroopa riigist²⁷ ja ei ole nende riikide alalised elanikud ega ole nendes riikides tegelenud põhitegevusega (õppinud, osalenud koolitusel või töötanud) viimase viie aasta jooksul kokku rohkem kui 12 kuud²⁸.
 - **B-kategooria stipendiume** antakse Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumi valitud Euroopa magistrantidele ja mis tahes magistrantidele, kes ei vasta eespool kirjeldatud A-kategooria stipendiumi saamise kriteeriumidele.

Tudengid, kes täidavad nii A-kategooria kui ka B-kategooria abikõlblikkuskriteeriume – st kahe kodakondsusega tudengid – peavad valima ühe kategooria. Seega võivad nad ühe korraga taotleda stipendiumi ainult ühest kategooriast.

- Stipendiumikandidaadid peavad olema juba omandanud esimese akadeemilise kraadi²⁹ või kellel on siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärne haridustase.
- Isikud, kes on juba saanud Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiumi, ei või saada teist stipendiumi samal või mõne teisel Erasmus Munduse magistrkursusel õppimiseks.
- Üliõpilased, kes saavad Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiumi, ei või Erasmus Munduse magistriõpingute ajal saada muud ELi toetust.
- Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiume antakse üksnes täisajaga õpinguteks ühel kursusekorral.

ÕPPEJÕUD, KES VÕIVAD KANDIDEERIDA ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSE STIPENDIUMILE

- Erasmus Munduse magistrkursuse stipendiume antakse Euroopa ja kolmandate riikide õppejõududele järgmiste kriteeriumide kohaselt:
 - **stipendiume võib anda kolmandate riikide kõrgharidusasutustes töötavatele õppejõududele**, kelle Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsium kaasab ühisesse õppekavasse;
 - kui konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid (kas täis- või assotsieerunud partneritena), **võib stipendiume anda Euroopa täispartnerist kõrgharidusasutuses töötavatele õppejõududele**, et kaasata nad ühisesse õppekavasse nende kolmanda riigi partneri(te) juures.

²⁷ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

²⁸ Viit aastat selle 12-kuu reegli jaoks arvutatakse tagasi alates tähtpäevast, milleks konsortsiumid peavad täitevasutusele esitama A-kategooria stipendiumitaotlused.

²⁹ Kandidaadid, kes omandavad oma esimese akadeemilise kraadi alles taotluses nimetatud aastale eelneval õppeaastal, võivad sellegipoolest stipendiumi taotleda ja konsortsium võib nad välja valida tingimusel, et nad omandavad nõutava kraadi enne asjaomase magistrkursuse algust.

- Erasmus Munduse magistrikursuse õppejõududel peavad olema silmapaistvad akadeemilised ja/või erialased kogemused ning nad peavad andma Erasmus Munduse magistrikursuse läbiviimisele konkreetset lisaväärtust;
- stipendiumi võivad saada üksnes need kandidaadid, kelle Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium on oma õppejõudude valikukriteeriumide kohaselt heaks kiitnud.

4.2.2 ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Erasmus Munduse magistrikursusi kavandavad ja rakendavad Euroopa ja muu maailma kõrgharidusasutuste konsortsiumid. Kursusel osalevad üliõpilased õpivad vähemalt kahes konsortsiumis esindatud Euroopa riigis ja õpingute edukal lõpetamisel antakse neile konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad.

Erasmus Munduse magistrikursus peab:

- kestma vähemalt ühe akadeemilise aasta ja kõige rohkem kaks akadeemilist aastat ning andma seega 60–120 magistriõppe ECTS-ainepunkti;
- olema taotluse esitamise ajaks täielikult välja töötatud ja valmis toimuma vähemalt viis korda järjest alates taotlemise aastale järgnevast akadeemilisest aastast (nt kui Erasmus Munduse magistrikursuse taotlus esitatakse n–1. aasta aprillis, peab ühiskursus esimest korda algama n. aasta augustis/septembris);
- kaasama Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilasi ning reserveerima igal aastal teatava arvu kohti Erasmus Munduse stipendiumisaajatele; see arv on aastati erinev ja see teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumidele asjaomasele akadeemilisele aastale eelneva aasta sügisel;³⁰
- algama kõige varem n. aasta augustis ja lõppema hiljemalt n+1. aasta (60 ECTS-ainepunkti andvad kursused) või n+2. aasta (120 ECTS-ainepunkti andvad kursused) oktoobri lõpus; lõppkuupäev hõlmab üliõpilaste lõpptulemuste teatavakstegemist;
- kehtestama ühised üliõpilaste taotlus-, valiku-, vastuvõtu- ja eksamineerimiskriteeriumid; täitevasutus peab konsortsiumi poolt väljatöötatud üliõpilaste valikumenetluse ja -kriteeriumid enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist heaks kiitma; tuleb kehtestada selline taotlusmenetlus ja taotluste esitamise tähtaeg, et üliõpilastel oleks aegsasti kogu vajalik teave ja piisavalt aega taotluse koostamiseks ja esitamiseks (st üldiselt 4 kuud enne tähtaega);
- oma liikmete siseriikliku õiguse kohaselt kokku leppima õppemaksu kehtestamises või kehtestamata jätmises. Kui õppemaks kehtestatakse, peab Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsium tagama, et see oleks taotlejate üliõpilaste jaoks läbipaistev ja selge; õppemaksu võib kehtestada kahes suuruses, st üks summa Euroopa üliõpilaste jaoks ja teine kolmandate riikide üliõpilaste jaoks. Erasmus Munduse stipendiumisaajate korral peab stipendiumis sisalduv Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude katmiseks antav maksimumtoetus õppemaksu täielikult katma (vt allpool punkt 4.4). Vajaduse korral tuleb kohaldada maksimumtoetust ületava õppemaksusumma tasumisest vabastamist;
- tagama, et kõik täispartnerid saaksid võõrustada Erasmus Munduse magistrikursuse üliõpilasi ja anda ECTS-ainepunkte;
- olema kavandatud nii, et üliõpilastel oleks võimalik õppida liikvuserioodi ajal vähemalt kahes konsortsiumis esindatud Euroopa riigis³¹; iga selline kohustuslik liikvuseriood peab sisaldama õppe- või teadustööd või sellega samaväärset tööd (nt välitööd, laboritegevus, tööpraktika või väitekirja jaoks

³⁰ Kõige tõenäolisemalt on stipendiumisaajaid 7–17 üliõpilast lennu kohta, olenevalt sellest, kas Erasmus Munduse magistrikursust on korraldatud ka varem.

³¹ Õppekava ja liikvuseriood tuleb kavandada nii, et kolmandate riikide üliõpilastel oleks võimalik läbida kogu Erasmus Munduse magistrikursus Euroopas.

tehtav uurimistöö jms), mis vastab vähemalt 20 ECTS-ainepunktile üheaastase ja 30 ECTS-ainepunktile pikema kestusega Erasmus Munduse magistrkursuste korral;

- ilma et see seaks piiranguid õppekeelele, nägema ette vähemalt kahe sellise Euroopa keele kasutamise, mida kõneldakse riikides, mida üliõpilased oma Erasmus Munduse magistrkursuse raames külastavad, ning pakkuma vajaduse korral üliõpilastele keelte algõpet ja abi, eelkõige kõnealuste asutuste poolt korraldatud kursuste abil;
- tagama, et kõigile edukatele üliõpilastele antakse konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad (mis hõlmab kogu õppekava)³²; edendatakse õppekavasid, mille läbimisel saadakse ühiskraad; need kraadid peavad olema asjaomaste riikide poolt täielikult tunnustatud või akrediteeritud. See abikõlblikkuse kriteerium peab olema täidetud hiljemalt esimeste Erasmus Munduse üliõpilaste nimekirja kandmise ajaks;³³ kui see ei ole täidetud, võidakse Erasmus Munduse toetus tühistada;
- tagama sellise kindlustuskava olemasolu, mis tagab, et üliõpilased on Erasmus Munduse magistrkursusel osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jm vastu³⁴;
- rakendama vajalikke meetmeid A-kategooria üliõpilaste ja kolmandate riikide õppejõudude abistamiseks vajalike viisade ja elamislubade hankimisel³⁵;
- töötama välja ühise ja selge kursuse edendamise ja nähtavuse suurendamise strateegia, sealhulgas eelkõige Erasmus Munduse magistrkursuse veebisaidi, kus viidatakse otseselt Erasmus Munduse programmile ja esitatakse kogu vajalik teave kursusega seotud akadeemiliste, finants- ja haldusküsimuste kohta;
- põhinema partnerkõrgharidusasutuste pädevate juhtorganite sõlmitud Erasmus Munduse magistrkursuse lepingul, mis hõlmab kõige olulisemaid kursuse rakendamise, rahastamise ja kontrolliga seotud aspekte;
- pakkuma üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenuseid toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele.

Kuigi Erasmus Munduse magistrkursusi võidakse korraldada mis tahes erialal, alates ühteainust õppevaldkonda hõlmavatest õpingutest kuni laiemate mitut valdkonda hõlmavate õpinguteni, tuleb taotlejail sellegipoolest tutvuda iga-aastaste konkursikutsetega, millest selguvad asjaomase valikuaasta võimalikud prioriteetsed teemad.

Erasmus Munduse magistrkursuse üliõpilased, kes saavad Erasmus Munduse stipendiumi, peavad:

- osalema magistriõppekavas konsortsiumi poolt ***üliõpilase lepingus***³⁶ kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Tingimuste täitmatajätmine võib tuua kaasa stipendiumi tühistamise;
- olema oma õppeperioodi vähemalt kahes täispartneriks olevas organisatsioonis Euroopa eri riikides. B-kategooria stipendiumi saaja, kes on osa Erasmus Munduse magistrkursusest riigis, kus ta omandas oma viimase akadeemilise kraadi³⁷, peab oma õpingute ajal külastama vähemalt kaht teist riiki. Kohustuslikke

³² Topelt- või mitmekordne teaduskraad tähendab kaht või enamat riiklikku diplomit, mille on välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava. Ühiskraad tähendab üht diplomit, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava.

³³ Taotlejatel soovitatakse pöörduda Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole, et saada teavet ja abi seoses nende kraadi tunnustamisega vastavas riigis.

³⁴ Kindlustuse miinumnõuded: vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

³⁵ Vt nõukogu 13. detsembri 2004. aasta direktiiv 2004/114/EÜ.

³⁶ Üliõpilase lepingu näidised on veebilehel http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php. Need on üksnes näidised, mille sisu eest täitevasutus ei vastuta.

³⁷ Üliõpilased, kellel on ühis-, topelt- või mitmekordne kraad, võivad kraadi omandamise riigi valida ise.

liikvuserioode ei tohi asendada virtuaalse liikuvusega ning nende ajal ei tohi viibida konsortsiumi mittekuuluvates asutustes;

- veetma suurema osa õppimis-/õpetamis-/uurimisperiodist konsortsiumis esindatud Euroopa riikides. Kui aga Erasmus Munduse magistrkursuse konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide partnerid (kas täis- või assotsieerunud partneritena):
 - võivad A-kategooria stipendiumi saajad veeta kuni ühe trimestri pikkuse (s.o 3 kuu pikkuse või 15 ECTS-ainepunkti andva) õppe-/täiendõppe-/uurimis-/välitööperioodi neis kolmandates riikides konsortsiumi ühe partneri otsese järelevalve all, kuid üksnes juhul, kui see riik ei ole üliõpilase päritoluriik; Erasmus Munduse magistrkursuse stipendium ei tohi katta sellest pikemaid või üliõpilase päritoluriigis viibitud perioode;
 - võivad B-kategooria stipendiumi saajad veeta minimaalselt ühe trimestri või vähemalt 15 ECTS-ainepunkti andva perioodi ja mitte rohkem kui pool nende magistriõpingutest nendes kolmandates riikides konsortsiumi ühe partneri otsese järelevalve all; Erasmus Munduse magistrkursuse stipendium ei tohi katta nimetatust pikemaid perioode.

Nii A- kui ka B-kategooria stipendiumide korral peab üks trimester (15 ECTS-ainepunkti) vastama ühele järjestikusele viibimisele asjaomases kolmanda riigi täis- või assotsieerunud partneri organisatsioonis.

Erasmus Munduse magistrkursuste õppejõud, kes saavad Erasmus Munduse stipendiumi, peavad:

- aktiivselt osalema magistrkursuse tegevustes;
- veetma minimaalselt kaks nädalat ja maksimaalselt kolm kuud partnerkõrgharidusasutuses;
- tegelema õpetamise / teadustöö / üliõpilaste juhendamisega
 - Euroopa partnerkõrgharidusasutustes (kolmandate riikide õppejõudude puhul),
 - kolmandate riikide täis- või assotsieerunud partneritest kõrgharidusasutustes (Euroopa õppejõudude puhul);
- andma kursusele ja üliõpilastele konkreetset lisaväärtust (eriloengute pidamisega, seminaride või õpikodade juhendamisega ja neis osalemisega, üliõpilaste uurimistöö/projektide kontrollimise ja juhendamisega, väitekirjade kaitsmisel osalemisega, uute õppemoodulite ettevalmistamisega jms);
- aitama pärast külalisõppejõuna töötamise lõppu kaasa Erasmus Munduse programmi ja konkreetsemalt asjaomase Erasmus Munduse magistrkursuse edendamisele ja selle kohta teabe levitamisele oma kõrgharidusasutuses ja päritoluriigis.

4.3 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUSED – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Erasmus Munduse magistrkursused valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi teel, lähtudes taotluse kvaliteedile akadeemilisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamine põhineb järgmisel viiel toetuse määramise kriteeriumil (taotlusvorm sisaldab iga kriteeriumi kohta konkreetseid küsimusi, mis käsitlevad üksikasjalikult iga asjaomast valdkonda):

Kriteerium	Kaal
<i>Akadeemiline kvaliteet</i>	30%
<i>Kursuse integreeritus</i>	25%
<i>Kursuse juhtimine, nähtavus ja jätkusuutlikkuse saavutamise meetmed</i>	20%
<i>Üliõpilastele pakutavad võimalused ja järeelmeetmed</i>	15%
<i>Kvaliteedi tagamine ja hindamine</i>	10%
Kokku	100%

Akadeemiline kvaliteet (30% lõplikust hindest)

Toetuse määramise selle kriteeriumi raames peavad taotlejad tutvustama oma Erasmus Munduse magistrikursuse taotluse akadeemilisi eesmärke ja võimalikku panust Euroopa kõrgharidussektori tippkvaliteeti, uuenduslikkusesse ja konkurentsivõimesse.

Kursuse integreeritus (25% lõplikust hindest)

Kursuse integreerituse kriteerium keskendub küsimustele, mis on seotud sellega, kuidas Erasmus Munduse magistrikursust partnerasutustes rakendatakse nii kursuse läbiviimise kui ka üliõpilaste valimise, vastuvõtmise, eksamineerimise ja tulemuste tunnustamise mehhanismide seisukohast.

Kursuse juhtimise, nähtavuse ja jätkusuutlikkusega seotud meetmed (20% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub sellele, kuidas konsortsium kavatses juhtida Erasmus Munduse magistrikursust, et tagada selle tõhus ja tulemuslik rakendamine.

Üliõpilastele pakutavad võimalused ja toetus (15% lõplikust hindest)

Kriteeriumi puhul pööratakse erilist tähelepanu osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas taotleja konsortsium kavatses tagada nende üliõpilaste tulemusliku osalemise Erasmus Munduse magistrikursuse tegevustes.

Kvaliteedi tagamine ja hindamine (10% lõplikust hindest)³⁸

Kriteeriumi raames peavad Erasmus Munduse magistrikursuse taotlejad kirjeldama kvaliteedi tagamise ja hindamise strateegiat, mida konsortsium kavandab kasutada, et tagada viie rakendamisaasta jooksul tõhus järelevalve kursuse üle (nii sisu kui ka haldamise järelevalve) ja kursuse pidev täiendamine.

4.4 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – FINANTSTINGIMUSED

Rahaline toetus Erasmus Munduse magistrikursuse jooksvate kulude katmiseks

Iga projekti puhul võib ühele ja samale lõplikule toetusesaajale (nt konsortsium, üliõpilane või õppejõud) seoses ühe ühise kursusega selle kestuse jooksul anda ainult ühe ELi toetuse.

Rahaline toetus, mida antakse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumi siseste halduskulude katmiseks, on ühekordne 30 000 euro suurune hüvitis ühe kursusekorra kohta (s.o 10 000 eurot osaleva kõrgharidusasutuse kohta, kokku kuni 30 000 eurot).

³⁸ Taotlejatel soovitatakse tutvuda ka Euroopa kõrghariduse kvaliteediagentuuride registriga aadressil <http://www.eqar.eu>.

Lisaks sisaldab iga üliõpilase stipendium maksimaalset toetussummat üliõpilase Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude katmiseks (vt allpool Erasmus Munduse magistrikursuste individuaalstipendiumide tabelit).

Toetusesaaja ei pea ühekordse hüvitise ega Erasmus Munduse magistrikursuse kulude katmiseks antava stipendiumitoetuse kasutamise kohta aruannet esitama.

Individuaalstipendiumid

Üliõpilastele ja õppejõududele Erasmus Munduse individuaalstipendiumide määramise korra ja kriteeriumide kehtestamine on väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursuste ülesanne. Selleks et tagada kandideerivate üliõpilaste seast valiku tegemise läbipaistvus ja objektiivsus, peavad väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursused oma lepinguliste kohustuste osana esitama täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist üliõpilaste valimise korra ja kriteeriumide igakülgse kirjelduse.³⁹

Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiumi taotleja soovivad isikud peavad tutvuma väljavalitud magistrikursuste loeteluga ja vaatama täpsemat teavet nende valitud magistrikursus(t)e veebilehelt.

Erasmus Munduse stipendiume antakse iga Erasmus Munduse magistrikursuse üliõpilastele ja õppejõududele. Iga isikute kategooriale (A- ja B-kategooria üliõpilased ning kolmandate riikide ja vajaduse korral Euroopa õppejõud) ette nähtud stipendiumide arv määratakse kindlaks kord aastas ja teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse magistrikursustele asjaomasele akadeemilisele aastale eelneva aasta sügisel. Kõige tõenäolisemalt antakse 7–17 stipendiumi üliõpilastele (olenevalt sellest, kas Erasmus Munduse magistrikursust ka varem korraldatud), 36–48 nädala kohta kolmandate riikide õppejõududele ja sama palju Euroopa õppejõududele (kui konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide täis- või assotsieerunud partnerid).

Tuleb märkida, et samal ajal kui A-kategooria stipendiume tuleb käsitada **täisstipendiumidena**, mis katavad üliõpilase kõik hädavajalikud kulutused Euroopas veedetud õppeperioodi ajal, tuleb B-kategooria stipendiume käsitada **rahalise toetusena**, mida antakse üliõpilase kulude katmiseks Erasmus Munduse magistrikursuse õpingute ajal.

Ilma et see piiraks kõrgete akadeemiliste standardite kohaldamist, lähtuvad Erasmus Munduse magistrikursuste konsortsiumid üliõpilaste/õppejõudude seast Erasmus Munduse stipendiumi saajaid valides järgmistest põhikriteeriumidest, et tagada üliõpilaste/õppejõudude geograafiline mitmekesisus:

- Erasmus Munduse magistrikursuse stipendiumisaajate seas ei või olla rohkem kui kaks samast kodakondsusest üliõpilast;
- sama kõrgharidusasutuse õppejõududele antavate stipendiumid maksimumkestus võib olla kuni kolm kuud (s.o kuus kahenädalast stipendiumit);
- ühelegi õppejõule ei või anda stipendiumi rohkem kui kolmeks kuuks (s.o maksimaalselt kuus kahenädalast stipendiumi).

Konsortsium saab sellest kriteeriumist kõrvale kalduda üksnes täitevasutuse eelneval nõusolekul.

³⁹ Vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

Stipendiumide tabel

		A-kategooria stipendiumid	B-kategooria stipendiumid	Õppejõudude stipendiumid
I	Toetus sõidu-, sisseseadmis-, viisaga seotud ja muude kulude katmiseks	4 000 eurot üheaastaste Erasmus Munduse magistrikursuste puhul; 8 000 eurot pikemate kui üheaastaste kursuste puhul	3 000 eurot – üksnes juhul, kui Erasmus Munduse magistrikursus hõlmab liikvuseraiooni kolmanda riigi täis- või assotsieerunud partnerorganisatsioonis	
II	Maksimumtoetus Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude (sealhulgas kindlustuskaitse) katmiseks ⁴⁰	4 000 eurot semestris	2 000 eurot semestris	
III	Igakuine toetus ⁴¹	1 000 eurot kuus	500 eurot kuus	
IV	Elamistoetus (sealhulgas sõidukulud)			1 200 eurot nädalas õppejõu kohta vähemalt kahe nädala ja maksimaalselt kolme kuu jooksul

A-kategooria stipendiumide puhul: üliõpilase miinimumstipendium kümnekuuse (s.o n aasta septembrist kuni n+1 aasta juunini kestva) magistrikursuse puhul on 14 000 eurot, kui magistrikursuse osalemistasu on 0 eurot. Üliõpilase maksimumstipendium kaheaastase (24-kuuse) magistrikursuse puhul on 48 000 eurot, kui magistrikursuse osalemistasu ulatub ülempiirini 4 000 eurot semestri kohta.

B-kategooria stipendiumide puhul: üliõpilase miinimumstipendium kümnekuuse magistrikursuse puhul, mis ei hõlma liikuvust kolmandasse riiki, on 5 000 eurot, kui magistrikursuse osalemistasu on 0 eurot. Üliõpilase maksimumstipendium kaheaastase magistrikursuse puhul, mis hõlmab liikuvust kolmanda riigi täis- või assotsieerunud partneri juurde, on 23 000 eurot, kui magistrikursuse osalemistasu ulatub ülempiirini 2 000 eurot semestri kohta.

Õppejõudude stipendiumide puhul: miinimumstipendium ühe õppejõu kahe nädalase lähetuse puhul on 2 400 eurot ja maksimumstipendium kolmekuulise lähetuse puhul on 14 400 eurot.

Stipendiumid makstakse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumidele kursuse iga kursusekorra puhul sõlmitava konkreetse toetuslepingu raames⁴². Konsortsiumi ülesanne on tagada, et stipendiume makstakse üliõpilasele/õppejõule järgmiselt:

⁴⁰ Osalemiskulude all tuleb mõista mis tahes kohustuslike haldus-/tegevuskulusid, mis on seotud üliõpilase osalemisega Erasmus Munduse magistrikursusel (nt raamatukogu ja laboratooriumi kasutamise, sotsiaalkindlustuse ja kindlustuskulud jms). Kõigist täiendavatest kuludest (nt välitöös osalemise kulud), nii vabatahtlikest kui ka kohustuslikest, tuleb üliõpilasest kandidaadile teatada taotluste esitamise etapil.

⁴¹ Igakuiste toetussummade arv arvutatakse kursuse algusest lõpuni ning sisaldab vajadusel suvepuhkust kahe õppeaasta vahel.

- **I summa** (*toetus üliõpilase sõidu-, sisseadmis-, viisaga seotud ja muude kulude katmiseks*) tuleb maksta:
 - **A-kategooria stipendiumide puhul** registreerimisprotsessi lõpus kas täies ulatuses (ühe akadeemilise aasta pikkuste Erasmus Munduse magistrikursuste puhul) või kahe osamaksena (pikema kestusega Erasmus Munduse magistrikursuste puhul).
 - **B-kategooria stipendiumide puhul** kolmandas riigis veedetavaks liikuvusperioodiks tehtavate ettevalmistuste ajal.
- **II summa** (*maksimumtoetus Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise kulude (sealhulgas kindlustuskaitse) katmiseks*) võidakse maksta otse Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumile, kui üliõpilane on sõlminud konsortsiumiga **üliõpilase lepingu**, kus on selgelt märgitud kõnealune summa ja sellega kaetavad kulud. Kuigi Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumil on osalevate üliõpilaste poolt tasumisele kuuluvate osalemiskulude suuruse kindlaksmääramisel vabad käed, tuleb Erasmus Munduse stipendiumi saajad vabastada nimetatud kulude katmiseks antavat maksimaalset stipendiumitoetust ületava summa tasumisest.
- **III summa** (*igakuine toetus*) tuleb maksta kord kuus tervikuna üliõpilase isiklikule pangakontole.
- **IV summa** (*elamistoetus, sh sealhulgas sõidukulud*): vastavalt õppejõu vajadustele.

Stipendiumi summat võidakse suurendada erivajadustega üliõpilaste lisakulude katmise toetuseks; asjaomased Erasmus Munduse magistrikursused peavad täitevasutusele sellest teatama üliõpilaste igaaastaste stipendiumitaotluste raames.

Erasmus Munduse magistrikursuste esindajad peaksid olema kursis eri osalisriikides individuaalstipendiumide suhtes kohaldatava maksupoliitikaga ja teavitama sellest stipendiumisaajaid. Erasmus Munduse magistrikursuste esindajatel tuleb pöörduda lisateabe saamiseks asjaomase Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole (loetelu: vt 8. ptk).

Täpsem teave stipendiumide haldamise kohta on EACEA veebilehel avaldatud Erasmus Munduse „Rahastamise ja haldamise käsiraamatus“:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

4.5 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – LEPINGUTINGIMUSED

Raampartnerlusleping

Kui Erasmus Munduse magistrikursuse taotlus osutub valituks, sõlmib täitevasutus koordineeriva asutusega viieaastase *raampartnerluslepingu*. Raampartnerlusleping sõlmitakse viieks aastaks tingimusel, et meetme 1A tegevusi jätkatakse pärast 2013. aastat. See tähendab, et väljavalitud Erasmus Munduse konsortsium kohustub säilitama selle ajavahemiku jooksul konsortsiumi koosseisu ning kursuse sisu heakskiidetud kujul (loomulikult on lubatud seda ajakohastada ja kohandada vajadustega).

Konsortsiumi koosseisu muutmiseks – sealhulgas näiteks kolmandate riikide täispartnerite kaasamiseks olemasolevasse Erasmus Munduse magistrikursusesse – või kursuse sisu/struktuuri oluliseks muutmiseks (erinevalt üksikkursuste sisu korrapärasest ajakohastamisest) tuleb täitevasutusele eelnevalt taotlus esitada ja viimane peab selle muutmismenetluse kontekstis ametlikult rahuldama. Heakskiidetud muudatused hakkavad kehtima järgmisest kursusekorrast.

⁴² Uute magistrikursuste puhul sõlmitakse esimene konkreetne toetusleping teise kvartali jooksul pärast seda, kui täitevasutus on kursuse välja valinud.

Konkreetsed toetuslepingud

Raampartnerluslepingu alusel sõlmitakse kord aastas *konkreetne toetusleping*, et hõlmata kõik viis magistrikursuse korda. Konkreetne toetusleping hõlmab rahalist toetust konsortsiumisest halduskulude katmiseks (ühekordne 30 000 euro suurune summa) ning Erasmus Munduse individuaalstipendiume, mida antakse iga magistrikursuse üliõpilastele ja õppejõududele.

Magistrikursuse rakendamist kontrollitakse korrapäraselt konkreetsete toetuslepingute aruannete põhjal, mille esitab koordineeriv asutus Erasmus Munduse magistrikursuse nimel. Konkreetsete lepingute pikendamise või pikendamata jätmise otsus põhineb sellel, kas kursust on läbi viidud vastavalt taotlusele ja Erasmus Munduse programmi eeskirjadele, kas Erasmus Munduse toetuse saajad on kursusest osa võtnud ja kas on säilitatud ranged kvaliteedinormid.

Ilmse rangetele kvaliteedinormidele mittevastavuse korral võib täitevasutus keelduda toetuse ja magistrikursuse nimetuse pikendamisest või isegi nõuda juba makstud toetussummade tagasimaksmist. Täitevasutus võib konsulteerida asjakohase riikliku struktuuriga ja võimalik et ka kõnealusel Erasmus Munduse magistrikursusel osalevate stipendiumisaajatega.

Toetuse maksmine

Erasmus Munduse toetus, mis hõlmab nii Erasmus Munduse magistrikursuse jooksvate kulude katmist kui ka üliõpilaste ja õppejõudude stipendiume, makstakse konsortsiumile kahe eelmaksega, mis on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

- Esimene eelmakse, mis moodustab 80% üheaastase Erasmus Munduse magistrikursuse toetusest või 70% pikema kursuse toetusest, makstakse välja pärast seda, kui mõlemad pooled on iga-aastasele konkreetsele toetuslepingule alla kirjutanud. Makse tehakse 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool (st täitevasutus) lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised.
- Teine eelmakse, mis vastab toetuse ülejäänud osale, makstakse pärast seda, kui täitevasutus saab toetusesaajalt ametliku maksetaotluse, mis kinnitab, et vähemalt 70% esimesest eelmaksest on ära kasutatud.

Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumi leping

Selleks et tagada osalevate kõrgharidusasutuste piisav pühendumine Erasmus Munduse magistrikursusele, peavad asjaomaste asutuste pädevad organid sõlmima *Erasmus Munduse magistrikursuse lepingu*. See leping peab võimalikult täpselt käsitlema kõiki Erasmus Munduse magistrikursuse raames elluviidavate tegevuste rakendamise, juhtimise, järelevalve ja hindamisega seotud akadeemilisi, haldus- ja finantsaspekte, sealhulgas individuaalstipendiumide haldamist.

Uute magistrikursuste puhul tuleb lepingu koopia esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Üliõpilase leping

Konsortsiumi ülesanne on tagada kõigi üliõpilaste aktiivne osalus Erasmus Munduse magistrikursuse tegevustes. Erasmus Munduse magistrikursusel osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad konsortsiumid selgelt määratlema üliõpilase Erasmus Munduse magistrikursusega seotud õigused ja kohustused *üliõpilase lepingus*, mille pooled programmi alguses sõlmivad. See leping peaks võimalikult täpselt kindlaks määrama mõlema poole õigused ja kohustused ning hõlmama järgmisi küsimusi:

- üliõpilaselt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- peamised sündmused magistrikursuse kalendris ja eksamisessioonid;
- eksamite/testide laad ja üliõpilase tulemuste hindamise süsteem;

- o üliõpilase kohustused seoses kursusel/tegevustes osalemise ja akadeemiliste tulemustega ning kohustuste täitmatajätmise tagajärjed.

Erasmus Munduse stipendiumisaaja, kes otsustab oma taotluse tagasi võtta enne õppeperioodi algust või selle ajal või kes eemaldatakse magistrikursuselt puudulike (või ebapiisavate) tulemuste tõttu, tuleb pärast konsortsiumipoolset nõuetekohast teavitamist/hoiatust stipendiumist ilma jätta. Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Raampartnerluslepingu ja konkreetse toetuslepingu näidised ning lisad on olemas [Erasmus Munduse toetusesaajate veebilehel](http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php) (vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

Veebilehe heade tavade leht sisaldab ka Erasmus Munduse magistrikursuse lepingu ja üliõpilase lepingu näidiseid ning nende dokumentide miinimumtingimusi: http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/tools/good_practices_en.php.

4.6 ERASMUS MUNDUSE MAGISTRIKURSUS – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.1 öeldule tuleb täitevasutusele esitatava Erasmus Munduse magistrikursuse taotluse koopia saata kõigile kavandatud konsortsiumis täispartnerina osalevate Euroopa riikide Erasmus Munduse riiklikele struktuuridele (loetelu: vt 8. ptk).

Nende Erasmus Munduse magistrikursuste kohta, mis on viieaastases rahastamistsüklis juba toetust saanud ja millele soovitakse taotleda Erasmus Munduse toetust ka järgmiseks viieks aastaks, tuleb esitada uus Erasmus Munduse magistrikursuse taotlus enne magistrikursuse viiendat läbiviimise korda.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse iga-aastase konkursikutse kontekstis muuta.

- 1) ***n–2. aasta november/detsember:*** iga-aastase konkursikutse (sh teave vormide kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) ***n–1. aasta 30. aprill⁴³:*** taotluste esitamise tähtaeg;
- 3) ***n–1. aasta mai–juuli:*** taotluste hindamine ja valimine;
- 4) ***n–1. aasta september:*** valiku tulemused tehakse teatavaks ja valituks osutunud Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumidele saadetakse raampartnerluslepingud;
- 5) ***n–1. aasta september kuni n. aasta veebruar:*** A- ja B-kategooria stipendiumikandidaatide taotlusi vastuvõtivate Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumide teavitus- ja edenduskampaania;
- 6) ***n–1. aasta november:*** kõigile Erasmus Munduse magistrikursustele (nii uutele kui ka varasematel aastatel väljavalitud kursustele, mille viieaastane tsüklil alles kestab) teatatakse iga kategooria puhul pakutavate üliõpilase- ja õppejõustipendiumide arv.
- 7) ***n. aasta veebruari lõpp:*** Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumid esitavad väljavalitud A- ja B-kategooria üliõpilaste loetelud täitevasutusele, kes kinnitab loetelu ja valmistab ette ametlikud dokumendid viisataotlemise hõlbustamiseks. Erasmus Munduse magistrikursuse konsortsiumid ei esita täitevasutusele Erasmus Munduse stipendiumi taotlejate õppejõudude loetelu. Õppejõud

⁴³ Kui 30. aprill satub nädalavahetusele, on taotluste esitamise tähtaeg aprilli viimane tööpäev.

valitakse vastavalt Erasmus Munduse programmi nõuetele ja valiku eest vastutavad täielikult Erasmus Munduse konsortsiumid, kes peavad õigeaegselt ajakohastama Erasmus Munduse andmebaasi.

- 8) *n. aasta mai*: pooled koostavad ja allkirjastavad konkreetsed toetuslepingud; täitevasutus teeb toetusesaajale esimese eelmakse.
- 9) *Alates abikõlblikkusperioodi alguskuupäevast (st n. aasta augustist)*: Erasmus Munduse magistrikursused alustavad tööd.

4.7 ERASMUS MUNDUSE MARGINIME KASUTAMISE TINGIMUSED

Nagu märgitud punktis 3.5 „Avalikustamine”, on Erasmus Munduse programmile ja sellega seotud marginimedele, nagu Erasmus Munduse magistrikursus, Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava, Erasmus Munduse partnerlussuhted või Erasmus Munduse projektid, lubatud viidata oma tegevuste ja tulemuste edendamiseks ja levitamiseks ainult väljavalitud taotlustel.

Selle reegli ainus erand on magistrikursused, mida rahastati viiel järjestikusel aastal / kursusekorral, kuid mille rahastamist ei jätkatud muudel kui kvaliteedist tulenevatel põhjustel (nt eelarvelised põhjused).

Sellised kursused võivad jätkata viitamist Erasmus Munduse programmile järgmistel tingimustel:

1. Erasmus Munduse programm on asjaomast magistrikursust rahastatud vähemalt viis järjestikust korda;
2. kursuse kohta on esitatud taotlus meetme 1A iga-aastase konkursikutse raames ja taotluse tulemus hindamis- ja valikuperioodi lõpus on vähemalt 75% maksimaalsest punktisummast;
3. kursus peab ametlikult kinnitama Erasmus Munduse meetme 1A nõuetele vastamist, nagu need on sätestatud käesoleva juhendi punktis 4.2.2, ning säilitama kursuse rakendamisel sama kõrget kvaliteeditaset, nagu see oli rahastamisperioodil.
4. kursus peab näitama, et asjaomased riiklikud akrediteerimisasutused tunnustavad (ühis-, topelt- või mitmekordseid) kraade, mida kavatsetakse anda asjaomase kursuse lõpus selle edukatelt läbinud üliõpilastele.

Kui need tingimused ei ole täidetud, tühistab täitevasutus automaatselt kursuse loa oma teabe- ja edendustegevuses Erasmus Munduse programmile viidata.

NB! Erasmus Munduse marginime kasutamise luba **kehtib ainult ühe kursusekorra (üliõpilaste vastuvõtu) kohta ja seda saab uuendada ainult ühe korra**, kui Erasmus Munduse meetme 1 järgmise konkursikutse raames esitatakse uus meetme 1 kohane taotlus ning kõik neli eespool osutatud Erasmus Munduse marginime kasutamise tingimust on endiselt täidetud. Pärast kahte järjestikust kursusekorda Erasmus Munduse marginime all ei kuulu Erasmus Munduse magistrikursus enam rahastatavate ühiste õppekavade hulka ning kõik viited Erasmus Mundusele tuleb kustutada konsortsiumi teavitus- ja edendusmaterjalidest.

5 MEEDE 1B: ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD

5.1 SISSEJUHATUS

Paljudes Euroopa riikides ja mujal maailmas toimuvad praegu intensiivsed doktoriõppega seotud arutelud ja reformid, mille tempo ja laad on riigiti, kõrgharidusasutuse liigiti ja õppevaldkonniti erinevad.

Kuigi Euroopas ei ole doktoriõppekava ühtse mudeli ega Euroopa ühise doktorikraadi suhtes saavutatud üksmeelt, võib siiski esile tõsta mõned selged suundumused. Nende eesmärk on ühelt poolt selgitada ja teatavas mõttes formaliseerida doktoriõppe olemust (sellistes küsimustes, nagu objektiivsus, juurdepääs, doktorantide seisund, kestus, tunnustamine, sidemed teadus- ja/või majandussektoriga jms) ning teiselt poolt ühendada ressursse ning kaotada õppevaldkondade, akadeemiliste ringkondade ja ühiskonna vahelised lõhed (näiteks doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutuste loomise või kaasjuhendamise kokkulepete, ühissettevõtete ning kõrgharidusasutuste, teadusorganisatsioonide ja ettevõtete baasil tegutsevate ettevõtete kaudu).

Sellega seoses näib Erasmus Munduse magistrkursuse mudel oma kõrge integreerituse tasemega, mis on kombineeritud paljude eri lähenemisviisidega, olevat ideaalne alus, millele tuginedes saavad osalevad kõrgharidusasutused katsetada ja luua tulevaste Euroopa ühiste doktorikraadide uusi mudelid.

Kuigi Euroopa Komisjonil on rohkesti kogemusi noortele teadlastele, sealhulgas doktorantidele rahalise toetuse andmisel Marie Curie nimelise stipendiumikava ja eelkõige esmase koolituse võrgustike kaudu, tuleb Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavasid käsitada neid rahastamiskavasid täiendavatena selle poolest, millist tähelepanu pööratakse doktoriõppekavadele ja nende institutsioonilisele mõõtmele ning kuidas aidatakse kaasa doktoriõppe kujundamisele Euroopa kõrghariduspiirkonnas.

Selle tulemusena on Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade peamine eesmärk arendada välja struktureeritud ja integreeritud koostöö kõrghariduse vallas, et koostada ja rakendada ühiseid doktoriõppekavasid, mille läbimine annab vastastikku tunnustatud ühise, topelt- või mitmekordse doktorikraadi.

Seepärast on programm peale teadustegevuse ja osalevate üksikisikute suunatud peamiselt asutustele. Neilt oodatakse doktoriõppe ajakohastamiseks mõeldud uuenduslike mudelite edendamisele kaasaaitamist, keskendumist institutsioonilisele koostööle ja ühiste haldusmudelite (s.o töölevõtmise, järelevalve, hindamise, kraadide andmise ja tasude maksmise poliitika) väljatöötamist.

Selle taustal peaksid Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad:

- aitama originaalsete ja sõltumatute teadusuuringute kaudu kaasa teadmiste edendamisele, sealhulgas erialases kontekstis;
- käsitlema uusi teadusalaseid ja sotsiaal-majanduslikke probleeme;
- aitama kaasa ülikoolide/teadusorganisatsioonide ja teiste sektorite (sealhulgas tööstus-, kaubandus- ja teenusesektor) vaheliste sidemete tugevdamisele, et parandada teadmiste edastamist ja kasutamist ning soodustada innovatsiooni;
- saama Euroopa tasandil eeskujuks ning aitama sel viisil kaasa doktoriõppe ja teadusuuringute üldise kvaliteedi parandamisele Euroopas.

Doktorantide seisukohast peaksid Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad tegelema otseselt tööalase konkurentsivõime küsimusega ja seepärast:

- ✓ looma sobivaid karjääriarendusvõimalusi väljaspool akadeemilisi ringkondi, laiemal tööturul;
- ✓ pakkuma arengumaadest pärit kandidaatidele sobivaid stiimuleid koju naasmiseks ja kogemuste rakendamiseks oma riigi hüvanguks.

Praktilisest küljest rakendatakse Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavu samadel alustel kui Erasmus Munduse magistrikursusi. Väljavalitud Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumidele pakutakse rahalist toetust nende doktoriõppekava rakendamiseks ja haldamiseks viiel järjestikusel aastal. Igal aastal pakutakse konsortsiumi poolt välja valitud Euroopa ja kolmandate riikide doktorantidele teatav arv stipendiume.

Järgmistes punktides on esitatud kogu vajalik teave neile Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutustele, kes soovivad koostada ja rakendada Erasmus Munduse ühist doktoriõppekava. Seal esitatakse ka minimaalsed abikõlblikkuse ja finantstingimused, mida kohaldatakse individuaalstipendiumi saajate suhtes. Et individuaalstipendiumi saajate valimine, töölevõtmine ja edasine kontroll on Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade ülesanne, tuleb taotlevatel konsortsiumidel neile abikõlblikkuse kriteeriumidele pöörata erilist tähelepanu.

Teave Euroopa teadusuuringute kohta (õigused ja kohustused, riiklikud nõuded jms) on EURAXESSi Interneti-portaalis: http://ec.europa.eu/euraxess/index_en.cfm.

5.2 ERASMUS MUNDUSE ÜHISED DOKTORIÕPPEKAVAD – ABIKÕLBLIKKUSE KRITÈRIUMID

Tuleb järgida taotluste esitamise tähtaega ja muid ametlikke abikõlblikkuse kriteeriume, mis on kindlaks määratud asjakohases iga-aastases konkursikutses ja selle lisades (eelkõige taotlusvormil).

5.2.1 ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamise eest vastutavasse konsortsiumi kuuluvad taotlev organisatsioon ja tema partnerid. Lepinguliste ja finantsjuhtimisega seotud küsimuste puhul ei käsitata assotsieerunud partnereid konsortsiumi osana.
- **Väikseim abikõlblik konsortsium** koosneb kolmest täispartnerist kõrgharidusasutusest, millel on õigus anda doktorikraade ja mis asuvad Euroopa eri riikides⁴⁴, millest vähemalt üks peab olema Euroopa Liidu liikmesriik.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA TAOTLEJA / KOORDINEERIV ASUTUS

- Taotleja peab olema üks järgmistest:
 - **Euroopa riigis** asuv kõrgharidusasutus⁴⁵, millel on õigus anda doktorikraade ja keda sellisena tunnustab asjaomase riigi pädev ametiasutus⁴⁶.
 - Euroopa riigis asuv doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutus või teadusorganisatsioon, kellel on õigus anda doktorikraade ja keda sellisena tunnustab asjaomase riigi pädev ametiasutus.

NB! Abikõlblikes taotlejariikides asuvaid kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (nende filiaale) või teistes riikides asuvaid Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale ei peeta abikõlblikeks taotlejateks.

⁴⁴ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

⁴⁵ Et Euroopa Liidu välise riigi esitatud taotlus oleks meetme 1 raames abikõlblik, peab valikuotsuse kuupäevaks (Erasmus Munduse magistrikursuse või ühise doktoriõppekava esimesele läbiviimise korrale eelneva aasta oktoobris) kehtima leping (või vastastikuse mõistmise memorandum või EMP ühiskomitee otsus), milles sätestatakse selle riigi osalemine Erasmus Munduse programmis. Muul juhul käsitatakse asjaomase riigi organisatsiooni kolmanda riigi organisatsioonidena, kellel on õigus osaleda projektides, kuid nad ei saa esitada taotlusi ega koordineerida projekte.

⁴⁶ Erasmus Munduse programmi ja asjaomaste taotlejariikide puhul käsitatakse kõrgharidusasutust tunnustatuna, kui sellele on elukestva õppe programmi raames antud Erasmuse ülikooli harta. Kui taotlejale ei ole Erasmuse ülikooli hartat antud, uurib täitevasutus asjaomaselt Erasmus Munduse riiklikult struktuurilt, kas kõnealune asutus vastab programmi kehtestava otsuse artiklis 2 esitatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA TÄISPARTNERID

- Täispartneriks võib pidada mis tahes organisatsiooni (eelkõige kõrgharidusasutusi, doktori-/kraadiõppe-/teadusõppeasutusi ja teadusorganisatsioone), kes aitab otseselt ja struktuuriliselt kaasa Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamisele, värvates / võttes tööle / võõrustades abikõlblikke kandidaate ja pakkudes õppe-/täiendõppemooduleid või teadustöö võimalusi. Täispartneritelt oodatakse, et neil oleks Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava haldusstruktuuri(de)s struktuuriline roll.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA ASSOTSIEERUNUD PARTNERID

- Konsortsiumi assotsieerunud partnerina saab käsitada mis tahes muud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava rakendamisel või selle üle teostatavas järelevalves osalevat organisatsiooni. See kehtib eelkõige sotsiaal-majanduslike partnerite (s.o äriühingud, eelkõige VKEd, avalik-õiguslikud asutused, mittetulundus- või heategevusorganisatsioonid, rahvusvahelised/Euroopa huviorganisatsioonid jt) kohta, kes võivad välja pakkuda, toetada ja täiendada (keskpikas ja pikas perspektiivis) konkreetseid teadusprojekte, soodustada teadmiste ja tulemuste edasiandmist ning innovatsiooni, aidata kaasa Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade edendamisele, rakendamisele, hindamisele ja jätkusuutlikule arengule.

ERASMUS MUNDUSE ÜHISE DOKTORIÕPPEKAVA STIPENDIUMI SAAMISE TINGIMUSTELE VASTAVAD DOKTORANDID

- Doktorantidele saab anda kahte eri liiki Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi:
 - **A-kategooria stipendiume** saab anda Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumide valitud doktorantidele, kes on pärit riigist, mis ei ole Euroopa riik⁴⁷, ja kes ei ole nende riikide alalised elanikud ega ole seal tegelenud põhitegevusega (õppinud, töötanud jt) viimase viie aasta jooksul kokku rohkem kui 12 kuud⁴⁸. Ainsaks erandiks sellest reeglist on kolmandate riikide doktorandid, kes on juba saanud Erasmus Munduse magistristipendiumi Erasmus Munduse magistrikursusel õppimiseks;
 - **B-kategooria stipendiume** saab anda Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi poolt välja valitud Euroopa doktorantidele ja mis tahes doktorantidele, kes ei vasta eespool kirjeldatud A-kategooria kriteeriumidele.

Stipendiumitaotlejad, kes täidavad nii A-kategooria kui ka B-kategooria abikõlblikkuskriteeriume – st kahe kodakondsusega tudengid – peavad valima ühe kategooria. Seega võivad nad ühe korraga taotleda stipendiumi ainult ühest kategooriast.

- Stipendiumitaotlejad peavad olema omandanud magistrikraadi või tõendama siseriikliku õiguse ja tava kohaselt tunnustatud samaväärset haridustaset⁴⁹.
- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava individuaalstipendiume antakse üksnes doktoriõppekavades täisajaga osalemiseks.
- Isikud, kes on juba Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saanud, ei vasta teise toetuse saamise tingimustele.
- Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saavad doktorandid ei tohi saada Erasmus Munduse doktoriõpingute ajal muid ELi toetusi.

⁴⁷ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

⁴⁸ Viit aastat selle 12-kuu reegli jaoks arvutatakse tagasi alates tähtpäevast, milleks konsortsiumid peavad täitevasutusele esitama A-kategooria stipendiumitaotlused.

⁴⁹ Kandidaadid, kes omandavad magistrikraadi alles taotluses nimetatud aastale eelneval õppeaastal, võivad sellegipoolest doktoristipendiumi taotleda ja konsortsium võib nad välja valida tingimusel, et nad omandavad nõutava kraadi enne ühise doktoriõppekava algust.

- Stipendiumi saamise tingimustele vastavad üksnes need kandidaadid, kes on esitanud Erasmus Munduse ühisele doktoriõppekava konsortsiumile selle doktorandi taotlus- ja valikukriteeriumide kohase taotluse, mille konsortsium on heaks kiitnud.
- Üliõpilased/doktorandid võivad esitada Erasmus Munduse stipendiumi taotluse nende endi poolt valitud Erasmus Munduse meetme 1 ühise õppekava (magistri või doktoriõppekava) läbimiseks, kuid taotlusi tohib esitada kõige rohkem kolmele õppekavale.

5.2.2 ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Erasmus Munduse ühiseid doktoriõppekavasid koostavad ja rakendavad Euroopa ja muu maailma kõrgharidusasutuste ja sotsiaal-majanduslike partnerite konsortsiumid. Osalevatele doktorantidele pakutakse kvaliteetset haridust ja nad teevad oma teadustööd vähemalt kahes Euroopa riigis, mis on konsortsiumis esindatud; pärast programmi edukat lõpetamist antakse neile konsortsiumi nimel topelt-, mitmekordne või ühine doktorikraad.

Erasmus Munduse ühine doktoriõppekava peab:

- olema kavandatud õppe- ja teadusuuringute programmina, mille kandidaadid läbivad kuni 4 aastaga. Kuigi kandidaat peab oma doktoriõpingud lõpetama vähemalt nelja aasta jooksul, katab Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium kõige rohkem kolme aastat;
- rohkem kui neli aastat kestvate Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade korral tagama, et stipendiumisaajaid toetatakse neljanda aasta jooksul sarnastel tingimustel nagu esimese kolme Erasmus Munduse stipendiumi saamise aasta jooksul;
- olema taotlemise ajaks täielikult välja töötatud ja valmis rakenduma vähemalt viis korda järjest alates taotlemise aastale järgnevast akadeemilisest aastast (nt kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotlus esitatakse n–1. aasta aprillis, peab ühist õppekava esimest korda rakendama n. aasta augustis/septembris);
- kaasama Euroopa ja kolmandate riikide doktorante ning reserveerima igal aastal teatava arvu kohti Erasmus Munduse stipendiumisaajatele; see arv on aastate jooksul erinev ja see teatatakse väljavalitud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumile järgmise ühise õppekava rakenduskorrale eelneva aasta sügisel;⁵⁰
- tagama, et kõik värvatud doktorandid alustavad igal aastal oma doktoriõpinguid ajavahemikus n. aasta augustist kuni n+1. aasta märtsini ning lõpetavad õpingud (sealhulgas väitekirja kaitsmine) hiljemalt n+4. aasta oktoobriks;
- omama ühist haldusstruktuuri ühiste vastuvõtmis-, valiku-, järelevalve-, kontrolli- ja hindamismenetlustega;
- oma liikmete siseriikliku õiguse kohaselt kokku leppima õppemaksu kehtestamises või kehtestamata jätmises. Kui õppemaks kehtestatakse, peab Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsium tagama, et see oleks doktorantide jaoks läbipaistev ja selge; Erasmus Munduse stipendiumisaajate puhul peab konsortsiumile doktorandi osalemiskulude katmiseks antav kindlasummaline toetus katma õppemaksu täielikult (vt allpool punkti 5.4). Vajaduse korral tuleb kohaldada seda kindlasummalist toetust ületava õppemaksusumma tasumisest vabastamist;
- hõlmama õppe-/teadustöö perioode vähemalt kahes Euroopa riigis, mis on konsortsiumis esindatud. Iga selline liikvusaeg peab kaasa aitama õppekava täitmisele ja kestma vähemalt 6 kuud (kumulatiivselt või järjestikku);

⁵⁰ Stipendiumide arv iga ühise õppekava rakenduskorra kohta on kõige tõenäolisemalt 6–10.

- tagama, et kandidaadid veedavad vähemalt kaks kolmandikku oma stipendiumiga kaetud doktoriõpingute ajast Euroopas;
- tagama, et kõigile edukatele doktorantidele antakse konsortsiumi nimel ühis-, topelt- või mitmekordne kraad;⁵¹ edendatakse õppekavasid, mis annavad ühiskraade; need kraadid peavad olema asjaomaste Euroopa riikide poolt täielikult tunnustatud või akrediteeritud;
- pakkuma doktoristipendiumi saajatele⁵² töölepingut⁵³, välja arvatud nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtudel, kui siseriiklikud eeskirjad seda keelavad. Kui sellist lepingut ei saa sõlmida (seda tuleb taotlusvormil nõuetekohaselt põhjendada), võib Erasmus Munduse konsortsium kasutada teist lähenemisviisi, mis on kooskõlas siseriikliku õigusega ja tagab stipendiumisaajale vajaliku sotsiaalkindlustuskaitse;
- tagama, et kõik doktoriõppekava nimekirjas olevate Erasmus Munduse stipendiumisaajate suhtes kohaldatavad abikõlblikkuse tingimused oleksid täielikult täidetud vastavalt eespool punktis 5.2.1 kirjeldatud kriteeriumidele;
- kirjalikult kinnitama, et ta on saanud teadustegevuse asukohariigi asjaomase(te)lt eetikakomisjoni(de)lt positiivse(d) hinnangu(d) ning, kui see on asjakohane, pädevatelt riiklikelt või kohalikest asutustelt loa(d) enne, kui selliseid hinnanguid või lube vajav teadustegevus algab. Täitevasutusele tuleb nõudmise korral esitada sellise riikliku või kohaliku eetikakomisjoni antud ametliku loa koopia⁵⁴;
- põhinema täispartnerite pädevate organite sõlmitud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava lepingul, mis hõlmab programmi rakendamise ja selle üle teostatava järelevalve kõige olulisemaid aspekte;
- ilma et see piiraks õppekeele kasutamist, võimaldama kasutada vähemalt kahte sellist Euroopa keelt, mida kõneldakse riikides, kus asuvad Erasmus Munduse ühises doktoriõppekavas osalevad kõrgharidusasutused, ja pakkuma üliõpilastele vastavalt vajadusele keelte algõpet ja abi, eelkõige kõnealuste asutuste korraldatavate kursuste abil.

Kuigi kõik teadusuuringute ja tehnoloogiaarenduse valdkonnad on abikõlblikud, tuleb nende valdkondade ulatus taotluses selgelt kindlaks määrata, et tagada innovaatiliste lähenemisviiside rakendamine ning Erasmus Munduse programmi eesmärkide ja prioriteetide täielik järgimine.

Kavandatud Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peaksid hõlmama kindlakstehtud ja tunnustatud pädevusvaldkondi, milles on vaja uusi paradigmasid ja uusi lähenemisviise. Taotlejad võivad need valdkonnad kindlaks määrata altpoolt tuleva algatuse korras. Asjakohastel juhtudel võidakse konkreetsed prioriteetsed teemad kindlaks määrata iga-aastastes konkursikutsetes.

Erasmus Munduse stipendiumi saavad doktorandid peavad:

- õppima doktoriõppekava alusel konsortsiumi poolt ***doktorandi lepingus*** (vt allpool punkt 5.5) kindlaksmääratud tingimuste kohaselt. Tingimuste täitmatajätmine võib kaasa tuua stipendiumi tühistamise;

⁵¹ Topelt- või mitmekordne teaduskraad tähendab kaht või enamat riiklikku diplomit/kraadi, mille on ametlikult välja andnud kaks või enam kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava. Ühiskraad tähendab üht diplomit/kraadi, mille on välja andnud vähemalt kaks kõrgharidusasutust, kes pakuvad integreeritud õppekava.

⁵² Ehkki töölepingu nõue kehtib konkreetselt Erasmus Munduse doktoristipendiumi saajate suhtes, on soovitatav selle lähenemisviisi laiendamine kõigile ühise doktoriõppekava nimekirja kantud doktorantidele.

⁵³ Vt 2. peatükis esitatud määratlust.

⁵⁴ Eetikaküsimustega tegeldakse kandidaatide valimise etapis. Asjaomaseid eetikaküsimusi käsitletakse üksikasjalikult taotlusvormil, mis saadetakse otse konsortsiumile, selleks et doktorandid välja valida. Eetikaküsimuste üldteave on ka konkursikutsetes FP7-PEOPLE-2010-ITN:

http://cordis.europa.eu/fp7/dc/index.cfm?fuseaction=UserSite.PeopleDetailsCallPage&call_id=247

ja veebilehel http://cordis.europa.eu/fp7/ethics_en.html

- veetma oma õppe-/teadustöö perioodid vähemalt kahes Euroopa riigis, mis on konsortsiumis esindatud; B-kategooria stipendiumisaajate puhul kaks nendest riikidest peavad erinema riigist, kus doktorant omandas oma viimase akadeemilise kraadi⁵⁵;
- veetma enamiku doktoriõpingute ajast konsortsiumis esindatud Euroopa riikides või assotsieerunud riikides. Juhul kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi kuuluvad kolmandate riikide täis- ja/või assotsieerunud partnerid:
 - võivad A-kategooria stipendiumi saajad viibida neis riikides kuni ühe semestri pikkuse (või kuus kuud – kumulatiivselt või järjestikku – kestva) õppe-/teadustöö-/välitööperioodi, kui see ei ole üliõpilase päritoluriik; Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium ei tohi katta sellest pikemaid ajavahemikke;
 - võivad B-kategooria stipendiumi saajad veeta neis riikides kuni ühe aasta (kumulatiivselt või järjestikku) oma doktoriõpingutest; Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendium ei tohi katta sellest pikemaid ajavahemikke.

5.3 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi teel, lähtudes taotluse kvaliteedile akadeemilisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamisel võetakse aluseks järgmised viis toetuse määramise kriteeriumi. (Taotlusvorm sisaldab iga kriteeriumi kohta konkreetseid küsimusi, mis käsitlevad üksikasjalikult iga asjaomast valdkonda):

Kriteerium	Kaal
<i>Akadeemiline ja teaduslik kvaliteet</i>	25%
<i>Partnerluse kogemused ja koosseis</i>	25%
<i>Õppekava Euroopa integratsioon ja toimimine</i>	20%
<i>Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi saavaid doktorante käsitlevad sätted</i>	15%
<i>Programmi juhtimine, jätkusuutlikkus ja kvaliteedi tagamine</i>	15%
Kokku	100%

Akadeemiline ja teaduslik kvaliteet (25% lõplikust hindest)

- Toetuse määramise selle kriteeriumi raames peavad taotlejad tutvustama oma Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluse akadeemilisi ja teaduslikke eesmärke ning võimalikku panust Euroopa kõrgharidussektori tippkvaliteeti, uuenduslikkusesse ja konkurentsivõimesse.

Partnerluse kogemused ja koosseis (25% lõplikust hindest)

Kriteeriumi kasutatakse eesmärgil hinnata partnerluse sobivust programmi eesmärkide täitmiseks ning eelkõige konsortsiumi kuuluvate partnerite teaduslikku tiptaset ning nende haridus-, teadus- ja innovatsioonisuutlikkust.

⁵⁵ Doktorandid, kellel on ühis-, topelt- või mitmekordne kraad, võivad kraadi omandamise riigi valida ise.

Õppekava Euroopa integratsioon ja toimimine (20% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub küsimustele, mis on seotud sellega, kuidas Erasmus Munduse ühist doktoriõppekava partnerasutustes rakendatakse seoses doktoriõppekava läbiviimisega.

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava doktorante ja stipendiumide saajaid käsitlevad sätted (15% lõplikust hindest)

Kriteeriumi raames arvestatakse selliseid aspekte nagu üldine teavitus- või turustusstrateegia, stipendiumide haldamise korraldus, töölevõtmise tingimused, doktorantidele pakutav tugi seoses keeleõppe, karjäärivõimaluste ja teenustega.

Õppekava juhtimine ja Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava kvaliteedi tagamine (15% lõplikust hindest)⁵⁶

Kriteeriumi raames arvestatakse konsortsiumi üldist korraldust ja koostöömehhanisme, arengu- ja jätkusuutlikkuse kavasad ning lisarahastuse olemasolu.

5.4 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – FINANTSTINGIMUSED

Rahaline toetus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava jooksvate kulude katmiseks

Iga projekti puhul võib ühele ja samale lõplikule toetusesaajale (nt konsortsium, üliõpilane või õppejõud) seoses ühe ühise kursusega selle kestuse jooksul anda ainult ühe ELi toetuse.

Rahaline toetus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi siseste halduskulude katmist toetatakse ühekordse 50 000 euro suuruse hüvitisega iga ühise õppekava rakenduskorra kohta (s.o kuni 45 000 eurot osaleva organisatsiooni kohta ja koordineerivale organisatsioonile täiendavalt 5000 eurot).

Lisaks sisaldab iga stipendium kindlaksmääratud toetussummat doktorandi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava alusel õppimise kulude katmiseks (vt allpool *Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava individuaalstipendiumide tabelit*).

Toetusesaaja ei pea ühekordse summa või Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava kulude katmiseks antava stipendiumitoetuse kasutamise kohta aruannet esitama.

Individaalsed doktoristipendiumid

Doktorantidele individuaalstipendiumi määramise korra ja kriteeriumide kehtestamine on väljavalitud Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade ülesanne. Selleks et tagada doktorantide läbipaistev ja objektiivne valimine, peavad väljavalitud Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad oma lepinguliste kohustuste osana esitama täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist doktorantide valimise korra ja kriteeriumide igakülgse kirjelduse.⁵⁷

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi taotlelda soovivad isikud peavad tutvuma väljavalitud õppekavade loeteluga ja vastavatel veebilehtedel oleva üksikasjaliku teabega.

Kõigi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava viie rakenduskorra puhul antakse ühises õppekavas osalevatele doktorantidele piiratud arv A- ja B-kategooria stipendiume. Kategooria raames antavate stipendiumide arv määratakse kindlaks kord aastas ja teatatakse Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava asjaomasele rakenduskorrale eelneva aasta sügisel. Kõige tõenäolisemalt jääb see arv mõlema kategooria puhul vahemikku 6 kuni 10.

⁵⁶ Taotlejatel soovitatakse tutvuda ka Euroopa kõrghariduse kvaliteediagentuuride registriga aadressil <http://www.eqar.eu>

⁵⁷ Vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

Üldjuhul ja kooskõlas *Euroopa teadlaste hartas* ja *teadlaste töölevõtmise juhendis* kindlaksmääratud põhimõtetega, peavad Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumid doktoristipendiumi saajaid värbama töölepingu alusel, välja arvatud nõuetekohaselt dokumenteeritud juhtudel või kui siseriiklik õigus seda keelab. Kui sellist lepingut ei saa sõlmida (seda tuleb taotlusvormil nõuetekohaselt põhjendada), võib Erasmus Munduse konsortsium kasutada teist lähenemisviisi, mis on kooskõlas siseriikliku õigusega ja tagab stipendiumisaajale vajaliku sotsiaalkindlustuskaitse.

Ilma et see piiraks kõrgete akadeemiliste standardite kohaldamist, ei anta Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava stipendiumi ühe ja sama doktoriõppekava raames rohkem kui kahele samast kodakondsusest doktorandile, et tagada doktorantide geograafiline mitmekesisus. Konsortsium saab sellest kriteeriumist kõrvale kalduda üksnes täitevasutuse eelneval nõusolekul.

Individuaalstipendiumide tabel

		A-kategooria stipendium (3aastase doktoristipendiumi summad)	B-kategooria stipendium (3aastase doktoristipendiumi summad)
I	Kindlasummaline toetus sõidu-, sisseseadmis-, viisaga seotud ja muude kulude katmiseks	7 500 eurot	3 000 eurot – kui on ette nähtud liikvuseriood kolmandate riikide täis-/assotsieerunud partnerite juures
II	Kindlasummaline toetus doktorandi osalemiskulude katmiseks ⁵⁸	300 eurot kuus (10 800 eurot 36 kuu eest) Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele, mis ei ole laboripõhised, või 600 eurot kuus (21 600 eurot 36 kuu eest) laboripõhistele Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele	
III	Kindlasummaline elamistoetus (kokku 36 kuuks)	– 2 800 eurot kuus (s.o 100 800 eurot 36 kuu eest) töölepingu puhul – 1 400 eurot kuus (s.o 50 400 eurot 36 kuu eest) stipendiumi puhul	
Stipendiumi kogusumma		61 200 eurot (B-kategooria stipendium koos kindlasummalise toetusega muude kui laboripõhiste osalemiskulude katmiseks, ilma stipendiumipõhise liikvuserioodita kolmanda riigi täis-/assotsieerunud partneri juures) ja kuni 129 900 eurot (A-kategooria stipendium laboripõhises valdkonnas ja töölepingu olemasolul)	

Stipendiumisummad makstakse Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumile doktoriõppekava kõigi viie rakenduskorra puhul sõlmitava konkreetse toetuslepingu kontekstis⁵⁹.

Konsortsiumi ülesanne on tagada, et doktorantidele makstakse stipendiume järgmisel viisil:

- **I summa** (*Toetus kandidaadi sõidu-, sisseseadmis-, viisaga seotud ja muude kulude katmiseks*) tuleb maksta osamaksetena vastavalt doktorandi vajadustele.
- **II summa** (*kindlasummaline toetus doktorandi osalemiskulude katmiseks*) võib konsortsium maksta otse doktorandile, kui viimane on allkirjastanud *doktorandi lepingu*, milles on kindlaks määratud makstav

⁵⁸ Need osalemiskulud peavad hõlmama kõiki doktorandi Erasmus Munduse ühises doktoriõppekavas osalemisega kaasnevat kohustuslikke kulusid, need ei tohi oleneada doktorantide tegelikust õppe- ja teadustöö kohast ning peavad olema doktorantidele läbipaistvad (st Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava veebisaidil selgelt avaldatud ja doktorandi lepingus kirjeldatud).

⁵⁹ Uute doktoriõppekavade puhul sõlmitakse esimene konkreetne toetusleping teise kvartali jooksul pärast seda, kui täitevasutus on õppekava välja valinud.

summa ja sellega hõlmatud kulud/tegevused. Konsortsium haldab seda toetust doktorantide õppe- ja teadustöös osalemise kulude katmiseks (õppe- ja teadustööga seotud kulud, koosolekutel osalemine, konverentsid jms). Kuigi Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumil on doktorantidelt nõutava osalemistasu suuruse kindlaksmääramisel vabad käed, tuleb Erasmus Munduse stipendiumi saajad vabastada nimetatud kulude katmiseks antavat kindlasummalist toetust ületava summa tasumisest.

- **III summa** (*kindlasummaline elamistoetus*) tuleb maksta kord kuus doktorandi isiklikule kontole.
 - Töölepingute puhul saab konsortsium maha arvata asjakohased tasud ja maksud, mis sellise lepinguga kaasas käivad. Sel juhul on elamistoetus ELi brutotoetus doktorandi töötasukulude katmiseks. Netopalk pärast kõigi siseriiklikust õigusest tulenevate kohustuslike tasude mahaarvamist peab võrduma stipendiumisummaga (vähemalt 1 400 eurot kuus).
 - Stipendiumisumma 1 400 eurot tuleb maksta kord kuus tervikuna doktorandile.

Võõrustav organisatsioon võib maksta doktorantidele mahaarvamiste hüvitamiseks seda toetust täiendava summa, kui ta järgib siseriiklikke eeskirju ja nende täiendavate vahendite abikõlblikkuse kriteeriume.

Stipendiumi summat võidakse suurendada erivajadustega doktorantide lisakulude katmise toetuseks; asjaomased Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peavad täitevasutusele sellest teatama doktorantide iga-aastaste stipendiumitaotluste raames.

Erasmus Munduse ühised doktoriõppekavad peaksid olema kursis eri osalisriikides individuaalstipendiumide suhtes kohaldatava maksupoliitikaga ja teavitama sellest stipendiumisaajaid. Erasmus Munduse ühistel doktoriõppekavade esindajatel tuleb lisateabe saamiseks pöörduda asjaomase Erasmus Munduse riikliku struktuuri poole (loetelu: vt 8. ptk).

Täpsem teave stipendiumide haldamise kohta on EACEA veebilehel avaldatud Erasmus Munduse „Rahastamise ja haldamise käsiraamatus“:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php

5.5 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – LEPINGUTINGIMUSED

Raampartnerlusleping

Kui Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotlus osutub valituks, sõlmib täitevasutus konsortsiumi koordineeriva asutusega viieaastase *raampartnerluslepingu*. Raampartnerlusleping sõlmitakse viieks aastaks tingimusel, et programmi jätkatakse pärast 2013. aastat. See tähendab, et väljavalitud Erasmus Munduse konsortsiumid kohustuvad säilitama õppekava sisu olulisel määral samasugusena, nagu see selleks ajavahemikuks heaks kiideti (loomulikult on lubatud seda ajakohastada ja kohendada vajadustega).

Konsortsiumi koosseisu muutmiseks või ühise õppekava sisu/struktuuri oluliseks muutmiseks (erinevalt üksikkursuste või õppemoodulite korrapärasest ajakohastamisest) tuleb eelnevalt esitada täitevasutusele taotlus ja täitevasutus peab selle muutmismenetluse käigus ametlikult rahuldama. Heakskiidetud muudatused hakkavad kehtima ühise doktoriõppekava järgmisest rakendamise korrast.

Konkreetsed toetuslepingud

Raampartnerluslepingu alusel sõlmitakse igal aastal *konkreetsed toetuslepingud*, mis hõlmavad doktoriõppekava viie järjestikuse rakenduskorra rahastamist. Konkreetne toetusleping hõlmab rahalist toetust, mida antakse Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava läbiviimiseks ja rakendamiseks (ühekordne 50 000 euro suurune summa) ning Erasmus Munduse individuaalstipendiume, mida antakse iga Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava doktorantidele.

Konkreetsed toetuslepinguid kontrollitakse korrapäraselt aruannete põhjal, mida esitab koordineeriv asutus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava nimel. Konkreetse lepingu pikendamise või pikendamata jätmise otsus põhineb sellel, kas õppekava on rakendatud vastavalt taotlusele ja Erasmus Munduse programmi eeskirjadele, kas Erasmus Munduse toetuse saajad on ühise õppekava läbinud ja kas on säilitatud ranged kvaliteedinormid.

Ilmse rangetele kvaliteedinormidele mittevastavuse korral võib täitevasutus keelduda toetuse ja Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava nimetuse pikendamisest või isegi nõuda juba makstud toetussummade tagasimaksmist. Täitevasutus võib konsulteerida asjakohase riikliku struktuuri ja võimalik et ka kõnealuselt Erasmus Munduse ühisest doktoriõppekavast osavõtivate stipendiumisaajatega.

Toetuse maksmine

Erasmus Munduse toetus, mis katab nii Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava jooksvaid kulusid kui ka doktorantide stipendiume, makstakse konsortsiumile kahe eelmaksena, mis on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

- Esimene eelmakse, mis moodustab 70% toetusest, makstakse välja pärast seda, kui mõlemad pooled on allkirjastanud iga-aastase konkreetse toetuslepingu. Makse tehakse 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool (st täitevasutus) lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised.
- Teine eelmakse, mis vastab toetuse ülejäänud osale, tehakse pärast seda, kui täitevasutus saab toetusesaajalt ametliku maksetaotluse, mis kinnitab, et vähemalt 70% esimesest eelmaksest on ära kasutatud.

Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumi leping

Selleks et tagada Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava partnerasutuste piisav pühendumus, peab osalevate asutuste haldusorgan allkirjastama *Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava lepingu*, et käsitleda võimalikult täpselt kõiki Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava raames elluviidavate tegevuste rakendamise, juhtimise, järelevalve ja hindamisega seotud akadeemilisi, teadus-, haldus- ja finantsaspekte, sealhulgas individuaalstipendiumide haldamist.

Uute doktoriõppekavade puhul tuleb lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Doktorandi leping

Konsortsiumi ülesanne on tagada kõigi doktorantide aktiivne osalus Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava tegevustes. Erasmus Munduse ühisest doktoriõppekavas osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad konsortsiumid selgelt määratlema doktorandi kohustused doktorandi lepingus, mille pooled programmi alguses sõlmivad. Selles lepingus tuleks võimalikult täpselt kindlaks määrata mõlema poole õigused ja kohustused ning see peaks hõlmama järgmisi küsimusi:

- doktorandilt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- doktorandi teadustöö teema ning tema doktoriõppekava põhistruktuur, tegevused ja olulised sündmused;
- järelevalve-/kontrolli-/hindamismenetluste laad ja doktorandi tulemuste hindamiseks kasutatavad kriteeriumid;
- doktorandi kohustused seoses teadustöö esialgsete tulemustega ja väitekirja koostamisel tehtavate edusammudega ning nende kohustuste täitmatajätmise tagajärjed.

Erasmus Munduse stipendiumisaajad, kes ei täida oma kohustusi konsortsiumi vastu, tuleb pärast nõuetekohast hoiatust stipendiumist ilma jätta.

Selle lepingu koopia tuleb esitada täitevasutusele enne esimese konkreetse toetuslepingu sõlmimist.

Raampartnerluslepingu ja konkreetsete toetuslepingute näidised ning nende lisad on olemas [Erasmus Munduse](http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php) toetusesaajatele veebilehel (vt http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_1_en.php).

5.6 ERASMUS MUNDUSE ÜHINE DOKTORIÕPPEKAVA – VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.1 öeldule tuleb täitevasutusele esitatava Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluste koopiad saata ka kavandatud konsortsiumis täispartneritena esindatud Euroopa riikide Erasmus Munduse riiklikele struktuuridele (loetelu: vt 8. ptk).

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse muuta iga-aastase konkursikutse kontekstis.

- 1) *n–2. aasta november/detsember*: iga-aastase konkursikutse (sh teave vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) *n–1. aasta 30. aprill*⁶⁰: Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava taotluse esitamine.
- 3) *n–1. aasta mai–juuli*: Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade taotluste hindamine ja valimine.
- 4) *n–1. aasta september*: valiku tulemused tehakse teatavaks ja valituks osutunud Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumidele saadetakse raampartnerluslepingud.
- 5) *n–1. aasta september kuni n. aasta veebruar*: A- või B-kategooria stipendiumikandidaatide taotlusi vastuvõtvate Erasmus Munduse ühise doktoriõppekava konsortsiumide teavitus- ja edenduskampaania.
- 6) *n–1. aasta november*: kõigile Erasmus Munduse ühistele doktoriõppekavadele (nii uutele kui ka varasematel aastatel väljavalitud õppekavadele, mille viieaastane tsükkel alles kestab) teatatakse A- ja B-kategooria raames pakutavate stipendiumide arv.
- 7) *n. aasta veebruari lõpp*: Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade konsortsiumid esitavad väljavalitud A- ja B-kategooria doktorantide loetelu täitevasutusele, kes kinnitab selle ja valmistab ette ametlikud dokumendid kandidaadi viisataotlemise hõlbustamiseks.
- 8) *n. aasta mai*: pooled koostavad ja allkirjastavad konkreetsete toetuslepingud; täitevasutus teeb toetusesaaja pangakontole esimese eelmakse.
- 9) *Alates abikõlblikkusperioodi alguskuupäevast (st n. aasta augustist)*: õppetöö algus Erasmus Munduse ühiste doktoriõppekavade alusel.

⁶⁰ Kui 30. aprill satub nädalavahetusele, on taotluste esitamise tähtaeg aprilli viimane tööpäev.

6 MEEDE 2: ERASMUS MUNDUSE PARTNERLUSSUHTED

6.1 MEETME 2 ALAMEEDE 1: PARTNERLUSSUHTED ENPI, DCI, EDF JA IPA INSTRUMENTIDEGA⁶¹ HÕLMATUD RIIKIDEGA

Euroopa Liit tunnustab kõrghariduse tähtsust majanduse ja ühiskonna arengus. Kõrgharidus täidab ülimalt olulist rolli kvaliteetse inimressursi väljaarendamises, teadussaavutuste ja kõrgetasemeliste teadmiste levitamises, aidates õpetada ja harida tulevaste kodanike, tippspetsialistide ja poliitiliste juhtide põlvkondi, kes omakorda saavad kaasa aidata Euroopa ja teiste piirkondade paremale juhtimisele ja sotsiaalse ühtekuuluvuse suurenemisele.

Olemasolevad teadmised iganevad üha suurema kiirusega ning teadmiste hankimise ja uuendamise vahendite kiire muutumine nõuab haridussektorilt suurt kohanemisvõimet, et rahuldada majanduse ja ühiskonna kui terviku vajadusi. Üleilmastumise kontekstis jäävad riigid, mille sidemed ülemaailmse teadmispõhise majandusega on nõrgad, üha ebasoodsamasse olukorda ning ei suuda luua oma rahva jaoks piisavaid sotsiaal-majanduslikke tingimusi.

Sellest lähtudes on Euroopa Liidu ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste struktuurse koostöö edendamine ja eriti asutustevahelise liikuvuse hõlbustamine vastastikku kasulik mitte üksnes kõrghariduse mõju suurendamiseks kolmandate riikide jätkusuutliku arengu huvides, vaid ka eri rahvaste vahel püsivate ja vastastikku rikastavate sidemete loomiseks ja üksteisemõistmise arendamiseks.

Aastatel 2004–2008 täiendasid ülemaailmset Erasmus Munduse I stipendiumiprogrammi Euroopa Komisjoni väliskoostöö instrumentide kaudu rahastatud riigispetsiifilised stipendiumid, et suurendada stipendiumiprogrammist toetust saavate kolmandatest riikidest pärit üliõpilaste arvu. Selle süsteemi raames käivitati sihtrühmaks olevate kolmandate riikide kõrgharidusasutuste üliõpilastele ja töötajatele mitmeid Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogramme (EMECW) ning Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutusi kutsuti üles arendama üliõpilaste, teadlaste ja akadeemiliste töötajate võõrustamiseks partnerlusprojekte. Tänu Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammide edule suurendati nende geograafilist ulatust. 2009. aasta veebruarist kuulub väliskoostöö alaprogramm Erasmus Munduse raamprogrammi (2009–2013) koosseisu nimetusega „Erasmus Munduse meetme 2 alameede 1: Partnerlussuhted”.

Meetme 2 alameetme 1 eesmärk on edendada Euroopa kõrgharidust, aidata parandada ja avardada üliõpilaste karjääriväljavaateid ning edendada kolmandate riikidega tehtava koostöö kaudu kultuuridevahelist mõistmist kooskõlas ELi välispoliitiliste eesmärkidega, et aidata kaasa kolmandate riikide jätkusuutlikule arengule kõrghariduse vallas. Alameede hõlmab partnerlusprojekte Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste vahel, vahetusi ja liikuvust kõrghariduse kõigil astmetel, sh stipendiumiprogrammi. Toetatakse (bakalaureuse-, magistri-, doktoriõppe) üliõpilaste, järel doktorite ning (akadeemiliste ja haldus-) töötajate liikuvust.

Nagu ka Erasmus Munduse väliskoostöö alaprogrammi puhul, nähakse meetme 2 alameetme 1 raames ette riigispetsiifilised koostöömeetmed (nn geograafilised alaprogrammid), mille kaudu väljendub poliitiline valik mitmete riikide või piirkondade rühmade vahel. Sellised meetmed täiendavad teisi kõnealuse ala või piirkonna kohta Euroopa Liidu poolt välja töötatud meetmeid.

Meetme 2 alameetme 1 erieesmärgid on järgmised:

⁶¹ ENPI – Euroopa naabrus- ja partnerlusinstrument

DCI – Arengukoostöö rahastamisvahend

IPA – Ühinemiseelse abi rahastamisvahend

EDF – [Euroopa Arengufond](#) on ELi peamine vahend arenguabi andmiseks Cotonou lepingu alusel, mis on „koostööleping ühelt poolt Aafrika, Kariibi mere ja Vaikse ookeani piirkonna riikide rühma ning teiselt poolt Euroopa Ühenduse ja selle liikmesriikide vahel”.

- aidata kaasa ühiskondade vastastikusele rikastamisele, arendades meeste ja naiste kvalifikatsiooni nii, et neil oleks tööturu nõudmistele vastavad oskused, laia silmaring ja rahvusvahelised kogemused;
- soodustada akadeemilise taseme alusel valitud kolmandate riikide üliõpilaste, teadlaste, õppejõudude ja haldustöötajate ning eelkõige sotsiaalselt kaitsetute rühmade liikuvust, et nad omandaksid kvalifikatsiooni ja/või saaksid kogemusi Euroopa Liidus;
- aidata kaasa kolmandate riikide kõrgharidusasutuste inimressursside arengule ja rahvusvahelisele koostööle suurenenud liikuvusvoogude kaudu Euroopa Liidu ja kolmandate riikide vahel kooskõlas võrdsete võimaluste ja mittediskrimineerimise põhimõtetega.

Programmi rakendamine täiendab ELi horisontaalseid tegevuspõhimõtteid eelkõige järgmiselt:

- laiendades Euroopa teadmispõhist majandusruumi ja ühiskonda ning aidates vastavalt Lissaboni strateegia⁶² eesmärkidele kaasa uute töökohtade loomisele ning Euroopa Liidu globaalse konkurentsivõime tõstmisele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- edendades kultuuri, teadmisi ja oskusi rahumeelse ja jätkusuutliku arengu tagamiseks mitmepalgelises Euroopas;
- parandades teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kohta ning rassismi ja ksenofoobiaga võitlemise vajalikkuse kohta ning edendades kultuuridevahelist haridust;
- abistades erivajadustega üliõpilasi ning eelkõige aidates neil integreeruda kõrgharidussüsteemi põhivoolu ning edendades võrdseid võimalusi kõigile;
- edendades meeste ja naiste vahelist võrdõiguslikkust ning aidates kaasa soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele;
- edendades kolmandate riikide arengut.

6.1.1 ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED

Meetme 2 alameede 1 on avatud kõigile kõrghariduse astmetele (bakalaureuseõppest järel doktorite ja töötajateni) ning õppevaldkondadele. Sellest lähtuvalt on eelistatud projektid selliste tegevuste rakendamiseks, mis hõlmavad võimalikult paljusid õppevaldkondi ja -aineid, mis on konkursikutse suunistes kindlaks määratud vastava riikide rühma kohta.

6.1.2 ABIKÕLBLIKKUSE KRITEERIUMID

Käesolevas punktis on esitatud partnerluse abikõlblikkuse üldnõuded. Seoses abikõlbliku riigi, partnerlussuhte, tegevuste, sihtrühmade ja liikuvuse tüübiga tuleb arvestada geograafilise alaprogrammi või riikide rühma erinõudeid, mis on avaldatud vastava konkursikutse suunistes.

Iga taotleja võib esitada ainult ühe taotluse ühe riikide rühma kohta. Üks Euroopa partnerlus võib esitada taotlusi maksimaalselt nelja riikide rühma kohta; iga taotlus tuleb esitada eraldi ümbrikus.

6.1.2.a PARTNERLUSE KOOSSEIS JA ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD

Partnerluse koosseis

Miinimumkoosseisuga partnerlus hõlmab:

⁶² Lissaboni strateegia kuulutati välja 2000. aasta märtsis Euroopa Ülemkogu Lissaboni tippkohtumisel ning seda muudeti 2005. aastal. Strateegia eesmärk on keskendada jõupingutused tugevama ja püsivama majanduskasvu saavutamiseks ning rohkemate ja paremate töökohtade loomiseks.

- ✓ viit Euroopa kõrgharidusasutust, mis on saanud Erasmuse harta vähemalt kolmelt Euroopa Liidu liikmesriigilt ning
- ✓ kõrgharidusasutusi asjaomasesse riikide rühma kuuluvatest kolmandatest riikidest. Täpsem teave riikide rühmade puhul kohaldatavate eeskirjade kohta esitatakse konkursikutse iga-aastaste suuniste vastavas jaotises.

Et taotleja suudaks partnerlust usaldusväärset juhtida, hõlmab maksimumkoosseisuga partnerlus kuni 20 partnerit.

Ühine koordineerimine

Partnerlussuhete tõhususe, teostatavuse ja jätkusuutlikkuse parandamiseks peetakse sobivaks vahendiks Euroopa ja kolmandate riikide kõrgharidusasutuste partnerlussuhete ühist koordineerimist. Ühise koordineerimise abil saavad kogenumad isikud oma oskusteavet edasi anda ebasoodsas olukorras olevatele isikutele. Nii aitab see tagada ebasoodsas olukorras olevate partnerite kaasamise ja osalemise.

Seepärast on tungivalt soovitatav, et (Euroopa) taotleja / koordineeriv asutus ja kolmanda riigi koordineeriv asutus koordineeriks partnerlussuhet koos. Ühise koordineerimise meetmete jaoks on seega ette nähtud rahaline toetus (vt punkt 6.3 Rahastamistingimused – ühise koordineerimise kulud).

Taotleja (toetusesaaja) peab olema Euroopa kõrgharidusasutus – kui projekt heaks kiidetakse, allkirjastab asutus toetuslepingu täitevasutusega. Taotleja kannab täitevasutuse ees juriidilist esmavastutust lepingu nõuetekohase täitmise eest. See tähendab, et taotlejal on lepinguga seoses õiguslik vastutus ning ta koordineerib lepinguga seotud finantsaspekte, samas kui tehnilise koordineerimise eest vastutab üks teisest piirkonnast pärit partneritest.

Taotlejad / koordineeriv asutus

Taotleja peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes Euroopa riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike taotlejatena;
3. olema registreeritud ühes Euroopa riigis (vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust);
4. vastutama otseselt koos partneritega elluviidavate tegevuste haldamise eest, mitte tegutsema vahendajana;
5. olema saanud Erasmuse harta enne konkursikutse avaldamise kuupäeva.

Kolmanda riigi koordineeriv asutus

kolmanda riigi koordineeriv asutus peab aktiivselt osalema partnerlussuhte koordineerimises ja juhtimises ning vastutab koos taotlejaga partnerlussuhte igapäevase koordineerimise ja juhtimise eest. Samuti aitab see asutus parandada piirkonna teistes kolmandate riikide partnerasutustes suutlikkust, mida on vaja partnerlustegevuse edukaks täitmiseks ja rahvusvahelise koostöö edendamiseks.

Kolmanda riigi koordineeriva asutuse roll ja ülesanded – seoses akadeemiliste, haldus- ja finantsaspektidega – tuleb taotluses täpselt määratleda ning neid selgitada. Ühise koordineerimise kaudu peab kolmanda riigi asutus suurendama oma suutlikkust paremini juhtida rahvusvahelisi liikuvusprogramme.

Kolmanda riigi asutus peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada oma riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; see peab kandma ülikooli või muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad abikõlblikes riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike partneritena;
3. olema registreeritud ühes abikõlblikus kolmandas riigis (vt mõistete loetelu, Euroopa riigi ja kolmanda riigi määratlus). Kohustust omada Erasmuse hartat ei kohaldata kolmandate riikide partnerülikoolide suhtes.

Partnerid

Partner peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike partneritena;
3. olema registreeritud ühes abikõlblikus riigis (vt Euroopa riigi ja kolmanda riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust). Kohustust omada Erasmuse hartat ei kohaldata kolmandate riikide partnerülikoolide suhtes. Täitevasutus palub Euroopa Liidu delegatsioonidel võtta ühendust asjaomase riigi asutustega tagamaks, et partnerluses osalevad kolmandate riikide kõrgharidusasutused vastavad programmi otsuse artiklis 2 sätestatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

Assotsieerunud liikmed

Projekti võib abikõlblikest riikidest kaasata teist tüüpi organisatsioone. Sellised assotsieerunud liikmed osalevad aktiivselt tegevuses, kuid ei ole toetusesaajad ning ei tohi saada toetusest rahastust. Assotsieerunud liikmed ei pea vastama taotlejate ja partnerite abikõblikkuse kriteeriumidele.

Assotsieerunud liikmeid tuleb taotluses nimetada ning kirjeldada rolli, mida nad kavandatud projektis täidavad. Erijuhtudel võivad assotsieerunud liikmed olla vastuvõtvaks institutsiooniks, näiteks juhul, kui õppeperioodi osana on ette nähtud praktika.

Käesoleva programmi eesmärkide ja tegevuste seisukohalt võivad eriti asjakohased olla järgmist tüüpi assotsieerunud liikmed:

- ettevõtjad, kaubandus- ja tööstuskojad, kohalikud, piirkondlikud või riiklikud avalik-õiguslikud asutused ja teaduskeskused, piirkondlikud kõrgharidusinstituudid, mis ei kuulu ühegi riigi süsteemi, kuid mida tunnustab ametlikult üks abikõlblikest riikidest;
- riiklikud ja rahvusvahelised mittetulundusorganisatsioonid, mis tegelevad põgenike, varjupaigasajate, ümberasustatud rühmade ja põliselanikega.

Eeldatakse, et assotsieerunud liikmed aitavad kaasa teadmiste ja tulemuste siirdele ning abistavad projektide edendamisel, rakendamisel, hindamisel ja jätkusuutlikul arendamisel.

Euroopa üliõpilased

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad Euroopa bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilased ning järel doktorid (edaspidi „Euroopa üliõpilased”), kes:

1. on ühe abikõlbliku Euroopa riigi kodanikud;
2. sihtrühma 1 korral on immatrikuleeritud ühe partnerlusprojektis osaleva Euroopa riigi kõrgharidusasutuses partnerlusele taotluse esitamise ajal. Bakalaureuseõppe üliõpilased peavad olema edukalt läbinud vähemalt ühe õppeaasta õpingud oma kodukõrgkoolis;
3. sihtrühma 2 korral on immatrikuleeritud Euroopa mis tahes riigi kõrgharidusasutuses (mis ei osale partnerlusprojektis) või on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi Euroopa mis tahes riigi kõrgharidusasutuses;
4. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt;
5. bakalaureuseõppe üliõpilastena on edukalt läbinud vähemalt ühe õppeaasta akadeemilise õppe esimesel astmel.

Kolmandate riikide üliõpilased

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad kolmandate riikide bakalaureuse-, magistri- ja doktoriõppe üliõpilased ning järel doktorid (edaspidi „kolmandate riikide üliõpilased”), kes:

1. on ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kodanikud;
2. ei ole elanud ega tegelnud põhitegevusega (õpingud, töö jt) üheski abikõlblikus Euroopa riigis partnerlustaotluse esitamisele eelnenud viie aasta jooksul kokku rohkem kui 12 kuud. See ei kehti sihtrühma 3 kandidaatide suhtes;
3. sihtrühma 1 puhul on immatrikuleeritud ühe partnerlusprojektis osaleva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures partnerlusele taotluse esitamise ajal. Bakalaureuseõppe üliõpilased peavad olema edukalt läbinud vähemalt ühe õppeaasta õpingud oma kodukõrgkoolis;
4. sihtrühma 2 puhul on immatrikuleeritud riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures (mis ei osale partnerlusprojektis) või on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi kõnealuste kolmandate riikide kõrgharidusasutuses;
5. sihtrühma 3 puhul on ühe riikide rühma kuuluva kolmanda riigi kodanikud ning kuuluvad sotsiaalselt kaitsetusse sihtrühma;
6. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt.

Akadeemilised ja haldustöötajad

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised akadeemilised ja haldustöötajad (edaspidi „töötajad”):

1. kes on ühe abikõlbliku Euroopa riigi kodanikud;
2. sihtrühma 1 korral peavad kolmanda riigi töötajad töötama partnerlusprojektis osalevas kolmanda riigi kõrgharidusasutuses või olema sellega seotud. Euroopa Liidu töötajad peavad töötama partnerlusprojektis osalevas Euroopa Liidu kõrgharidusasutuses või olema sellega seotud;
3. sihtrühma 2 korral peavad kolmanda riigi töötajad töötama riikide mis tahes rühma kuuluva kolmanda riigi kõrgharidusasutuses (mis ei osale partnerlusprojektis) või olema sellega seotud. Euroopa Liidutöötajad peavad töötama Euroopa mis tahes riigi kõrgharidusasutuses (mis ei osale partnerlusprojektis) või olema sellega seotud.

Liikuvusega seotud ülesanded peavad põhinema partnerluse liikmete vahelistel partnerluslepingutel;

Koduülikool ja vastuvõttev ülikool on töötajaga kokku leppinud külalisõppejõudude antavate loengute programmis, uurimistegevustes või läbitava koolituse tüübis;

6.1.2.b ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Projekt hõlmab üliõpilaste ja töötajate liikuvuse korraldamist ja rakendamist kõrghariduse kõigil astmetel, hariduse/koolituse ja teiste teenuste pakkumist välisüliõpilastele ning õpetamis-/koolitus- ja uurimisülesannete ja teiste teenuste pakkumist töötajatele projektiga hõlmatud riigis/riikides.

Tegevus peab toimuma ühes abikõlblikest riikidest, mida hõlmavad vastavad konkursikutse suunised ning mis osaleb partnerluses.

Liikuvuse korraldamine peaks algama taotluse esitamise aastal. Partnerid võivad üliõpilaste liikuvust korraldada mitmes jaos vastavalt järgmisele ajakavale.

- **Esimene jagu** – liikuvus võib alata n. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+1. aasta 31. detsember. Pikaajaline liikuvus (st 36 kuud) peab algama esimeses jaos, et tagada selle toimumine abikõblikkusperioodi kestel.
- **Teine jagu** – liikuvus võib alata n+1. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+2. aasta 31. detsember.
- **Kolmas jagu** – liikuvus võib alata n+2. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+3. aasta 31. detsember.

Töötajate liikuvusega võib alustada igal ajal projekti vältel ning see peab lõppema projekti abikõblikkusperioodil.

Taotlejatel tuleks meeles pidada, et kui nende taotlus kiidetakse heaks, tuleb neil esitada täitevasutusele stipendiumi saajaks valitud üliõpilaste ja töötajate nimekiri ning varunimekiri, milles on märgitud osaleja nimi, sugu, sihtrühm, kodakondsus, saatev ja vastuvõttev institutsioon, õppevaldkond, liikuvuse tüüp (vt punkt „Individaalne liikuvus”) ja kestus. Lisaks tuleb esitada teave kõigi esitatud taotluste arvu kohta liikuvuse tüüpide, päritoluriikide ja sugude kaupa. **Nimekiri liikuvuse tüüpi kohta tuleb esitada hiljemalt 15 päeva enne esimest vastavat tüüpi liikuvuse algust ning terviklik nimekiri kõigi liikuvuse tüüpide kohta esimese jao puhul hiljemalt n+1. aasta 1. septembriks, teise jao puhul hiljemalt n+2. aasta 1. septembriks ja kolmanda jao puhul hiljemalt n+3. aasta 1. septembriks.**

Projekt koosneb kahest põhiosast:

- liikuvuse korraldamine;
- üliõpilaste ja töötajate individuaalne liikuvus.

Liikuvuse korraldamise eesmärk on kvaliteeditagamise meetmete abil luua üliõpilastele ja töötajatele optimaalsed tingimused õppe-/õpetamis-/uurimis-/koolitusperioodide läbimiseks teiste osalevate riikide partnerülikoolides.

Liikuvuse korraldamiseks tuleb partnerluse raames:

- partneritel koostada vastastikuse mõistmise memorandum eesmärgiga kindlustada partnerluse usaldusväärne juhtimine ning käsitleda kõiki liikuvuse korraldamisega seotud aspekte. Vastastikuse mõistmise memorandumis tuleks sätestada:
 - partnerite roll ja ülesanded korraldustegevuses (nähtavusega seotud tegevused, teabeedastus, ettevalmistavad akadeemilised tegevused jms);
 - kolmanda riigi koordineeriva asutuse roll partnerlussuhte igapäevases koordineerimises ja juhtimises;

- kandidaatide valimise menetlus ja kriteeriumid (sh tsentraliseeritud valikumehhanismid, mida rakendavad kõik partnerid. Nende mehhanismide puhul võetakse arvesse eri sihtrühmade suhtes rakendatavaid erikriteeriume);
- konkreetse akadeemilise töökorralduse kindlaksmääramine (sh üliõpilaste puhul kokkulepitud eksamikriteeriumid, välismaal läbitud õppeperioodide akadeemiline tunnustamine ning töötajate puhul õpetatavate kursuste lisamine vastuvõtva kõrgharidusasutuse tavaprogrammi; üliõpilaste ja kursuste hindamine, koolitusprogrammide korraldamine jms);
- selge finantskorraldus partnerite vahel seoses korraldamiskulude ja stipendiumide haldamisega.
- töötada välja selge strateegia partnerluse edendamiseks ja nähtavaks tegemiseks, sh eelkõige partnerluse veebisait, millel viidatakse selgelt meetmele 2 „Erasmus Munduse partnerlussuhted” ning antakse kogu vajalik teave partnerluse akadeemiliste, finants- ja haldusaspektide kohta. Strateegia peab sisaldama tugevat võrgustikutöö komponenti, millega jõuda võimalikult paljude kolmandate riikide ülikoolide ja sotsiaalselt kaitsetute rühmadeni, eriti kui need kuuluvad kolmandate riikide seatud prioriteetide hulka;
- kehtestada üliõpilaste, teadlaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valikumenetlus, millega tagatakse valikuprotsessi läbipaistvus ja taotluste võrdne kohtlemine;
- kehtestada liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate valimise menetlused ja kriteeriumid. Partnerid peavad tagama, et iga kutse stipendiumitaotluste esitamiseks kehtiks vähemalt 45 päeva alates väljastamisest. Tuleks kehtestada selline taotluste esitamise menetlus ja tähtaeg, et kandidaadid saaksid kogu vajaliku teabe piisavalt vara ning neil jääks oma taotluste ettevalmistamiseks ja esitamiseks piisavalt aega;
- tegelda läbivate teemadega nagu sooline tasakaal, võrdsed võimalused ja ebasoodsas olukorras rühmade (puudega üliõpilased, majanduslikult ebasoodsas olukorras üliõpilased) osalus. Nõutavad on selged kaasatust soosivad sätted, millega tagatakse ebasoodsas olukorras rühmade tegelik osalus käesolevas programmis⁶³;
- näha ette meetmed võimaliku „ajude äravoolu” vältimiseks liikuvuses osalevatest kolmandatest riikidest;
- pakkuda sobivat keelelist tuge;
- pakkuda üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade ja elamislubade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenused toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele;
- luua selline kindlustuskava, mis tagab, et üliõpilased on meetme 2 alameetmes 1 osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jms vastu;
- sõlmida üliõpilastega lepingud, mis käsitlevad individuaalset tööprogrammi ning eksamite või teiste hindamisvormide läbimiseks nõutavat töökoormust (nt õpilepingud);
- hõlbustada õppe-, koolitus-, uurimis- ja õpetamisperioodide akadeemilist tunnustamist (ECTSi või teiste ühilduvate süsteemide abil) eesmärgiga soodustada ühise kõrgharidusruumi loomist ja/või rakendamist. Seoses sellega kehtib kõigi partnerite puhul miinimumnõue arvestada välismaal läbitud õppeperioodi õppeprogrammi lahutamatu osana. Saatev kõrgharidusasutus tagab vastuvõtva(te)s kõrgharidusasutus(t)es läbitud õppeperioodi (sh eksamite või teiste hindamisvormide) täieliku akadeemilise tunnustamise. Välismaal õppimise perioodi lõpus annab vastuvõttev kõrgharidusasutus üliõpilasele ning saatvale kõrgharidusasutusele õpingutulemuste väljavõtte, millega kinnitatakse, et programm on läbitud. Soovitav on anda ka diplomilisa;

⁶³ Eristada tuleb ebasoodsas olukorras rühmi ja sotsiaalselt kaitsetuid rühmi: esimene viitab läbivatele teemadele ning seda tuleb arvesse võtta **kõigi kolme sihtrühma** kandidaatide valikul, teine on seotud üksnes 3. sihtrühma kuuluvate kandidaatide valikuga.

- sõlmida õppejõududega kokkulepped külalisõppejõu antavate loengutundide kohta, mis peavad moodustama osa kursustest, mida hinnatakse vastuvõtva institutsiooni pakutava kraadi-/diplomiõppe osana;
- näha ette saadetavate üliõpilaste kontrollimise kord;
- kehtestada sisehindamise ja kvaliteedihindamise mehhanismid;
- töötada välja jätkusuutlik strateegia, millega selgitatakse, kuidas liikuvuse raames toimunud vahetused soodustavad püsivate sidemete loomist kolmandate riikidega, kuidas nad vastavad asjaomaste kolmandate riikide sotsiaalsetele, majanduslikele ja poliitilistele vajadustele ning kuidas nad aitavad levitada Euroopa sotsiaalseid ja ühiskondlikke väärtusi.

Individuaalne liikuvus

Individuaalne liikuvus hõlmab kolme sihtrühma ning viit erinevat liikuvuse tüüpi üliõpilaste ja töötajate jaoks.

Sihtrühm:	Toetusesaajate sihtrühm	Liikuvuse tüüp	Liikuvuses osalevate isikute päritoluriigid
SIHTRÜHM 1	Asjaomaste kolmandate riikide kodanikud, kes on registreeritud ühe partnerluses osaleva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures. Euroopa riikide kodanikud, kes on registreeritud ühe partnerluses osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse juures.	bakalaureuseõpe, magistriõpe, doktoriõpe, järel doktorid, töötajad	asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid ja Euroopa riigid
SIHTRÜHM 2	Geograafilisse riikide rühma kuuluvate kolmandate riikide kodanikud, kes: <ul style="list-style-type: none"> • on immatrikuleeritud / töötavad kõnealuste riikide kõrgharidusasutustes, mis ei osale partnerlusprojekti (üliõpilased ja töötajad); • on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi nende riikide kõrgharidusasutuses (ainult üliõpilased). Liikuvuse võimalust saavad kasutada ka kolmandate riikide kodanikud, kes töötavad avalikus teenistuses, riigi- või eraettevõtetes või mittetulundusorganisatsioonides. Euroopa riikide kodanikud, kes: <ul style="list-style-type: none"> • on immatrikuleeritud / töötavad Euroopa mis tahes riigi kõrgharidusasutustes, mis ei osale partnerlusprojekti (üliõpilased ja töötajad); • on saanud akadeemilise või sellega võrdväärse kraadi Euroopa mis tahes riigi kõrgharidusasutuses (ainult üliõpilased). 	magistriõpe, doktoriõpe, järel doktorid, töötajad	asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid ja Euroopa riigid

SIHTRÜHM 3	Geograafilise riikide rühma kuuluvate kolmandate riikide kodanikud, kes on sotsiaalsetel ja poliitilistel põhjustel eriti kaitsetus olukorras. Näiteks: <ol style="list-style-type: none"> 1) põgeniku staatuses või varjupaigasaajad (vastavalt rahvusvahelistele või ühe vastuvõtva Euroopa riigi õigusaktidele) või 2) on võimalik tõendada, et nad on rassilise, etnilise, usulise, poliitilise, soolise kuuluvuse või seksuaalse sättumuse alusel põhjendamatult ülikoolist välja heidetud või 3) nad kuuluvad põliselanike hulka, kelle suhtes kohaldatakse eraldi riiklikku poliitikat, või riigi sees ümberasustatud isikud. 	bakalaureuseõpe, magistriõpe, doktoriõpe, järeldoktorid	üksnes asjaomasesse riikide rühma kuuluvad kolmandad riigid
------------	---	---	---

Märkus:

- ✓ **sihtrühm 1 peab moodustama vähemalt 50%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest;
- ✓ **kolmandate riikide üliõpilased ja töötajad peavad moodustama vähemalt 70%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest;
- ✓ **Euroopa üliõpilaste ja töötajate osakaal ei tohi ületada 30%** projektiga hõlmatud individuaalsest liikuvusest.

Üldiselt jaguneb liikuvus järgmisteks tüüpideks: bakalaureuseõpe, magistriõpe, doktoriõpe, järeldoktorid ja töötajad.

Abikõlblike liikuvusvoogude tüüp, osakaal ja arv võivad varieeruda sõltuvalt riikide rühmast. Täpsem teave esitatakse konkursikutse iga-aastaste suuniste vastavas jaotises. Iga taotlus peab hõlmama vähemalt vastava riikide rühma puhul nõutavate individuaalsete liikumiste miinimumarvu ning arvestama iga liikuvustüübi minimaalset ja maksimaalset osakaalu, nagu nõutakse konkursikutse iga-aastastes suunistes.

Taotlejad peavad oma taotluses märkima liikumiste arvu, sihtrühmad, liikuvuse tüübid ja õppevaldkonnad, mida nad kavatsevad hõlmata. Liikuvuse tüüpide osakaalu tuleb järgida ning see peab jääma konkursikutse suunistes esitatud vahemikku.

Euroopa ega kolmandate riikide üliõpilased ei tohi saada teist stipendiumi sama tüüpi liikuvuseks meetme 2 alameetme 1 muu projekti raames. Kandidaadid ei tohi saada sama projekti raames toetust enam kui üheks liikumiseks.

Üliõpilaste ja töötajate liikuvus partnerluses osalevate Euroopa riikide institutsioonide vahel või kolmandate riikide institutsioonide vahel ei ole abikõlblik.⁶⁴

Üliõpilaste liikuvus võib hõlmata praktikaperioodi (maksimaalselt 3 kuud) vastuvõtva kõrgharidusametuse partneritega samas riigis, tingimusel et sellele eelneb vähemalt kuue kuu pikkune välismaal õppimise periood ning seda tunnustatakse üliõpilaste õppeprogrammi lahutamatu osana. Praktika tuleb kokku leppida kõigi asjaomaste partneritega ning tagada tuleb pidev kontroll üliõpilaste üle.

Euroopa ülikoolidel soovitatakse enne üliõpilaste või töötajate saatmise otsust välja selgitada kõigi kolmandate riikide eritingimused ning järgida oma välisministeeriumi nõuandeid.

Töötajate liikuvus peaks tugevdama kolmandate riikide kõrgharidusametuste rahvusvahelise koostöö võimekust, aidates luua uusi õppematerjale ning tõsta haldussuutlikkust.

⁶⁴ Liikuvuse korraldamise eesmärgil partnerlusprojektis osalevate töötajate sõidu- ja elamiskulud tuleb kanda selleks otstarbeks eraldatud ühekordse makse summast.

Liikuvuse eesmärk peaks olema koondada ja tihendada sidemeid osakondade ja teaduskondade vahel ning valmistada ette tulevasi koostööprojekte ülikoolide vahel. Töötajate liikuvuselt oodatakse, et see tõhustab ECTS-i või teiste õpingute tunnustamise süsteemide rakendamist partnerinstitutsioonis.

Kestus

Projekti kestus võib varieeruda sõltuvalt asjaomasest riikide rühmast, kuid ei tohi ületada **48 kuud**. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

Partnerid peavad liikuvuse kestuse määramisel lähtuma järgnevas tabelis kehtestatud piiridest:

Individuaalse liikuvuse tüüp	SIHTRÜHM 1		SIHTRÜHM 2	SIHTRÜHM 3 ⁶⁵
	Euroopa riigid	Kolmandate riikide partnerid		
Bakalaureuseõpe	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)		–	1 akadeemiline semester kuni 3 õppeaastat (maksimaalselt 36 kuud)
Magistriõpe	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 24 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 24 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 24 kuud)
Doktoriõpe	6–36 kuud		6–36 kuud	6–36 kuud
Järeldoktorid	6–10 kuud		6–10 kuud	6–10 kuud
Töötajad	1–3 kuud		1–3 kuud	–

6.1.3 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITÈRIUMID

Partnerlusprojektide valik toimub täitevasutuse korraldataval konkursil, mille käigus hinnatakse taotluste kvaliteeti akadeemilisi ja korralduslikke aspekte silmas pidades. Kõiki taotlusi hindavad sõltumatud väliseksperdid viie järgnevalt esitatud kriteeriumi alusel. Taotlus võib saada maksimaalselt 100% toetuse. Taotlusi, mis ei saavuta minimaalset 50% kvaliteedikünnist, põhimõtteliselt ei rahastata.

Kriteeriumid	Osakaal
1. Asjakohasus	25%
2. Kvaliteet	65%
<i>2.1 Partnerluse koosseis ja koostõmehhanismid</i>	20%
<i>2.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine</i>	25%
<i>2.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järelmeetmed</i>	20%
3. Jätkusuutlikkus	10%
Kokku	100%

⁶⁵ Kui liikuvuse kestus sihtrühmade 2 ja 3 puhul on lühem kui akadeemiline semester ning diplomit ei väljastata, peavad partnerid tagama, et saatvad ülikoolid tunnustavad läbitud õpinguid ja saadud ainepunkte. Selleks on nõutavad eelnevad akadeemilised kokkulepped asjaomaste kolmandate riikide partnerülikoolidega.

1. Asjakohasus (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi raames peavad taotlejad kirjeldama, kuidas nende taotlus seostub meetme 2 alameetme 1 eesmärkidega (punkt 6.1) ning kuidas eeldatavad tulemused aitavad täita vastava konkursikutse suunistes määratletud nõudeid.

2. Kvaliteet (65% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi korral peab taotleja selgitama, mis meetmeid võetakse, et tagada liikuvuse kõrgetasemeline korraldus ja rakendamine. Keskendutakse kavandatud partnerlusprojekti suutlikkusele projekti eesmärkide saavutamisel, strateegiatele/menetlustele ja tegevustele liikuvuse korraldamiseks ja rakendamiseks, osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas partnerluse raames kavandatakse tagada kõnealuste üliõpilaste tõhus osalus liikuvuses.

2.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid (20% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi korral tuleb taotlejal kirjeldada partnerlusprojektide jaoks kavandatavaid koostöömehhanisme, iga partneri osalust projektis ning nende suutlikkust ja oskusi projekti eesmärkide saavutamisel.

2.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul peavad taotlejad keskenduma viisile, kuidas partnerlusega tagatakse liikuvuse tõhus ja tulemuslik rakendamine. Taotlejad peavad esitama konkreetseid meetmeid piisava arvu üliõpilaste ja töötajate kaasamiseks, meetodid ja kriteeriumid, millega tagada erapooletu ja läbipaistev valikumenetlus, välismaal toimunud õpingute tunnustamise kokkulepitud mehhanismid ning hindamisstrateegia.

2.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järelmeetmed (20% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi korral pööratakse tähelepanu üliõpilastele ja töötajatele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning viisile, kuidas partnerid kavatsevad tagada tudengite ja töötajate kaasamise partnerlustegevusse.

3. Jätkusuutlikkus (10% lõplikust hindest)

Kriteerium keskendub meetmetele, mida partnerid võtavad projekti tulemuste sobivaks levitamiseks ja kasutuselevõtuks, ning nende tulemuste pikaajalisele (rahalisele, institutsioonilisele) mõjule ja jätkusuutlikkusele pärast rahastamisperioodi lõppu.

Pärast hindamist koostatakse iga geograafilise rühma kohta parimate taotluste nimekiri. Eelarvevõimaluste piires määratakse kindlaks valitud projektide nimekiri riikide rühma kohta ning (vajadusel) varunimekiri.

Teavet rahastamistingimuste ja lepingutingimuste kohta vt punktidest 6.2 ja 6.3.

6.2 MEETME 2 ALAMEEDE 2: PARTNERLUSSUHTED TÖÖSTUSRIIKIDE RAHASTAMISVAHENDIGA (ICI) HÕLMATUD RIIKIDE JA TERRITOORIUMIDEGA

Tööstusriikide rahastamisvahendi (ICI) abil edendatakse koostööd 17 tööstusriigiga ning teiste suure sissetulekuga riikide ja territooriumidega Põhja-Ameerikas, Aasia ja Vaikse ookeani piirkonnas ning Pärsia lahe piirkonnas (edaspidi „kolmandad riigid/territooriumid”). Asutamislepingu artikli 181a alusel aitab tööstusriikide rahastamisvahend koos teiste ELi rahastamisvahenditega kaasa ELi suhete tugevdamisele kolmandate riikide ja territooriumidega, mis sageli jagavad sarnaseid väärtusi, on tähtsad poliitilised ja kaubanduspartnerid ning täidavad aktiivset rolli mitmepoolset areenil ja ülemaailmses juhtimises.

EL ja kolmandad riigid tunnustavad akadeemilise koostöö ja vahetuste tähtsust kui vahendit vastastikuse mõistmise, innovatsiooni ja hariduse kvaliteedi edendamiseks. ELi ja kolmandate riikide/territooriumide kõrgharidussüsteemid on saavutanud võrreldava kvaliteedi arendamise taseme. Nad on peamised kõrgharidusteenuste pakkujad ning muudavad oma süsteemid rahvusvaheliseks, et tõmmata ligi suurt arvu välisüliõpilasi. Neil on märkimisväärne vastastikku kasuliku akadeemilise koostöö potentsiaal, sh üliõpilaste, õppejõudude ja teadlaste vahetamiseks.

Selles kontekstis keskendub Erasmus Munduse meetme 2 alameede 2 piirkondlikule koostööle (st koostööle ELi riikide ning mitme kolmanda riigi/territooriumi vahel teatavas geograafilises piirkonnas). Piirkondadevaheline lähenemisviis mitmekesistab ELi kõrgharidusasutuste partnerlussuhete valikut, soodustab piirkondlikku koostööd partnerriikide vahel ning vähendab või leevendab ebavõrdsust ELi haridussektori ning kolmandate riikide/territooriumide haridussektorite vahel. Teatavatel juhtudel võib selline ebavõrdsus iseenesest takistada stabiilset kahepoolset koostööd ning piirkondlik lähenemisviis peaks pakkuma teatavatele riikidele ja territooriumidele paindlikumat raamistikku ELiga koostöö tegemiseks.

Partnerlussuhted peaksid tõhustama liikuvust järgmistes kategooriates: magistrandid, doktorandid ja järel doktorid ning akadeemilised ja haldustöötajad kõrghariduses. Partnerlussuhted aitavad kaasa hariduse kvaliteedi parandamisele. Kõnealused projektid peaksid olema kooskõlas Euroopa Liidu kasvava rolliga majanduses ja poliitikas ning kajastama olulisimaid teemasid ELi suhetes oma tööstusriikidest partneritega.

Meetme 2 alameetme 2 erieesmärgid on järgmised:

- toetada koostööd kõrgharidusasutuste vahel, et edendada õppeprogramme ja liikuvust;
- tõhustada üliõpilaste, doktorandide ja järel doktorite liikuvust Euroopa Liidu ja kolmandate riikide/territooriumide vahel, edendades läbipaistvust, kvalifikatsioonide ja õppeperioodide vastastikust tunnustamist, teadust ja koolitust ning vajaduse korral ainepunktide ülekantavust;
- toetada spetsialistide (akadeemiliste ja haldustöötajate) liikuvust, et parandada vastastikust mõistmist ja teadmisi Euroopa Liidu ja partnerriikide vahelistes suhetes olulistel teemadel;
- väärtustada piirkondadevahelise koostöö edendamist.

Programmi rakendamine täiendab Euroopa Liidu horisontaalseid tegevuspõhimõtteid eelkõige järgmiselt:

- laiendades Euroopa teadmispõhist majandusruumi ja ühiskonda ning aidates vastavalt Lissaboni strateegia eesmärkidele kaasa uute töökohtade loomisele ning Euroopa Liidu globaalse konkurentsivõime tõstmisele, jätkusuutlikule majanduskasvule ja suuremale sotsiaalsele ühtekuuluvusele;
- edendades kultuuri, teadmisi ja oskusi rahumeelse ja jätkusuutliku arengu tagamiseks mitmekesisel Euroopas;
- parandades teadlikkust Euroopa kultuurilise ja keelelise mitmekesisuse kohta ning rassismi ja ksenofoobiaga võitlemise vajalikkuse kohta ning edendades kultuuridevahelist haridust;
- abistades erivajadustega üliõpilasi, eelkõige aidates neil integreeruda kõrgharidussüsteemi põhivoolu, ning edendades võrdseid võimalusi kõigile;
- edendades meeste ja naiste võrdõiguslikkust ning aidates kaasa soo, rassilise või etnilise päritolu, usutunnistuse või veendumuste, puuete, vanuse või seksuaalse sättumuse alusel diskrimineerimise vastu võitlemisele.

6.2.1 ÕPPEVALDKONNAD NING PIIRKONDADE/RIIKIDE VAJADUSED

Meetme 2 alameede 2 toimib kõigis õppevaldkondades. Sellest lähtuvalt soovitatakse projektide kaudu ellu viia tegevusi, mis hõlmavad vastava konkursikutse suunistes konkreetse riikide rühma puhul kindlaksmääratud õppevaldkondi ja õppeaineid.

6.2.2 ABIKÕLBLIKKUSE KRITEERIUMID

Käesolevas punktis on esitatud partnerluse abikõlblikkuse üldnõuded. Seoses abikõlbliku riigi, partnerlussuhte, tegevuste ja liikuvuse tüübiga tuleb arvestada riikide rühma erinõudeid, mis on avaldatud vastava konkursikutse suunistes.

Iga taotleja võib esitada ainult ühe taotluse riikide rühma kohta. Üks Euroopa partnerlus võib esitada taotlusi maksimaalselt kahe riikide rühma kohta; iga taotlus tuleb esitada eraldi ümbrikus.

6.2.2.a ABIKÕLBLIKUD OSALEJAD JA KONSORTSIUMI KOOSSEIS

Partnerluse koosseis

Miinimumkoosseisuga partnerlus hõlmab:

- ✓ viit Euroopa kõrgharidusasutust, mis on saanud Erasmuse harta vähemalt kolmelt Euroopa Liidu liikmesriigilt ning
- ✓ vähemalt kolme kõrgharidusasutust kahes või rohkemas vastava riikide rühma riigis/territooriumil. Täpsem teave riikide rühmade puhul kohaldatavate eeskirjade kohta esitatakse konkursikutse igaaastaste suuniste vastavas jaotises.

Et taotleja suudaks partnerlust usaldusväärselt juhtida, hõlmab maksimumkoosseisuga partnerlus kuni 12 partnerit.

Taotlejad / koordineeriv asutus

Taotleja peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide/territooriumide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad Euroopa riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides/territooriumidel, ei käsitata abikõlblike taotlejatena (vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust);
3. olema registreeritud Euroopa Liidu liikmesriigis;
4. vastutama otseselt koos partneritega elluviidavate tegevuste haldamise eest, mitte tegutsema vahendajana;
5. olema saanud Erasmuse harta enne konkursikutse avaldamise kuupäeva.

Partnerid

Partner peab:

1. olema juriidiline isik;
2. olema kõrgharidusasutus. Abikõlbliku kõrgharidusasutusena peab taotleja pakkuma bakalaureuse-, magistri- ja/või doktoriõppe astmel kõrgharidust, mis võimaldab saada kõnealuse riigi pädevate asutuste tunnustatud kvalifikatsiooni; taotleja peab kandma ülikooli või mõnda muud asjakohast nimetust (nt

polütehnikum, kolledž, instituut vms). Kolmandate riikide kõrgharidusasutusi (või nende filiaale), mis asuvad abikõlblikes riikides, või Euroopa kõrgharidusasutuste filiaale, mis asuvad kolmandates riikides, ei käsitata abikõlblike partneritena;

3. olema registreeritud ühes abikõlblikus riigis (vt Euroopa riigi ja kolmanda riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust).

Kohustust omada Erasmuse hartat ei kohaldata kolmandate riikide/territooriumide partnerülikoolide suhtes. Täitevasutus palub ELi delegatsioonidel võtta ühendust asjaomase riigi asutustega tagamaks, et konsortsiumis osalevad kolmandate riikide kõrgharidusasutused vastavad programmi otsuse artiklis 2 sätestatud kõrgharidusasutuse määratlusele.

Assotsieerunud liikmed

Tegevusse võib abikõlblikest riikidest kaasata teist tüüpi organisatsioone. Sellised assotsieerunud liikmed osalevad aktiivselt tegevuses, kuid ei ole toetusesaajad ning ei tohi saada toetusest rahastust. Assotsieerunud liikmed ei pea vastama taotlejate ja partnerite puhul nõutavatele abikõlblikkuse kriteeriumidele.

Assotsieerunud liikmeid tuleb taotluses nimetada ning kirjeldada rolli, mida nad täidavad kavandatud projektis. Erijuhtudel võivad assotsieerunud liikmed olla vastuvõtva institutsiooniks, näiteks juhul, kui õppeperioodi osana on ette nähtud praktika.

Käesoleva programmi eesmärkide ja tegevuste seisukohalt võivad eriti asjakohased olla järgmist tüüpi assotsieerunud liikmed: ettevõtjad, kaubandus- ja tööstuskojad, kohalikud, piirkondlikud või riiklikud avalik-õiguslikud asutused ja teaduskeskused, piirkondlikud kõrgharidusinstituutsioonid, mis ei kuulu ühegi riigi süsteemi, kuid mida tunnustab ametlikult üks abikõlblikest riikidest.

Eeldatakse, et assotsieerunud liikmed aitavad kaasa teadmiste ja tulemuste siirdele ja innovatsiooniprotsessile ning abistavad projektide edendamisel, rakendamisel, hindamisel ja jätkusuutlikul arendamisel.

Euroopa üliõpilased

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised Euroopa magistrandid, doktorandid ja järeldoktorid (edaspidi „Euroopa üliõpilased”), kes:

1. on ELi liikmesriigi kodanikud;
2. magistrandi liikuvuse puhul on saanud esimese akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas ELi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud magistriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
3. doktorandi liikuvuse puhul on saanud teise akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetaseme partnerluses osalevas ELi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud doktoriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
4. järeldoktori liikuvuse puhul on saanud doktorikraadi viimase kahe aasta jooksul ning omavad ühe partnerlusprojektis osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse toetust järeldoktori liikuvuseks. Toetust võib taotleda uurimistöök, koolituseks või erialastel kursustel osalemiseks;
5. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtva riikides räägitavat keelt.

Kolmandate riikide üliõpilased

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised kolmandate riikide/territooriumide magistrandid ja doktorandid (edaspidi „kolmandate riikide üliõpilased”), kes:

1. on ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi/territooriumi kodanikud;

2. magistrandi liikuvuse puhul on saanud esimese akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetase partnerluses osalevas kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud magistriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
3. doktorandi liikuvuse puhul on saanud teise akadeemilise kraadi või läbinud tunnustatud võrdväärse õppetase partnerluses osalevas kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuses projekti abikõlblikkusperioodi algusega samal õppeaastal või on immatrikuleeritud doktoriõppesse partnerluses osalevas kõrgharidusasutuses;
4. järeldoktori liikuvuse puhul on saanud doktorikraadi viimase kahe aasta jooksul ning omavad ühe partnerlusprojekti osaleva kolmanda riigi/territooriumi kõrgharidusasutuse toetust järeldoktori liikuvuseks. Toetust võib taotleda uurimistööks, koolituseks või erialastel kursustel osalemiseks;
5. valdavad piisavalt kursustel kasutatavat keelt või ühte vastuvõtvates riikides räägitavat keelt.

Akadeemilised ja haldustöötajad

Abikõlblikkuse tingimustele vastavad järgmised akadeemilised ja haldustöötajad (edaspidi „töötajad”):

1. kes töötavad partnerlusprojekti osalevas kõrgharidusasutuses või on sellega seotud;
2. kes on ELi liikmesriigi või ühe asjaomasesse riikide rühma kuuluva kolmanda riigi/territooriumi kodanikud;
3. kelle liikuvusega seotud ülesanded põhinevad partnerluse liikmete vahelistel partnerluslepingutel;
4. kelle koduülikool ja vastuvõttev ülikool on töötajaga kokku leppinud külalisõppejõudude antavate loengute programmis, uurimistegevustes või läbitava koolituse tüübis;
5. kelle liikuvus võib hõlmata töötajate vahetust või ühesuunalist küllastajate voogu kolmandasse riiki või kolmandast riigist.

6.2.2.b ABIKÕLBLIKUD TEGEVUSED

Projekt hõlmab üliõpilaste, teadlaste ja töötajate liikuvuse korraldamist ja rakendamist, hariduse/koolituse ja teiste teenuste pakkumist välisüliõpilastele ning õpetamis-/koolitus- ja uurimisülesannete ja teiste teenuste pakkumist töötajatele projektiga hõlmatud riigis/riikides.

Tegevus peab toimuma ühes abikõlblikest riikidest/territooriumidest, mida hõlmavad vastava konkursikutse suunised ning mis osaleb partnerluses. Liikuvuse korraldamine peaks algama taotluse esitamise aastal. Partnerid võivad üliõpilaste liikuvust korraldada mitmes jaos vastavalt järgmisele ajakavale.

- **Esimene jagu** – liikuvus võib alata n. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+1. aasta 31. detsember. Pikaajaline liikuvus (st 36 kuud) peab algama esimeses jaos, et tagada selle toimumine abikõlblikkusperioodi kestel.
- **Teine jagu** – liikuvus võib alata n+1. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+2. aasta 31. detsember.
- **Kolmas jagu** – liikuvus võib alata n+2. aasta septembris. Hiliseim kuupäev liikuvuse alustamiseks on n+3. aasta 31. detsember.

Töötajate liikuvusega võib alustada igal ajal projekti vältel ning see peab lõppema projekti abikõlblikkusperioodil.

Taotlejatel tuleks meeles pidada, et kui nende taotlus kiidetakse heaks, tuleb neil esitada täitevasutusele liikuvuses osalema valitud üliõpilaste ja töötajate nimekiri ning varunimekiri, milles on märgitud osaleja nimi, sugu, sihtrühm, kodakondsus, saatev ja vastuvõttev institutsioon, õppevaldkond, liikuvuse tüüp (vt

punkt „Individaalne liikuvus”) ja kestus. Lisaks tuleb esitada teave kõigi esitatud taotluste arvu kohta liikuvuse tüüpide, päritoluriikide ja sugude kaupa. Nimekiri liikuvuse tüübi kohta tuleb esitada hiljemalt 15 päeva enne esimest vastavat tüüpi liikuvuse algust ning terviklik nimekiri kõigi liikuvuse tüüpide kohta esimese jao puhul hiljemalt n+1. aasta 1. septembriks, teise jao puhul hiljemalt n+2. aasta 1. septembriks ja kolmanda jao puhul hiljemalt n+3. aasta 1. septembriks.

Projekt koosneb kahest põhiosast:

- liikuvuse korraldamine;
- üliõpilaste ja töötajate liikuvus.

Liikuvuse korraldamise eesmärk on kvaliteeditagamise meetmete abil luua üliõpilastele ja töötajatele optimaalsed tingimused õppe-/praktika- või õpetamis-/uurimis-/koolitusperioodide läbimiseks teiste osalevate riikide partnerülikoolides.

Liikuvuse korraldamiseks tuleb partnerluse raames:

- partneritel koostada vastastikuse mõistmise memorandum eesmärgiga kindlustada partnerluse usaldusväärne juhtimine ning käsitleda kõiki liikuvuse korraldamisega seotud aspekte. Vastastikuse mõistmise memorandumis tuleks sätestada:
 - partnerite roll ja ülesanded korraldustegevuses (nähtavusega seotud tegevused, teabeedastus, ettevalmistavad akadeemilised tegevused jms);
 - kandidaatide valimise menetlus ja kriteeriumid;
 - konkreetse akadeemilise töökorralduse kindlaksmääramine (sh üliõpilaste puhul kokkulepitud eksamikriteeriumid, välismaal läbitud õppeperioodide akadeemiline tunnustamine ning töötajate puhul õpetatavate kursuste lisamine vastuvõtva ülikooli tavaprogrammi; üliõpilaste ja kursuste hindamise, koolitusprogrammide korraldus jms);
 - selge finantskorraldus partnerite vahel seoses korraldamiskulude ja stipendiumide haldamisega.
- töötada välja selge strateegia partnerluse edendamiseks ja nähtavaks tegemiseks, sh eelkõige partnerluse veebisait, millel viidatakse selgelt Erasmus Munduse alameetmele 2 ning antakse kogu vajalik teave partnerluse akadeemiliste, finants- ja haldusaspektide kohta. Strateegia peab sisaldama tugevat võrgustikutöö komponenti, millega jõuda võimalikult paljude kolmandate riikide ülikoolideni;
- kehtestada üliõpilaste, teadlaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valikumenetlus, millega tagatakse valikuprotsessi läbipaistvus ja taotluste võrdne kohtlemine;
- kehtestada liikuvuses osalevate üliõpilaste, akadeemiliste ja haldustöötajate valimise menetlus ja kriteeriumid. Partnerid peavad tagama, et kutse liikuvusstipendiumide kandidaatide taotluste esitamiseks kehtiks vähemalt 45 päeva alates väljastamisest. Tuleks kehtestada selline taotluste esitamise menetlus ja tähtaeg, et kandidaadid saaksid kogu vajaliku teabe piisavalt vara ning neil jääks oma taotluste ettevalmistamiseks ja esitamiseks piisavalt aega;
- pakkuda sobivat keelelist tuge;
- pakkuda üliõpilastele vajalikke teenuseid (nt rahvusvaheline talitus, majutus, nõustamine, abi viisade ja elamislubade saamisel jms), sealhulgas vajaduse korral teenused toetusesaajate pereliikmetele ja erivajadustega toetusesaajatele;
- luua selline kindlustuskava, mis tagab, et üliõpilased on meetme 2 alameetmes 2 osalemise ajal nõuetekohaselt kindlustatud õnnetuste, vigastuste, haiguste jms vastu;

- sõlmida üliõpilastega lepingud, mis käsitlevad individuaalset töökava ning eksamite või teiste hindamisvormide läbimiseks nõutavat töökoormust (nt õpilepingud);
- hõlbustada õppe-, koolitus-, uurimis- ja õpetamisperioodide akadeemilist tunnustamist (ECTSi või teiste ühilduvate süsteemide abil) eesmärgiga soodustada ühise kõrgharidusruumi loomist ja/või rakendamist. Seoses sellega kehtib kõigi partnerite puhul miinimumnõue arvestada välismaal läbitud õppeperioodi õppeprogrammi lahutamatu osana. Saatev kõrgharidusasutus tagab vastuvõtva(te)s kõrgharidusasutus(t)es läbitud õppeperioodi (sh eksamite või teiste hindamisvormide) täieliku akadeemilise tunnustamise. Välismaal õppimise perioodi lõpus annab vastuvõttev kõrgharidusasutus üliõpilasele ning saatvale ülikoolile õpingutulemuste väljavõtte, millega kinnitatakse, et õppeprogramm on läbitud. Soovitav on anda ka diplomilisa;
- sõlmida õppejõududega kokkulepped külalisõppejõu antavate loengutundide kohta, mis peavad moodustama osa kursustest, mida hinnatakse vastuvõtva institutsiooni pakutava kraadi-/diplomiõppe osana;
- näha ette saadetavate üliõpilaste kontrollimise kord;
- kehtestada sisehindamise ja kvaliteedihindamise mehhanismid;
- töötada välja jätkusuutlik strateegia, millega selgitatakse, kuidas liikuvuse raames toimunud vahetused tugevdavad olemasolevaid sidemeid kolmandate riikidega, vastastikust mõistmist, innovatsiooni ja hariduse kvaliteeti asjaomastes kolmandates riikides.

Individuaalne liikuvus

Meetme 2 alameetme 2 sihtrühm hõlmab asjaomaste kolmandate riikide kodanikke, kes on registreeritud ühe partnerluses osaleva kolmanda riigi kõrgharidusasutuse juures, ja Euroopa riikide kodanikke, kes on registreeritud ühe partnerluses osaleva Euroopa kõrgharidusasutuse juures.

Täpsem teave iga riikide rühma abikõlblike liikuvusvoogude tüübi, osakaalu ja arvu kohta esitatakse konkursikutse iga-aastaste suuniste vastavas jaotises. Iga taotlus peab hõlmama vähemalt vastava riikide rühma puhul nõutavate individuaalsete liikumiste miinimumarvu ning arvestama iga liikuvustüübi minimaalset ja maksimaalset osakaalu, nagu nõutakse konkursikutse iga-aastastes suunistes.

Üliõpilaste liikuvus võib hõlmata praktikaperioodi (maksimaalselt 3 kuud) vastuvõtva kõrgharidusasutuse partnerite või assotsieerunud liikmetega samas riigis, tingimusel et sellele eelneb vähemalt kuue kuu pikkune välismaal õppimise periood ning seda tunnustatakse üliõpilase õppeprogrammi lahutamatu osana. Praktika tuleb kokku leppida kõigi asjaomaste partneritega ning tagada tuleb pidev kontroll üliõpilaste üle.

Euroopa kõrgharidusasutustel soovitatakse enne üliõpilaste või akadeemiliste töötajate saatmise otsust välja selgitada kõigi kolmandate riikide/territooriumide eritingimused ning järgida oma välisministeeriumi nõuandeid.

Töötajate liikuvus peaks tugevdama kolmandate riikide kõrgharidusasutuste rahvusvahelise koostöö võimekust.

Liikuvuse eesmärk peaks olema koondada ja tihendada sidemeid osakondade ja teaduskondade vahel ning valmistada ette tulevasi koostööprojekte ülikoolide vahel. Töötajate liikuvuselt oodatakse, et see tõhustab ECTSi või teiste õpingute tunnustamise süsteemide rakendamist partnerinstitutsioonis.

Kestus

Projekti kestus võib varieeruda sõltuvalt asjaomastest riikide rühmast, kuid ei tohi ületada 48 kuud. Täpsem teave esitatakse vastava konkursikutse suunistes.

Partnerid peavad liikuvuse kestuse määramisel lähtuma järgnevas tabelis kehtestatud piirmääradest:

Individuaalse liikuvuse tüüp	Partnerluse üliõpilased ja töötajad	
	Euroopa partnerid	Kolmandate riikide/territooriumide partnerid
Magistrandid	1 akadeemiline semester kuni 1 õppeaasta (maksimaalselt 10 kuud)	1 akadeemiline semester kuni 2 õppeaastat (maksimaalselt 24 kuud)
Doktorandid	6–36 kuud	
Järeldoktorid	6–10 kuud	
Töötajad	1–3 kuud	

6.2.3 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Partnerlusprojektide valik toimub täitevasutuse korraldataval konkursil, mille käigus hinnatakse taotluste kvaliteeti akadeemilisi ja korralduslikke aspekte silmas pidades. Kõiki taotlusi hindavad sõltumatud välisekspertid viie järgnevalt esitatud kriteeriumi alusel. Taotlus võib saada maksimaalselt 100% toetust. Taotlusi, mis ei saavuta minimaalset 50% kvaliteedikünnist, põhimõtteliselt ei rahastata.

Kriteeriumid	Osakaal
1. Asjakohasus	25%
2. Panus tipptaseme saavutamisse	25%
3. Kvaliteet	50%
<i>3.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid</i>	15%
<i>3.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine</i>	20%
<i>3.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järelmeetmed</i>	15%
Kokku	100%

1. Asjakohasus (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi raames peavad taotlejad kirjeldama, kuidas nende taotlus seostub meetme 2 alameetme 2 eesmärkidega (punkt 6.2) ning kuidas eeldatavad tulemused aitavad täita vastava konkursikutse suunistes määratletud nõudeid.

2. Panus tipptaseme saavutamisse (25% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul osutavad taotlejad, milline on nende taotluse potentsiaal aidata akadeemilisest ja institutsioonilisest seisukohast kaasa tipptaseme saavutamisele ja innovatsioonile teadmiste ja oskusteabe siirde abil.

3. Kvaliteet (50% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul peab taotleja selgitama, milliseid meetmeid võetakse liikuvuse kõrgetasemelise korralduse ja rakendamise tagamiseks. Keskendutakse kavandatud partnerlusprojekti suotlikkusele projekti eesmärkide saavutamisel, strateegiatele/menetlustele ja tegevustele liikuvuse korraldamiseks ja rakendamiseks, osalevatele üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele ning sellele, kuidas partnerluse raames kavandatakse tagada kõnealuste üliõpilaste tõhus osalus liikuvuses.

3.1 Partnerluse koosseis ja koostöömehhanismid (15% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul tuleb taotlejal kirjeldada koostöömehhanisme, partnerite osalust projektis ning nende suutlikkust ja oskusi, selleks et saavutada projekti eesmäärke.

3.2 Liikuvuse korraldamine ja rakendamine (20% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul peavad taotlejad keskenduma viisile, kuidas partnerlusega tagatakse liikuvuse tõhus ja tulemuslik rakendamine. Taotlejad peavad esitama konkreetsed meetmed piisava arvu üliõpilaste ja töötajate kaasamiseks, meetodid ja kriteeriumid, millega tagada erapooletu ja läbipaistev valikumenetlus, kokkulepitud mehhanismid õpingute tunnustamiseks, hindamisstrateegia, meetmed ja strateegiad jätkusuutlikkuse tagamiseks jms.

3.3 Üliõpilastele/töötajatele pakutavad võimalused ja järelmeetmed (15% lõplikust hindest)

Selle kriteeriumi puhul pööratakse tähelepanu üliõpilastele pakutavatele teenustele ja võimalustele, aga ka viisile, kuidas partnerid kavatsesid tagada tudengite kaasamise partnerlustegevusse.

Pärast hindamist koostatakse iga geograafilise rühma kohta parimate taotluste loend. Eelarvevõimaluste piires määratakse kindlaks valitud projektide nimekiri riikide rühma kohta ning vajadusel varunimekiri.

6.3 RAHASTAMISTINGIMUSED

Antavat toetust võib kasutada punktides 6.1.2b ja 6.2.2b kirjeldatud abikõlblike tegevuste rakendamisega seotud kulude katmiseks.

Liikuvuse korraldamine

Toetuse osa, mis antakse kõrgharidusasutuste liikuvuse korraldamisega seotud kulude katteks, arvestatakse ühekordse maksena. Ühekordse makse suurus on **10 000 eurot** partnerlusprojektis osaleva institutsiooni kohta kogu projekti kestuse jooksul.

Individaalstipendiumid

ELi toetus üliõpilaste ja töötajate individuaalseks liikuvuseks on ette nähtud liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate sõidu-, elamis- ja kindlustuskulude ning osavõtutasu tasumiseks.

Nende kulude katmiseks eraldatava toetuse summa arvutatakse ühikuhindade põhjal, mis on esitatud järgmistes tabelites.

Ühise koordineerimise kulud

Teatud osa määratud toetusest kasutatakse ühise koordineerimisega seoses kantud kulude katmiseks – see ühekordne summa on 10 0000 eurot ning see on ette nähtud projekti kogu kestuse jaoks.

Sõidukulud

Osalevad kõrgharidusasutused peavad katma liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate sõidukulud.

Liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate sõidukulude katmiseks nähakse ette ühikuhind. Edasi-tagasi piletite ja otsesuunalise (linnulennul) vahemaa puhul kohaldatakse järgmisi ühikuhindu⁶⁶:

- sihtrühm 1 (meetme 2 alameede 1 ja meetme 2 alameede 2) – saatva kõrgharidusasutuse ja vastuvõtva kõrgharidusasutuse asukoha vahel;

⁶⁶ Vt täpsemalt: www.mapcrow.info

- sihtrühm 2 (meetme 2 alameede 1) – üliõpilase/töötaja päritolukoha ja vastuvõtva kõrgharidusasutuse asukoha vahel;
- sihtrühm 3 (meetme 2 alameede 1) – üliõpilase elukoha ja vastuvõtva kõrgharidusasutuse asukoha vahel.

Vahemaa (km)	Kindlaksmääratud summa (eurodes)
< 500	250
500 – 1 000	500
>1 000 – 1 500	750
>1 500 – 2 500	1 000
>2 500 – 5 000	1 500
>5 000 – 10 000	2 000
>10 000	2 500

Elamiskulud

Osalevad kõrgharidusasutused peavad maksma külalisüliõpilasele/-töötajale kogu järgnevalt esitatud koondtabelis kindlaksmääratud päevaraha. Osa sellest tuleks maksta saabumisel sisseseadmiskulude katteks ning ülejäänud osa tuleb maksta regulaarselt.

Osalemistasud

Osalevad kõrgharidusasutused peavad katma kõigi üliõpilaste/töötajate osalemistasud, mis tekivad sõltumata liikuvuse kestusest. Osalemistasud võivad hõlmata õppemakse ja/või registreerimistasusid, lisatasusid täiendavate raamatukogu, üliõpilasühenduste, laboritarvete kulude ees, elamisloa, keelekursuste tasu jms, mida nõutakse ühtviisi kohalike ja välisüliõpilastelt. Osalev kõrgharidusasutus peaks kuni 10 kuud kestva liikuvuse suhtes kohaldama maksuvabastuspoliitikat. Üliõpilased jätkavad õppemaksu/registreerimistasu maksmist saatvas kõrgharidusasutuses, kuid vastuvõttev kõrgharidusasutus peab kohaldama maksuvabastuspoliitikat. Kui vastuvõttev kõrgharidusasutus nõuab registreerimistasu/õppemaksu maksmist, ei tohi päritolukõrgkool topeltmaksustamise vältimiseks üliõpilastelt samu tasusid nõuda. Tasu ei tohi nõuda teadusuuringute eesmärgil toimuva järel doktorite liikuvuse puhul. Järel doktorite õpingutega seotud tasusid põhjendatakse üksikasjalikult taotluses.

Saabuvate üliõpilaste osalemistasude katmiseks kohaldatakse ühikuhinda 3 000 eurot üliõpilase kohta ning 5 000 eurot järel doktorite õpingute korral. Ühikuhinda kohaldatakse üksnes vähemalt 10 kuud kestva liikuvusperioodi korral.

Osalevad kõrgharidusasutused ei tohi mingil tingimusel nõuda külalisüliõpilastelt osalemistasu, mis ületab eelmises lõigus nimetatud summasid, või pidada selliseid kulusid kinni elamiskuludeks ette nähtud toetusest.

Kindlustuskulud

Kõrgharidusasutused peavad tagama individuaalses liikuvuses osalevate saabuvate üliõpilaste ja töötajate täieliku kindlustuskaitse⁶⁷ (tervise-, reisi-, õnnetusjuhtumikindlustus).

Kindlustuskulude katmiseks kohaldatakse ühikuhinda 75 eurot kuus üliõpilase/töötaja kohta.

⁶⁷ Vt kindlustuskatte miinimumnõuete kohta Erasmus Munduse veebilehelt.

Viisakulud

Osalevad kõrgharidusasutused peavad katma liikuvuses osalevate üliõpilaste ja töötajate viisakulud.

Et kiirendada ja hõlbustada üliõpilaste ja töötajate viisa saamise menetlust, soovitatakse valitud partnerlustel kohe, kui nad saavad ametliku kinnituse valituks osutumise kohta, võtta ühendust ja luua sidemed Euroopa Liidu delegatsioonidega kolmandates riikides ning Euroopa Liidu konsulaatide ja saatkondadega asjaomastes riikides.

Osalevad kõrgharidusasutused ei või ühelgi tingimusel nõuda viisakulude katmist külalisüliõpilaselt või katta neid elamiskuludeks ettenähtud summast.

Partnerid peavad olema teadlikud osalevates riikides stipendiumide suhtes kehtivatest maksustamisnõuetest ning teavitama neist stipendiumi saajaid. Täpsema teabe saamiseks peaksid partnerid konsulteerima asjaomase riikliku struktuuriga (vt 8. peatükis esitatud loetelu).

Täpsem teave stipendiumide haldamise kohta on EACEA veebilehel avaldatud Erasmus Munduse „Rahastamise ja haldamise käsiraamatus”.

Liikuvuse tüüp	Igakuine päevaraha	Kestus	Osalemistasud	Kindlustus	Maksimumsumma (v.a sõidukulud)
BAKALAUREUSEÕPPE ÜLIÕPILASED	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1)				
	1 000 eurot kuus	1 semester – 10 kuud ⁶⁸	3 000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral	75 eurot kuus	13 750 eurot
	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (ihtrühm 3)				
	1 000 eurot kuus	1 semester – 36 kuud	3000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral	75 eurot kuus	47 700 eurot
MAGISTRANDID	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2				
	1 000 eurot kuus	1 semester – 10 kuud Euroopa riikide kodanike puhul	3 000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral	75 eurot kuus	13 750 eurot
		1 semester – 24 kuud kolmandate riikide kodanike puhul	3 000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral		31 800 eurot
	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühmad 2 ja 3)				
	1 000 eurot kuus	6–24 kuud	3 000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral	75 eurot kuus	31 800 eurot
DOKTORANDID	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (kõik sihtrühmad) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2				
	1 500 eurot kuus	6–36 kuud	3 000 eurot vähemalt 10 kuud kestvate liikvuserioodide korral	75 eurot kuus	65 700 eurot

⁶⁸ Bakalaureuse- ja magistriõppe üliõpilaste puhul on põhjendatud juhtudel lubatud liikuvuse lühem kestus tingimusel, et täitevasutus on eelnevalt andnud selleks loa.

JÄRELDOKTORID	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (kõik sihtrühmad) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2				
	1 800 eurot kuus	6–10 kuud	Uurimistegevuste puhul ei ole ühikuhinda 5 000 eurot õppeaastas järeldoktori erialaõpingute puhul (kirjeldada taotluses)	75 eurot kuus	23 750 eurot
TÖÖTAJAD	MEETME 2 ALAMEEDE 1 (sihtrühm 1 ja 2) ja MEETME 2 ALAMEEDE 2				
	2 500 eurot kuus	1–3 kuud	–	75 eurot kuus	7 725 eurot

6.4 LEPINGUTINGIMUSED

Toetusleping

Kui meetme 2 taotlus osutub valituks, koostab täitevasutus eurodes väljendatud summadega ning rahastamistingimusi ja rahastamise taset kirjeldava toetuslepingu. Toetusleping hõlmab nii liikuvuse korraldamiseks ettenähtud rahastust kui ka individuaalstipendiume üliõpilastele ja töötajatele. Täitevasutus ja toetusesaaja allkirjastavad toetuslepingu, mille kestus on kuni 48 kuud.

Toetuslepingu muutmist tuleb kirjalikult taotleda ning täitevasutus peab selle heaks kiitma. Muudatuste tüübid ja nende rakendamise tingimused on täpsustatud toetuslepingule lisatud haldus- ja finantseeskirjades.

Toetuse maksmine

Toetusesaaja saab eelmakseid mitmes osas, tavaliselt järgmise ajakava kohaselt.

Aasta n	Aasta n+1	Aasta n+2
Esimene eelmakse	Teine eelmakse	Kolmas eelmakse
50% toetusest	30% toetusest	20% toetusest

Esimene eelmakse tehakse 45 päeva jooksul pärast seda, kui täitevasutus on toetuslepingu allkirjastanud.

Järgmised eelmaksed võib teha pärast seda, kui toetusesaaja on esitanud ja täitevasutus on heaks kiitnud vahearuaande, liikuvusnimekirja ja maksetaotluse, mis kinnitab, et partnerlus on vähemalt 70% täitevasutuse poolt tehtud eelmaksest ära kasutanud.

Täitevasutus arvutab lõpliku toetuse summa pärast projekti lõpetamist esitatava lõpparuande ja liikuvusnimekirja põhjal. Arvestuse aluseks on finantstingimustes määratletud kindlasummalised toetused ja ühikukulud (vt punkt 6.3).

Vastastikuse mõistmise memorandum

Kõigi partnerluses osalevate institutsioonide juriidilised esindajad ja/või nende määratud esindajad peavad allkirjastama vastastikuse mõistmise memorandumi, et tagada partnerluses osalevate kõrgharidusasutuste piisav pühendumine. See kokkulepe peab käsitlema võimalikult täpselt kõiki akadeemilisi, haldus- ja finantsaspekte, mis on seotud tegevuste rakendamise, juhtimise, valikumenetluse, järelevalve ja hindamisega, sh individuaalstipendiumide haldamine.

Üliõpilase leping

Partnerluse ülesanne on tagada kõigi üliõpilaste aktiivne osalus partnerluses. Meetme 2 osalemise eeskirjade piisava läbipaistvuse tagamiseks peavad partnerid selgelt määratlema üliõpilase kohustused ja õigused

üliõpilase lepingus, mille pooled programmi alguses sõlmivad. Lepingus tuleks võimalikult täpselt kindlaks määrata mõlema poole õigused ja kohustused ning see peaks hõlmama järgmisi küsimusi:

- üliõpilaselt nõutav osalemistasu, mida see hõlmab ja (vajaduse korral) mida mitte;
- peamised sündmused õpingukalendris, sh eksamisesseioonid;
- üliõpilase kohustused seoses kursustel/tegevustes osalemise ja akadeemiliste tulemustega ning nende kohustuste täitmata jätmise tagajärjed;

Õpileping

Partnerite ülesanne on tagada õpingute, eriti välismaal läbitud õpingute tunnustamine. Õpileping ja õpingutulemuste väljavõte on põhidokumendid, mis tagavad, et kodumaine institutsioon tunnustab välismaal läbitud õpinguid, viidates sellele vajadusel diplomilisas. Õpileping kirjutatakse alla asjaomase saatva ja vastuvõtva kõrgharidusasutuse ning üliõpilase poolt enne liikuvuse algust. Kõik muudatused tehakse kõigi kolme osapoole osavõtul.

Toetuslepingu näidis ja lisad on avaldatud Erasmus Munduse veebilehel:

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/beneficiaries/beneficiaries_action_2_en.php

6.5 VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Väljavalitud taotlustele tehakse finantsanalüüs, mille käigus kavandatud meetmete eest vastutavatelt isikutelt võidakse nõuda lisateavet.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et järgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse muuta iga-aastase konkursikutse kontekstis.

- 1) ***n–1. aasta detsember:*** iga-aastase konkursikutse avaldamine (sh teave vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valimisaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave).
- 2) ***n. aasta aprill:*** taotluste esitamise tähtaeg.
- 3) ***n. aasta mai–juuni:*** taotluste hindamine ja valimine.
- 4) ***n. aasta juuli:*** toetuste määramise otsus ja valikutulemuste avaldamine
- 5) ***n. aasta juuli–september:*** toetuslepingu allkirjastamine partneritega.
- 6) ***n. aasta september kuni n+1. aasta 31. detsember:*** üliõpilaste liikuvuse esimese jao algus.
- 7) ***n. aasta september kuni n+2. aasta 31. detsember:*** üliõpilaste liikuvuse teise jao algus.
- 8) ***n. aasta september kuni n+3. aasta 31. detsember:*** kolmanda jao üliõpilaste liikuvuse kolmanda jao algus.
- 9) ***n. aasta september kuni projekti lõpp:*** akadeemiliste ja haldustöötajate liikuvuse võimalik algus.
- 10) ***n+1. aasta september, n+2. aasta september, n+3. aasta september:*** kõigi liikuvuse tüüpide ja jagude kohta täielike liikuvusnimekirjade täitevasutusele saatmise viimane kuupäev.

7 MEEDE 3: ERASMUS MUNDUSE EDENDUSPROJEKTID

7.1 SISSEJUHATUS

Meetme 3 raames toetatakse riikidevahelisi algatusi, uuringuid, projekte, üritusi ja muid tegevusi, mille eesmärk on parandada Euroopa kõrghariduse atraktiivsust, ligipääsetavust, profiili, mainet ja nähtavust kogu maailmas. Meetme 3 projektid peaksid kaasa aitama:⁶⁹

- o Euroopa kõrgharidussektori ning asjakohaste koostööprogrammide ja rahastamiskavade *edendamisele* ja neist teadlikkuse tõstmisele;
- o programmi tulemuste ja hea tava näidete *levitamisele*;
- o nende tulemuste *kasutamisele* ja süvalaiendamisele institutsioonide ja üksikisiku tasandil.

Programmi esimesel etapil toetati selle meetme (endine meede 4) raames tegevusi, mis pakuvad praegu elluviidava Euroopa kõrgharidusruumi reformi seisukohalt erilist huvi. Iga-aastaste projektikonkursside käigus on välja valitud üle 50 väikese ja keskmise suurusega projekti, mis hõlmasid selliseid valdkondi nagu kvaliteedi tagamine, ainepunktide ja kvalifikatsioonide tunnustamine, akadeemiliste erialade või geograafiliste piirkondade edendamine, rahvusvahelise liikuvuse toetamine jms. Rahastatud on ka Erasmus temaatiliste võrgustike laiendamist kolmandate riikide asutustele. Teave kõigi endise meetme 4 ja praeguse meetme 3 alusel toetust saanud projektide kohta on aadressil

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/results_compendia/selected_projects_promote_ehe_en.php.

Lisaks toetati pakkumismenetluste korras teisi projekte, et rahuldada konkreetseid vajadusi, mis olid seotud üldise eesmärgiga muuta Euroopa kõrgharidusruum atraktiivsemaks, nähtavamaks ja läbipaistvamaks üle kogu maailma, näiteks:

- o *Arusaamad Euroopa kõrgharidusest kolmandates riikides*
(<http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/acareport.pdf>)
- o *Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogu (EMA)*
(<http://www.em-a.eu>)
- o *Erasmus Munduse ülemaailmse edendamise projekt / „Study in Europe” („Õpingud Euroopas”)*
 - Interneti-portaal (vt <http://ec.europa.eu/education/study-in-europe>),
 - Euroopa kõrgharidusasutuste teavitamise vahend
(http://ec.europa.eu/education/programmes/mundus/doc/toolkit_en.pdf),

Meetme 3 projektid on programmi teisel etapil jaotatud viide kategooriasse.

	<i>Projekti kategooria</i>	<i>Rakendusmeetod</i>
1	Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamise projektid; Erasmus temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamine	Projektikonkursid ⁷⁰
2	Olemasolevate Erasmus Munduse projektide rühmitamine	Pakkumismenetlus
3	Erasmus Munduse riiklike struktuuride teavitus- ja edendustegevus	Ainult riikliku struktuuri koostöövõrgule suunatud piiratud projektikonkursid
4	Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogule (EMA) suunatud teenused	Pakkumismenetlus, mille alusel sõlmitakse raamleping
5	Muud projektid nagu uuringud jm edendustegevus	Pakkumismenetlus

⁶⁹ Kaldkirjas sõnade määratlused: vt 2. ptk.

⁷⁰ Projektikonkursside toimumisaeg sõltub komisjoni iga-aastases tööprogrammis kindlaksmääratud prioriteetidest ja tegevustest.

Programmijuhendi järgmisi punkte kohaldatakse ÜKSNES nende projektide suhtes, mis kuuluvad esimesse kategooriasse.

7.2 ABIKÕLBLIKKUSE KRITERIUMID

Järgida tuleb taotluse esitamise tähtaega ja kõiki muid ametlikke toetuse saamise kriteeriume, mis on täpsustatud taotlusvormil.

7.2.1 ABIKÕBLIKUD OSALEJAD

Potentsiaalsed toetusesaajad / osalevad organisatsioonid:

- Taotleja / koordineeriv asutus peab olema Euroopa riigist⁷¹.
- Kõrgharidusasutuste koostöövõrku käsitatakse ühe osaleva organisatsioonina.
- Abikõblilikud osalevad organisatsioonid on:
 - kõigi maailma riikide kõrgharidusasutused;
 - Erasmus Munduse konsortsiumid;
 - kõigi maailma riikide avalik-õiguslikud või eraõiguslikud asutused, mis tegutsevad kõrghariduse valdkonnas;
 - Erasmuse temaatilised võrgustikud, mis on välja valitud elukestva õppe programmi Erasmuse allprogrammi raames (neid käsitatakse ühe osaleva organisatsioonina).

Riiklikud organisatsioonid, kes tegutsevad Erasmus Munduse riiklike struktuuridena, ei ole abikõblilikud osalema meetme 3 atraktiivsuse suurendamise projektides.

Partnerluse miinimumkoosseis

Miinimumpartnerlus koosneb:

- atraktiivsuse suurendamise ja edendusprojektide puhul vähemalt kolmest abikõblilikust taotlejariigist⁷² ja vähemalt ühest kolmandast riigist pärit abikõblilikest osalevatest organisatsioonidest;
- Erasmuse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamise puhul võrgustikust ja 15 abikõblilikust osalevast organisatsioonist, kes esindavad vähemalt kümnet kolmandat riiki.

7.2.2 ABIKÕBLIKUD TEGEVUSED

Meetme 3 tegevusi võidakse ellu viia mis tahes maailma paigas.

Üldiselt peavad meetme 3 projektid:

- olema selge Euroopa mõõtme ja laia geograafilise katvusega;
- olema selge rahvusvahelise (/kolmandate riikide) mõõtmega;
- soodustama kultuuridevahelist dialoogi ja vastastikust mõistmist;

⁷¹ Vt Euroopa riigi määratlust kasutatud mõistete sõnastikust (2. peatükk).

⁷² Taotlejail tuleb arvestada, et juhul kui minimaalne projektis osalev partnerlus hõlmab Euroopa Liidu välise riigi asutust ja kui see riik ei ole taotluse esitamise tähtajaks programmiga ametlikult ühinenud, ei ole taotlus abikõblilik. Kuni tema osalust kehtestava lepingu jõustumiseni on seepärast soovitatav kaasata nende riikide asutused projekti miinimumpartnerlust täiendavate partneritena.

- vältima kattumist teiste ELi kõrgharidusprogrammidega; peamiselt teiste ELi programmide (nt elukestva õppe programm, Tempuse programm, programm „Aktiivsed noored”, programm „Kodanike Euroopa” jms) ulatusse kuuluvaid projekte ei rahastata;
- olema selgete eesmärkidega, mis vastavad tõendatud vajadustele, selgelt kindlaksmääratud väljundite ja oodatavate tulemustega ning sisaldama projekti ja selle tulemuste rahastamisperioodijärgse jätkusuutlikkuse tagamise kava;
- kestma 12–36 kuud ja algama taotlemisaastal. Nende maksimumkestust saab kuni 12 kuu võrra pikendada üksnes mõjuvatel põhjustel, mis olid taotlejale taotlemise ajal teadmata, ja täitevasutuse eelneval ametlikul heakskiidul;

Projektid, mis ei ole abikõlblikud, on järgmised:

- projektid, mis tegelevad üksikutest Erasmus Munduse ühistest õppekavadest teavitamise kampaaniatega;
- projektid, mille eesmärk on uute Erasmus Munduse ühiste õppekavade väljatöötamine;
- projektid, mille eesmärk on edendada ühtainust ülikooli / Erasmus Munduse riikliku struktuuri;

Abikõlblike tegevuste ja projektide näited:

- projektid, mis on seotud riikide või riikide rühmadega, kus on rahvusvahelist üliõpilaste liikuvust;
- projektid, mille eesmärk on luua teabe- ja teabevahetuse vahendeid Euroopa kõrghariduse nähtavuse parandamiseks rahvusvahelisel tasandil;
- ürituste, kampaaniate ja rändnäituste toetamine tulemuste levitamiseks ja kasutamiseks, ühendades projekte ja potentsiaalseid kolmandate riikide kasutajaid, pöörates erilist tähelepanu Euroopa kõrghariduse edendamisele;
- Euroopa kõrghariduse ligipääsetavuse parandamise, kolmandate riikide üliõpilaste Euroopas õppimise soodustamise või ülemeremaade üliõpilastega seotud teenuste parandamise projektid.
- teabevahendite ja innovatiivsete instrumentide arendamine järgmistes valdkondades:
 - Euroopa kõrgharidusasutustesse ja Euroopa riikidesse pääsemise kohta: õppeviisadega seotud küsimused, kõrgharidusasutuste vastuvõtutasemed, kraadide ja kvalifikatsioonide tunnustamine;
 - üliõpilastele ja doktorantidele osutatavate teenuste (akadeemiline nõustamine ja juhendamine, Euroopa-sisese liikuvuse soodustamine jms) ning logistika (majutus, kindlustus, viisad ja elamisload) kvaliteedi parandamiseks;
 - erineva kultuuri- ja usulise taustaga üliõpilaste integreerimise meetodid: materjalide koostamine kultuuriliseks ettevalmistuseks, nõuandeteenused, keeleõppematerjalid.
- Teavitus-, edendus- ja/või levitusüritused (seminarid, õpikojad, konverentsid jms) järgmistel teemadel:
 - võimalused, mida programm pakub Euroopa ja kolmandate riikide üliõpilastele ja doktorantidele;
 - Euroopa kvalifikatsioonide tunnustamine väljaspool Euroopat;
 - kolmandates riikides omandatud kvalifikatsioonide tunnustamine Euroopas;
 - *Euroopa kvalifikatsiooniraamistiku*, ECTS-süsteemi, diplomilisa jms kasutamine;
 - Erasmus Munduse programm ja selle tulemused;
 - kõrghariduse ja teaduse ning kõrghariduse ja ettevõtluse/ettevõtete vaheliste sidemete loomise ja potentsiaalsete sünergie kasutamise strateegiad.

Erasmus Munduse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamise kontekstis rakendatavad abikõlblikud meetmed⁷³:

- olema seotud võrgustiku kolmandate riikide mõõtmega, kolmandate riikide partnerite kohalike vajadustega ja põhinema osalevate asutuste omavahelisel kogemuste vahetamisel;
- olema suunatud kas akadeemilise eriala, erialade rühma või mitut eriala hõlmava valdkonna rahvusvahelise mõõtme arendamisele/edendamisele või kõrghariduse korralduse, juhtimise, haldamise või rahastamise konkreetsete aspektide parandamisele ja ajakohastamisele;

toimuma enne nendega seotud Erasmuse temaatilise võrgustiku toetuse lepingu kehtivuse lõppkuupäeva.

Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogu

Taotlejaid kutsutakse asjakohastel juhtudel üles kaasama Erasmus Munduse üliõpilas- ja vilistlaskogu.

Aastaprioriteetid

Projektide valiku aastaprioriteetidega saavad taotlejad tutvuda konkursikutses.

7.3 VALIKUKRITEERIUMID

TEHNILINE SUUTLIKKUS

Lisaks punktis 3.3 nõutud elementidele peavad organisatsioonid oma tehnilise suutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama koos taotlusega:

- loetelu projektidest, mida taotleja ja teised osalevad organisatsioonid on asjakohases valdkonnas juba ellu viinud;
- kõrghariduse valdkonnas tegutsevad organisatsioonid, kes ei ole kõrgharidusasutused, oma peamiste kõrgharidusega seotud tegevuste kirjelduse.

FINANTSSUUTLIKKUS

Lisaks punktis 3.3 nõutud elementidele peavad organisatsioonid oma finantssuutlikkuse hindamise võimaldamiseks esitama koos taotlusega:

- taotleja / koordineeriva organisatsiooni kasumi- ja kahjumiaruande koos bilansiaruandega viimase lõppenud majandusaasta kohta⁷⁴;
- taotleja / koordineeriva organisatsiooni poolt nõuetekohaselt täidetud finantssuutlikkuse vormi (see vorm on aadressil http://ec.europa.eu/budget/contracts_grants/info_contracts/financial_id/financial_id_en.cfm);
- kui toetustaotlus ületab 300 000 eurot, siis tunnustatud audiitori koostatud välisauditi aruande. Selle aruandega kinnitatakse viimase saadaoleva aasta raamatupidamisarvestus ja antakse hinnang taotleja finantssuutlikkusele.⁷⁵

Kui täitevasutus leiab esitatud dokumentide põhjal, et finantssuutlikkus ei ole tõendatud või ei ole rahuldav, võib ta taotluse tagasi lükata, paluda lisateavet, nõuda tagatist (vt allpool punkti 7.6) ja/või pakkuda eelfinantseerimiseta toetuslepingut.

⁷³ Taotlejate tähelepanu juhatakse asjaolule, et võimalused temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamise toetuste andmiseks otsustatakse iga-aastaselt Erasmus Munduse konkursikutses.

⁷⁴ Neid kohustusi ei ole avalik-õiguslikel asutustel, kesk- või kõrgharidusasutustel ning avalik-õiguslikel rahvusvahelistel organisatsioonidel.

⁷⁵ Seda kohustust ei ole solidaarse vastutusega toetusesaajatel mitme toetusesaajaga lepingute puhul.

7.4 TOETUSE MÄÄRAMISE KRITEERIUMID

Meetme 2 taotlused valitakse välja täitevasutuse korraldatud konkursi põhjal, lähtudes taotluse kvaliteedile sisulisest ja korralduslikust vaatepunktist antud hinnangust. Hindamisel võetakse aluseks **järgmised viis toetuse määramise kriteeriumi:**

Kriteerium	Kaal
<i>Projekti asjakohasus seoses Erasmus Munduse programmiga</i>	25%
<i>Projekti eeldatav mõju, et aidata terves maailmas tugevdada Euroopa kõrghariduse atraktiivust</i>	25%
<i>Projekti tulemuste ja sellest saadavate kogemuste levitamise korraldamine, kvaliteedi tagamine, jätkusuutlikkuse kavad ning tulemuste pikaajaline kasutamine</i>	15%
<i>Konsortsiumi koosseis ja koostöömehhanismid</i>	15%
<i>Töökava ja eelarve</i>	20%

Projekti asjakohasus seoses Erasmus Munduse programmiga (25% lõplikust hindest):

- projekti põhjendus ja taust, sh vajaduste analüüs Euroopa ja Euroopa-välisest vaatenurgast;
- projekti üldised ja konkreetsed eesmärgid;
- projekti Euroopa ja rahvusvaheline mõõde ning selle euroopalik lisaväärtus olemasolevate projektidega võrreldes.

Projekti eeldatav mõju, et aidata terves maailmas tugevdada Euroopa kõrghariduse atraktiivust (25% lõplikust hindest):

- projektis kavandatud konkreetsed tegevused Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamiseks;
- prognoositud tulemuste/projektide sobivus ja kvaliteet;
- põhitegevuse ja tulemuste potentsiaalne ja eeldatav mõju Euroopa kõrghariduse atraktiivsuse suurendamisele ja sihtrühmadele (kes on kas projekti otseselt kaasatud või saavad projektist kaudset kasu);

Projekti tulemuste ja sellest saadavate kogemuste levitamise korraldamine, kvaliteedi tagamine, jätkusuutlikkuse kavad ning tulemuste pikaajaline kasutamine (15% lõplikust hindest):

- projekti tulemuste ja kogemuste nähtavuse ja ülemaailmse edendamise tagamiseks kavandatavad meetmed (nt veebileht, üritused);
- tulemuste pikaajaliseks kasutamiseks (nii osalevate organisatsioonide kui ka muude asjakohaste organisatsioonide/asutuste poolt kohalikul, piirkondlikul, riiklikul või rahvusvahelisel tasandil) ette nähtud jätkusuutlikkuse kava kvaliteet;
- kvaliteeditagamise mehhanismid.

Konsortsiumi koosseis ja koostöömehhanismid (15% lõplikust hindest):

- konsortsiumi koosseisu mitmekesisus (organisatsiooni liigi, geograafilise katvuse jms poolest), tõendatud asjatundlikkus ja vastastikune täiendus;
- Euroopa ja kolmanda riigi partnerite ülesanded ja kaasatuse tase;

- osalevate organisatsioonide poolt kindlaksmääratud koostöömehhanismide kvaliteet ja usaldusväärus (vastastikuse mõistmise memorandum / partnerlusleping).

Töökava ja eelarve (20% lõplikust hindest):

- kavandatud tulemuste/toodete saavutamiseks kavandatud tegevuste asjakohasus, teostatavus ja planeerimine;
- prognoositava eelarve ja personali sidusus ja sobivus (kulutõhusus) seoses kavandatud tegevuste ja oodatavate tulemustega.

7.5 FINANTSTINGIMUSED

Üldised põhimõtted

- Euroopa Liidu toetus ei kata üle 75% abikõlblikest kuludest;
- toetuse taotlus peab sisaldama üksikasjalikku eelarveprognoosi, kus kõik summad on väljendatud eurodes; väljaspool euroala asuvast riigist pärit taotlejad peavad kasutama asjakohase konkursikutse avaldamise kuupäeval Euroopa Liidu Teataja C-seerias avaldatud vahetuskursse;
- taotlusele lisatud prognoositava eelarve tulud ja kulud peavad olema tasakaalus ning kõik ELi eelarvest rahastamiseks kõlblikud kulud peavad olema selgelt näidatud; taotleja peab näitama igasuguse muu rahastamise allika ja rahasummade suuruse, mis on sama projekti jaoks saadud või taotletud;
- prognoositava eelarve tulude poolel näidatud omavahendite protsent loetakse tagatuks ja lõpliku raamatupidamisaruande tulude poolele tuleb kanda vähemalt sama protsent.

Kulude abikõlblikkus

Toetusesaajate kantud kulud on *abikõblikud*, kui need on:

- tekkinud toetuslepingus märgitud kulutuste abikõlblikkusperioodil;
- projektiga otseselt seotud ja toetuslepingule lisatud heakskiidetud eelarves ette nähtud;
- toetust saava projekti rakendamiseks vajalikud;
- kindlakstehtavad ja kontrollitavad, eelkõige toetusesaajate raamatupidamisdokumentides kajastatud ning toetusesaajate asukohajärgses riigis kohaldatavate raamatupidamisstandardite ja toetusesaajate tavaliste kuluarvestuspõhimõtete kohaselt kindlaks määratud;
- kooskõlas kohaldatava maksu- ja sotsiaalõigusega;
- otstarbekad, põhjendatud ja usaldusväärse finantsjuhtimise nõuetele vastavad, eelkõige seoses säästlikkuse ja tõhususega;
- kooskõlas toetuslepingus ja selle lisades sätestatud eeskirjadega.

Toetusesaaja organisatsioonisisised raamatupidamis- ja auditeerimismenetlused peavad võimaldama otseselt kontrollida projektiga seotud kulude ja tulude vastavust raamatupidamisaruannetele ja alusdokumentidele.

Eelkõige *on abikõblikud järgmised otsesed kulud*, kui need vastavad eelmises lõigus nimetatud kriteeriumidele:

- projekti elluviiva *personali kulud*, mis koosnevad tegelikest töötasudest ning sotsiaalkindlustusmaksetest ja muudest töötasus sisalduvatest kohustuslikest kuludest, tingimisel et need kulud vastavad põhimõtteliselt toetusesaajate tavalisele töötasupoliitikale. Need kulud peavad olema toetusesaajate tegelikult kantud kulud;

- projektis osaleva personali **sõidu- ja päevaraha** (koosolekuteks, konverentsideks, täitevasutuse korraldatud koordineerijate seminari, teadusuuringute jms jaoks), tingimusel et see on kooskõlas toetusesaajate kulude tavapärase hüvitamise praktikaga ja ei ületa komisjoni poolt igal aastal heakskiidetavat määra;
- uute või kasutatud **seadmete ostmine**, tingimusel et need kulud ei ületa 10% kogukuludest ja et nende väärtus kantakse kuludesse vastavalt toetusesaajate suhtes kohaldatavatele maksu- ja raamatupidamiseeskirjadele, mis on samasuguste esemete puhul üldtunnustatud. Täitevasutus võib arvesse võtta üksnes seadmete amortisatsiooni seda osa, mis vastab nende kasutusele meetme/projekti heaks ning nende tegelikule kasutusele meetme rakendamisel, välja arvatud kui selle kasutamise laad ja/või kontekst õigustavad täitevasutuse teistsugust toimimist;
- **tarbekaupade ja inventariga** seotud kulud, tingimusel et need on tuvastatavad ja projektiga seotud;
- *projekti elluviimiseks sõlmitud allhankelepingutega* kaasnevad kulud, tingimusel et toetuslepingus sätestatud tingimused on täidetud;
- kulud, mis tulenevad otseselt **projekti tulemustega seotud nõuetest** (teabe levitamine, meetme/projekti erihindamine, auditid, tõlked, reprodutseerimine jms), sealhulgas vajaduse korral tasu finantsteenuste osutamise eest (eelkõige finantstagatistega seotud kulud);

Kindlaksmääratud summat, mis ei ületa 7% projekti abikõlblikest otsestest kuludest, peetakse **abikõlblikeks kaudseteks kuludeks**, mille moodustavad toetusesaajate üldised halduskulud, mida saab käsitada projektiga seotutena.

- kaudsed kulud ei tohi sisaldada mõne teise eelarverubriigi all kajastatud kulusid;
- kaudsed kulud ei ole abikõlblikud, kui toetusesaaja juba saab komisjonilt või täitevasutuselt tegevustoetust.

Abikõlbmatud kulud on:

- kapitalitulu;
- võlad ja võlgade teenindamise kulud;
- eraldised kahjudeks või võimalikeks tulevasteks kohustusteks;
- võlgnetavad intressid;
- ebatõenäoliselt laekuvad võlad;
- valuutakursi muutustest tingitud kahjud;
- käibemaks, välja arvatud juhul kui toetusesaajad suudavad tõendada, et kohaldatavate riiklike õigusaktide alusel ei saa nad seda tagasi nõuda;
- toetusesaajate deklareeritud kulud, mis on kaetud mõne teise ELi toetust saava meetme või tööprogrammiga;
- ülemäärased või mõtlematud kulud;
- projektis osalevate isikute asendamise kulud, välja arvatud täitevasutuse eelneva nõusoleku korral;
- mitterahalised toetused.

7.6 LEPINGUTINGIMUSED

Toetusleping

Kui taotlus rahuldatakse, koostab täitevasutus eurodes väljendatud summadega ning rahastamistingimusi ja rahastamise taset kirjeldava *toetuslepingu*. Toetusleping sõlmitakse täitevasutuse ja toetusesaaja vahel ning see kehtib 12–36 kuud.

Olenevalt asjaomase projekti liigist sõlmitakse kaheksa- või kolmele poolele lepinguid.

- Väljavalitud projektide puhul, mille eesmärk on suurendada *Euroopa kõrghariduse atraktiivsust*, pakutakse iga valitud projekti koordineerijale ja osalevatele organisatsioonidele (/kaastoetusesaajatele) *mitme toetusesaajaga toetuslepingut*. Sellise lepingu puhul volitavad kaastoetusesaajad koordineerijat nõuetekohaselt kinnitatud dokumendiga (volitus) kandma lepingu rakendamise eest täielikku õiguslikku vastutust ja nõustuvad tegema kõik, mis on nende võimuses, et aidata koordineerijal oma lepingulisi kohustusi täita; selleks et kõik projekti käigus kantud kulud peetaks abikõlblikuks, tuleb need kajastada toetusesaajate raamatupidamisdokumentides vastavalt toetusesaajate asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamisstandarditele ja nende tavapärasele kuluarvestustavale.
- Väljavalitud projektide puhul, mille eesmärk on *Erasmuse temaatiliste võrgustike rahvusvahelistamine*, pakutakse koordineerijale *ühe toetusesaajaga toetuslepingut*. Koordineerija kannab täitevasutuse ees juriidilist esma- ja ainuvastutust lepingu nõuetekohase täitmise eest. Abikõlblikeks peetakse üksnes neid kulusid, mis on kantud projekti käigus ja mis on koordineerija raamatupidamisdokumentides nõuetekohaselt kajastatud vastavalt koordineerija asukohariigis kohaldatavatele raamatupidamis põhimõtetele.

Toetusleping tuleb allkirjastada ja viivitamata täitevasutusele tagasi saata. Täitevasutus kirjutab lepingule alla viimasena.

Toetuse maksmine

Esimene eelmakse, mis moodustab 40% (üheaastaste projektide puhul 80%) kavandatud toetusest, makstakse toetusesaajale 45 päeva jooksul pärast kuupäeva, mil viimane pool lepingule alla kirjutab ja saadakse kõik vajalikud tagatised. See eelmakse on ette nähtud selleks, et anda toetusesaajale vaba raha.

Vajaduse korral (projektide puhul, mis kestavad üle ühe aasta) tehakse *teine eelmakse*, mille suurus on 40% kavandatud toetusest. Täitevasutus maksab selle 90 päeva jooksul pärast projekti rakendamise aruande esitamist, kui täitevasutus on selle sisu heaks kiitnud. Teise eelmakse saab teha üksnes siis, kui partnerlus on ära kasutanud vähemalt 70% eelmisest eelmaksest.

Täitevasutus arvutab *toetuse lõpliku summa* ja toetusesaajale vajaduse korral tehtava lõppmakse pärast projekti lõpetamist esitatava lõpparuande põhjal. Kui abikõlblikud kulud, mida organisatsioon on projekti käigus tegelikult kandnud, on prognoositust väiksemad, kohaldab täitevasutus tegelike kulude suhtes oma rahastamismäära ja vajaduse korral peab toetusesaaja eelmaksetega üle kantud liigsed summad tagasi maksuma. Täitevasutus kindlustab, et lõplik toetus ei too toetusesaajatele kasumit.

Tagatis

Organisatsioonilt, kellele on määratud toetus, võidakse enne eelmakse tegemist nõuda tagatist, et piirata selle maksimisega seotud finantsriske (vt eespool punktid 3.3 ja 7.3). Selle tagatise eesmärk on panna pank või finantseerimisasutus, kolmas isik või teised toetusesaajad vastutama toetusesaaja kohustuste eest tagasivõtmatult ja täiendavalt või esimesel nõudmisel väljamakstava tagasivõetamatu tagatise andjana.

Selle eurodes väljendatud finantstagatise annab ühes Euroopa Liidu liikmesriigis registreeritud tunnustatud pank või finantseerimisasutus.

Tagatise võib asendada sama toetuslepingu poolteks olevate meetmetoetuse saajate ühistagatisega.

Tagatis vabastatakse toetuslepingus sätestatud tingimuste kohaselt, kui eelmakse arvatakse järk-järgult maha toetusesaajale tehtavatest vahemaksetest või lõppmaksetest.

Allhanked ja hankelepingud

Kui meetme/projekti rakendamine eeldab allhangete kasutamist või hankelepingu sõlmimist, peavad toetusesaajad ja vajaduse korral tema partnerid korraldama hankekonkursi, kohaldades asjakohaseid eeskirju. Hankekonkursi puhul tuleb leping sõlmida parima hinna ja kvaliteedi suhtega pakkumise esitajaga, järgides läbipaistvuse ja võimalike alltöövõtjate võrdse kohtlemise põhimõtet ning vältides huvide konflikti. Pakkumismenetlus tuleb täpselt dokumenteerida ja kõik dokumendid tuleb säilitada võimaliku auditi jaoks.

7.7 VALIKUMENETLUS JA SOOVITUSLIK AJAKAVA

Lisaks eespool punktis 3.3 öeldule tuleb meetme 3 taotlused saata täitevasutusele taotlusvormil näidatud aadressil. Väljavalitud taotlustele tehakse finantsanalüüs, mille käigus võidakse kavandatud meetmete eest vastutavatel isikutelt nõuda lisateavet ja vajaduse korral tagatise.

Soovituslik ajakava

Taotlejad peaksid arvestama, et alljärgmine ajakava esitatakse üksnes teavitamise eesmärgil ja seda võidakse iga-aastase konkursikutse kontekstis muuta.

- 1) ***n-1. aasta detsember / n. aasta jaanuar:*** konkursikutse (sh teave taotluse esitamise tähtaja kohta, vormi kohta, mida tuleb kasutada, ja muu asjaomase valikuaasta suhtes kohaldatav asjakohane teave) avaldamine.
- 2) ***30. aprill:*** taotluste esitamine.
- 3) ***Mai-juuni:*** taotluste hindamine ja valimine.
- 4) ***Juuli-august:*** taotlejatele teatatakse valikutulemused ja väljavalitud projektidele saadetakse toetuslepingud.
- 5) ***n. aasta sügis:*** projektitegevuste algus.

8 LISAD

8.1 ERASMUS MUNDUSE RIIKLIKE STRUKTUURIDE LOETELU

http://ec.europa.eu/education/erasmus-mundus/doc1515_en.htm

8.2 EUROOPA KOMISJONI DELEGATSIOONIDE LOETELU

http://ec.europa.eu/external_relations/delegations/web_en.htm

8.3 KASULIKUD INTERNETI-AADRESSID JA DOKUMENDID

Euroopa Parlamendi ja nõukogu otsus, millega kehtestatakse tegevusprogramm Erasmus Mundus (2009–2013)

<http://eur-lex.europa.eu/lexuriserv/lexuriserv.do?uri=oj:l:2008:340:0083:0098:et:pdf>

ERASMUS MUNDUSE KODULEHT EUROOPA KOMISJONI HARIDUSE JA KULTUURI PEADIREKTORAADI VEEBILEHEL

http://ec.europa.eu/education/external-relation-programmes/doc72_en.htm

EUROOPA KOMISJONI VÄLISKOOSTÖÖ PROGRAMMID

http://ec.europa.eu/europeaid/index_et.htm

ERASMUS MUNDUSE KODULEHT TÄITEVASUTUSE VEEBILEHEL

http://eacea.ec.europa.eu/erasmus_mundus/index_en.php

PROJEKTI „STUDY IN EUROPE” („ÕPINGUD EUROOPAS”) VEEBILEHT

http://ec.europa.eu/education/study-in-europe/index_en.html

ERASMUS MUNDUSE ÜLIÕPILAS- JA VILISTLASKOGU (EMA) VEEBILEHT

<http://www.em-a.eu>